

Математика

Окуу китеби

2

edu.kg

«Окуу китеби» басма үйү
Бишкек-2025

Бул окуу китебин кантип колдонуу керек?

Колундагы окуу китеби кызыктуу жана жөнөкөй көнүгүүлөр аркылуу окутуу менен математикалык концепцияларды түшүнүүгө жардам берүү үчүн жазылган.

Окуу китебинде төмөнкү өзгөчөлүктөр бар:

Бөлүмгө киришүү

Теманы күнүмдүк турмуштагы мисалдар аркылуу изилдөөгө жана талкуулоого шыктандырат. Ошондой эле турмуштук кырдаалдар менен байланыштырып, математиканы жакшыраак түшүнө аласың.

Кошумча материалдар

Кызыктуу видео, викторина жана оюндар окутууну жандуу кылат. Берилген QR-код аркылуу бул материалдарды смартфон же планшетте көрүүгө болот.

Сен бул бөлүмдө

Бөлүмдү окуу максаттарынан эмнелерди окуп үйрөнөрүңдү алдын ала билесиң.

Сен окуп үйрөнөсүң

Бөлүмдө окуп үйрөнүлө турган окуу максаттарына көңүл бур.

Кел, эске салабыз

Эмнени окуп үйрөнгөнүң жана бул бөлүм үчүн эмне пайдалуу болушу мүмкүндүгү жөнүндө ой жүгүртүп, кайталай аласың.

Ойлонуп көрчү

Математикалык жаңы түшүнүктөрдү үйрөнүү үчүн чыныгы турмуштук мисалдар же конкреттүү объекттерди колдонуп, алган билимиңди кеңейтүүгө кызыгууңду арттырат.

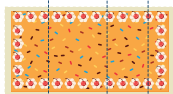
Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Бакыт бүтүн тортту тең бөлүккө бөлду.
Ар бир бөлүк **чейрек** деп аталат.
Чейректи $\frac{1}{4}$ деп жазса болот.

Бакыт башка тортту төрт тең эмес бөлүктөргө кести.
Ар бир бөлүк бирдей формада жана өлчөмдө эмес.

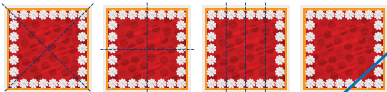
Эгер бөлүктөр тең эмес болсо, анда ар бир бөлүк чейрек бөлүк болбойт.

б) Бакытта дагы төрт торт бар.

Ал ар бир тортту чейрек бөлүктөргө ар кандай жолдор менен бөлду.

Акыркы тортту кантип бөлсө болорун көрсөтүү үчүн түз сызыктарды чий.

Бул тортту чейректен бөлө аласыңбы?

178

Кел, окуп үйрөнөбүз

Жаңы жана маанилүү математикалык билимди өздөштүрүүгө жардам берүүчү тапшырмаларды аткарасың. Үйрөнүүнү чыныгы объекттерден же турмуштагы мисалдардан баштайсың. Андан соң сүрөттөрдү же диаграммаларды колдонуп, математикалык идеялар менен иштейсиң. Аягында алган билимди математикалык символдор менен байланыштырып тереңдетесиң.

Бул суроолордун жардамы менен өз түшүнүгүңдү кеңейтесиң.

Сага математиканы мыкты түшүнүүгө жана тапшырмаларды аткарууга кеңеш берет.

Кел, машыгабыз

Үйрөнгөн материалдарды бышыктоо үчүн кылдат тандалган тапшырмалар берилет.

Математикалык ой жүгүртүүгө жана иштөөгө көнүгөсүң.

Конкреттүү материалдар менен тапшырмалар математиканы окуп үйрөнүүнү көңүлдүү кылат.

«Эмнени аткара аларыңды белгиле»

билдирүүсү аркылуу сабакты өздөштүрүүгө жетишүүңдү баалайсың.

Кел, машыгабыз

1. 10 алманы 2 топко бирдей бөл.
Ар бир топко канчадан алма болот?

$$10 \div 2 = \underline{\quad}$$

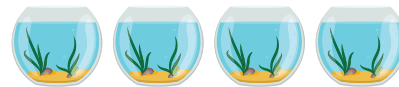
Жообуңду түшүндүрүп бер.

2. 20 балыкты 4 аквариумга бирдей сал.

Ар бир аквариумда канчадан балык болот? _____

Таякчаларды колдон.

Ар бир жолу бир аквариумга бирден балык сал.

3. 5 дос 25 пирогду бирдей бөлүшүп жатат.

Ар бирине канчадан пирог тиет? _____

Жообуңду көрсөтүш үчүн сүрөт тарт.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бирдей бөлүктөргө бөлө алам.

Иш дептери
10А тапшырмалары

135

Иш дептерге шилтемелер тийиштүү тапшырмаларды аткаруунун ыңгайлуулугун камсыз кылат.

Математика ЧЕМПИОНДУРУ

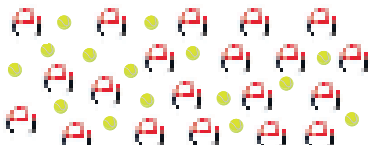
Математикада ишенимдүү болуу үчүн оюнга катыш же кызыктуу бир тапшырманы аткар.

В Сандарды салыштыруу жана иреттөө

Сен окуп үйрөнөсүң:
• 100гө чейинки сандарды салыштырганды жана иреттегенди.

Кел, эске салабыз

Бакытта бир нече теннис тобу бар.
Ал эми Акылайда бир нече секиргич бар.

Кимде оюнчук көбүрөөк?
Бакыттабы же Акылайдабы?
Санап, жоопту тап.

Парталашың менен кошо санап, ага жардам бер.

Ойлонуп көрчү

Ынтымакта 40 оюнчук машина бар.
Кимде оюнчук көп? Бакыттабы, Акылайдабы же Ынтымактабы?
Эмне үчүн мындай деп ойлойсун?
Жоопту түшүндүрүү үчүн кубиктерди колдон.

35

Математика ЧЕМПИОНДУРУ

4 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- 1-ден 20-га чейинки иреттик орундарды камтыган баракчалардын 4 топтому

1-кадам: Баракчаларды аралаштырып, жазуусун томон каратып, ортого койгула.

2-кадам: Баракчаны кезектешип ачыла.

Эгерде «1» деп жазылган баракча алынса, аны жазуусу көрүнүп тургандай кылып ортого коюу керек.
Эгер башка баракча чыкса, анда баракчаны аңпай туруусу керек.

3-кадам: 1-ден 20-га чейинки сан катары түзүлгөнчө, баракчаны кезектешип ачууну улантыла.

Эгерде кийинки кезектеги иреттик орунду көрсөткөн баракча ачыла, жазуусу көрүнүп тургандай кылып ортого тизип койгула.

Эгер башка баракча чыкса, анда баракчаны аңпай тургула.

1-ден 20-га чейинки иреттик орундарды көрсөткөн баракчалар ирети менен тизилип бүткөндө оюн аяктайт.

Эми 20дан 1ге чейин баракчаларды ирети менен катарга тизип көргүлө.

53

Мээрим жана Жоомарт менен бирге социалдык жана эмоционалдык көндүмдөр жөнүндө көбүрөөк бил. Ички дүйнөңдү жакшыраак түшүнүп жана ар түрдүү адамдар менен баарлашууда өзүңдү туура алып жүрүүгө үйрөнөсүң.

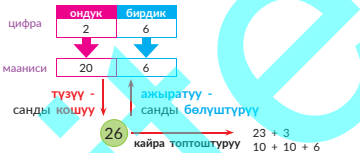
Мээрим

Жоомарт

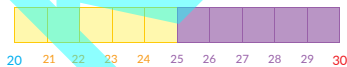

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

20 30 40 50 57 60 70 80 82 90
Эң кичинеси 57 саны 20дан чоң, 57 саны 82ден кичине. Эң чоңу

21, 22, 23 жана 24 сандары 30га караганда 20га жакыныраак. 25, 26, 27, 28 жана 29 сандары 20га караганда 30га жакыныраак.

Бирдик разряддагы цифра 4 же андан кичине болсо, мурунку ондукка тегеректелет.

Бирдик разряддагы цифра 5 же андан чоң болсо, кийинки ондукка тегеректелет.

Иш дептери, 2-бөлүм
Мен эми эниени аткара алдам?

42

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

Сүрөттөрдүн жана диаграммалардын жардамы менен математикалык терминдерди эстей аласың.

Мазмуну

1-
БӨЛҮМ

100гө чейинки сандар

10

- А 100гө чейин саноо, окуу жана жазуу 11
- Б 100гө чейин алдыга жана артка саноо 15
- В Сандарды көрсөтүү жана атоо 20
- Г 100гө чейинки сандарды чамалоо 23

2-
БӨЛҮМ

Разряддык маани

28

- А Разряддык маани 29
- Б Сандарды түзүү, ажыратуу жана кайра топтоштуруу 32
- В Сандарды салыштыруу жана иреттөө 35
- Г Сандарды эң жакынкы ондукка чейин тегеректөө 38

3-
БӨЛҮМ

Акча

43

- А Акчанын маанисин табуу 44
- Б Акчаларды майдалоо жана ирилөө 47

4-
БӨЛҮМ

Иреттик сандар

51

- А Иреттик сандарды колдонуу 52

5-
БӨЛҮМ

100 ичиндеги сандарды кошуу жана кемитүү

57

- А Кошуу менен кемитүүнүн байланышы 58
- Б 20ны түгөй сандардан куроо 61
- В 100 ичиндеги сандарды түгөй сандардан куроо 64
- Г 100 ичиндеги кошуу 67
- Д 100 ичиндеги кемитүү 71

6-
БӨЛҮМ

Мыйзам ченемдүүлүк жана ыктымалдуулук

76

- А Туруктуу жана кокустук мыйзам ченемдүүлүктөрдү түшүнүү 77
- Б Ыктымалдуулукту изилдөө 80

7-
БӨЛҮМ

2D жана 3D фигуралар

85

- А 2D фигураларын сүрөттөө, бөлүштүрүү, атоо жана чийүү 86
- Б Айлана жана тегерек 91
- В Симметрия сызыгын табуу 94
- Г 3D фигураларды сүрөттөө, бөлүштүрүү жана атоо 97
- Д Объекттерден 2D жана 3D фигураларды табуу 102

8-
БӨЛҮМ

Сандык мыйзам ченемдүүлүктөр

107

- А Жуп жана так сандар 108
- Б 100гө чейинки сан удаалаштыгы 111

9-
БӨЛҮМ

Көбөйтүү

116

- А Бирдей топторду кошуу аркылуу көбөйтүү 117
- Б Матрицаларды түзүү 120
- В 1ге, 2ге, 5ке жана 10го көбөйтүү жадыбалы 123

10-
БӨЛҮМ

Бөлүү

132

- А Бирдей бөлүктөргө бөлүү 133
- Б Топтоштуруу жолу менен бөлүү 136
- В Бирдей топторду кемитүү жолу менен бөлүү 139
- Г Көбөйтүү жана бөлүүнүн байланышы 142

11-
БӨЛҮМ**Маалыматты чагылдыруу**

147

- А Маалыматты бөлүштүрүү 148
- Б Тизмелерди, таблицаларды жана санак таблицаларды окуу жана түзүү 151
- В Венн жана Кэрролл диаграммаларын окуу жана түзүү 155
- Г Блок-диаграмманы жана пиктограмманы окуу жана түзүү 159

12-
БӨЛҮМ**Изилдөө**

164

- А Изилдөөнү пландаштыруу 165
- Б Маалыматты жазуу жана чагылдыруу 168
- В Маалыматты сүрөттөө жана суроолорго жооп берүү 171

13-
БӨЛҮМ**Жарымды жана чейректи табуу**

176

- А Фигуранын $\frac{1}{4}$ -ин табуу 177
- Б Көптүктүн $\frac{1}{4}$ -ин табуу 180
- В Бөлүү аркылуу $\frac{1}{2}$ -ди жана $\frac{1}{4}$ -ди табуу 184
- Г Фигуранын жана көптүктүн $\frac{3}{4}$ -үн табуу 187

14-
БӨЛҮМ**Үлүштөрдү бириктирүү**

192

- А Үлүштөрдү салыштыруу 193
- Б Үлүштөрдү бириктирүү 196

15-
БӨЛҮМ**Убакыт**

201

- А Жыл санак 202
- Б Убакыт бирдиктерин иреттөө жана салыштыруу 206
- В Убакытты аныктоо 210

16-
БӨЛҮМ

Буруу, кыймыл жана чагылуу

216

- А Бурууга жараша бурчтарды аныктоо 217
- Б Фигураларды жана объекттерди айландыруу 222
- В Кыймылдарды сүрөттөө 225
- Г Фигуралардын чагылуусу 228

17-
БӨЛҮМ

Узундук, салмак жана сыйымдуулук

233

- А Узундукту чамалоо жана өлчөө 234
- Б Түз сызыктарды чийүү 242
- В Салмакты чамалоо жана өлчөө 244
- Г Сыйымдуулукту чамалоо жана өлчөө 249

Бакыт

Ынтымак

Белек

Сезим

Акылай

Билим дүйнөсүнө кызыктуу саякатты биз менен бирге баштоого даярдан!

1- БӨЛҮМ

100гө чейинки сандар

Кошумча
материалдар

Бизде бардыгы канча оюнчук бар?

Мен так билбейм.
Менимче, алар
30га жакын.

Оюнчуктардын жалпы санын кантип санайсың? Батыраак саноонун башка жолун таап көр.

Сен бул бөлүмдө:

- Одөн 100гө чейин объекттерди санайсың;
- 100гө чейинки сандарды окуйсун жана жазасың;
- Одөн 100гө чейинки сандарды бирден, экиден, бештен же ондон алдыга жана артка санайсың;
- 10го чейинки топтордогу объекттердин санын атайсың;
- объекттердин санын ар кандай жолдор менен көрсөтөсүң;
- 100гө чейин чамалайсың.

A

100гө чейин саноо, окуу жана жазуу

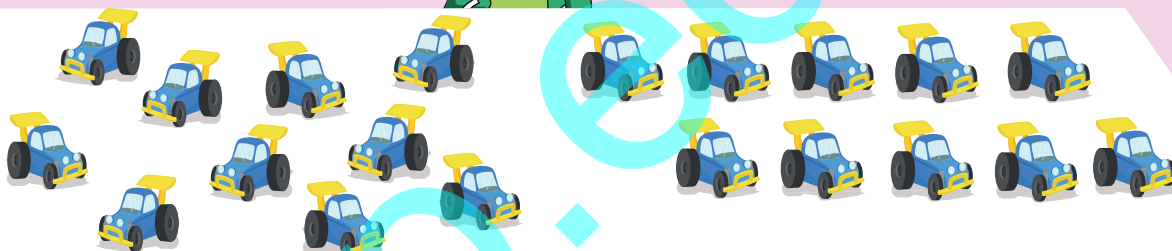
Сен окуп үйрөнөсүң:

- Одөн 100гө чейин санаганды;
- 100гө чейинки сандарды окуганды;
- 100гө чейинки сандарды жазганды.

Кел, эске салабыз

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, ...

10дон ары алдыга саноону улант.

Бакытта канча оюнчук машина бар?

Бул санды сөз түрүндө кантип жазасың?

Ойлонуп көрчү

20дан баштап алдыга саноону улант.
Кантип санай турганыңды ойлонуп көр.

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Акылай куруттарды ондон санайт.

10
он

20
жыйырма

30
отуз

40
кырк

50
элүү

60
алтымыш

70
жетимиш

80
сексен

90
токсон

100 жүз

6) Айшада бир нече курут бар.

Ал куруттарды ондон жана бирден санап жатат.

10
он

20
жыйырма

30
отуз

31
отуз бир

32
отуз эки

33
отуз үч

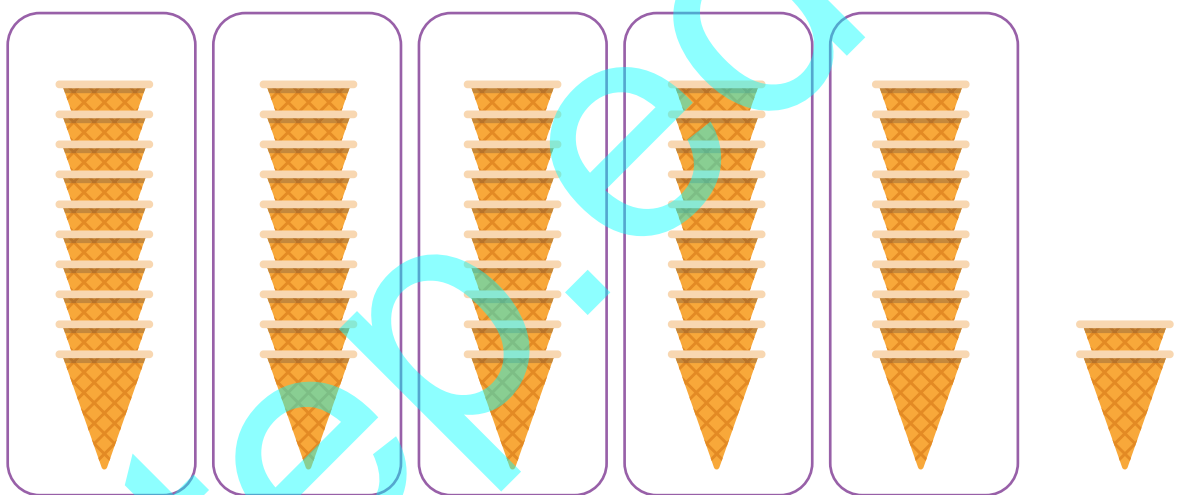
34
отуз төрт

Сан түрүндө: _____

Сөз түрүндө: _____

Кел, машыгабыз

1. Бул жерде канча балмуздак вафлиси бар?

10, _____, _____, _____, _____, _____

Сан түрүндө: _____

Сөз түрүндө: _____

2. Сана.

3. Бакыт менен Акылайда 23 шар бар.
Акылайдын колунда канча шар болот?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен Одөн 100гө чейин санай алам.
- Мен 100гө чейинки сандарды окуй алам.
- Мен 100гө чейинки сандарды жаза алам.

Иш дептери
1А тапшырмалары

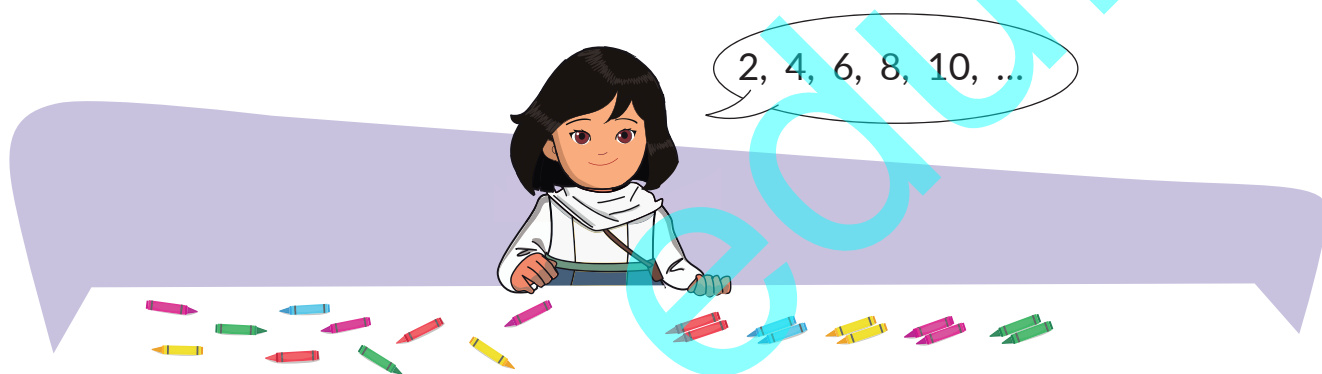
Б

100гө чейин алдыга жана артка санао

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бирден, экиден, бештен жана ондон алдыга санаганды;
- бирден, экиден, бештен жана ондон артка санаганды.

Кел, эске салабыз

Сандар кандай өзгөрүп жатат?
10дон баштап алдыга 2ден сана.

Классташың
сүйлөп жатканда,
сөзүн ук.

Ойлонуп көрчү

Сезим дагы кандай жол менен
экиден санай алат?
Парталашың менен талкуула.

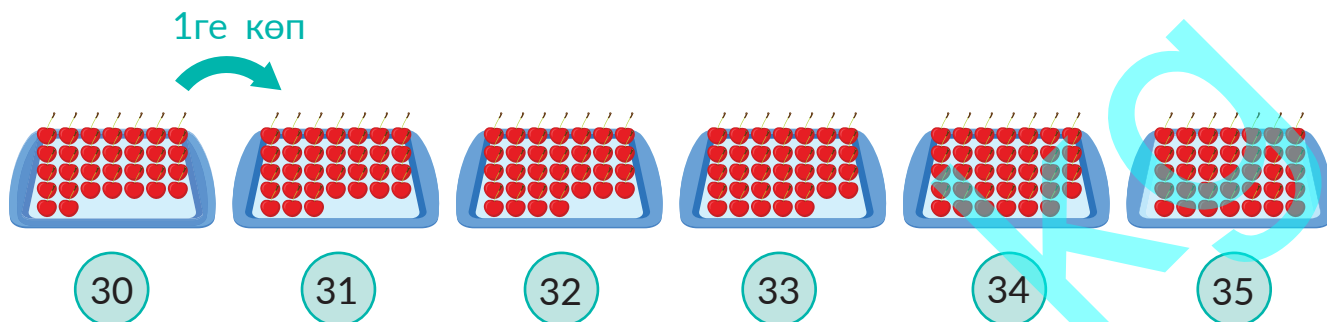

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Табакта 30 алча бар.

Айгүл табакка дагы 5 алча салды.

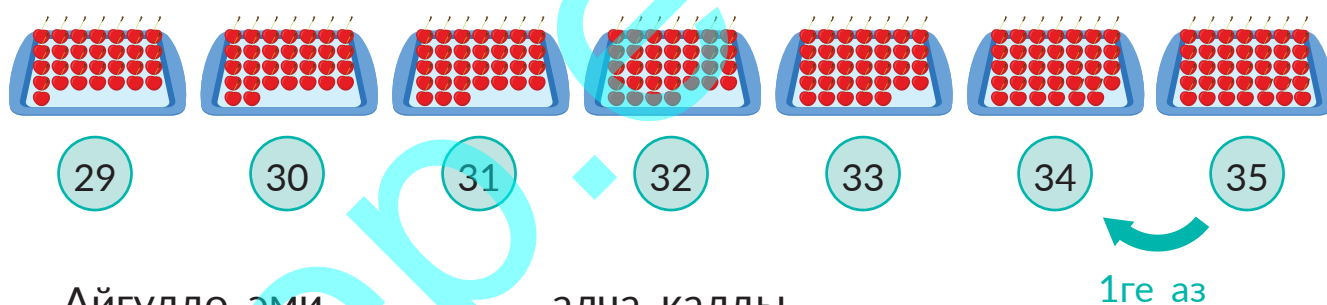
Ал бирден алдыга санады.

Айгүлдө азыр _____ алча бар.

Айгүл досуна 6 алча берди.

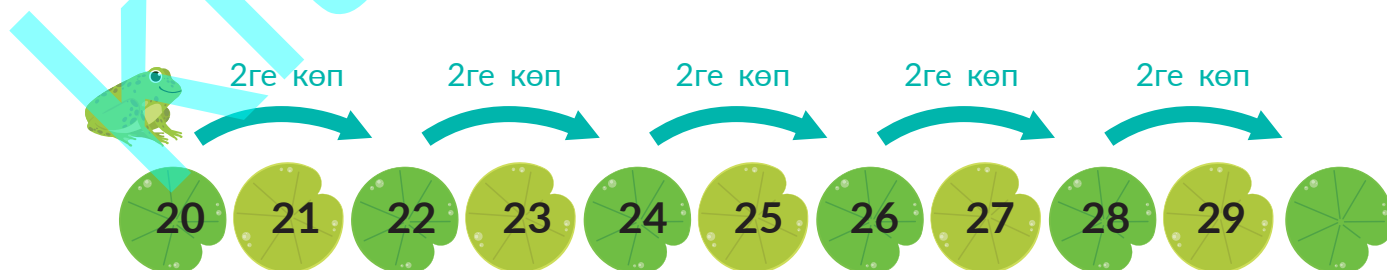
Ал 35тен баштап бирден артка санады.

Айгүлдө эми _____ алча калды.

б) Бака 20дан баштап беш жолу секирди.

Ал алдыга экиден секирди. Бака кайсы санга токтойт?

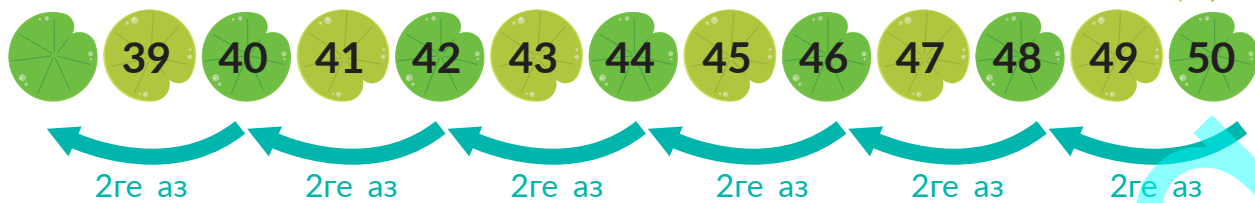

Бака _____ санына токтойт.

Башка бака 50дөн баштап алты жолу секирди.

Ал экиден артка секирди.

Бака кайсы санга токтойт?

Бака _____ санына токтойт.

в) Белек Одөн баштап бештен алдыга санады.

10дон кийин кайсы сан болот?

10дон кийин _____ болот.

Белек 100дөн баштап артка бештен санады.

Бош орунга кайсы сан туура келет?

15тен баштап алдыга 5тен сана. Кийинки эки сан кайсы болот?

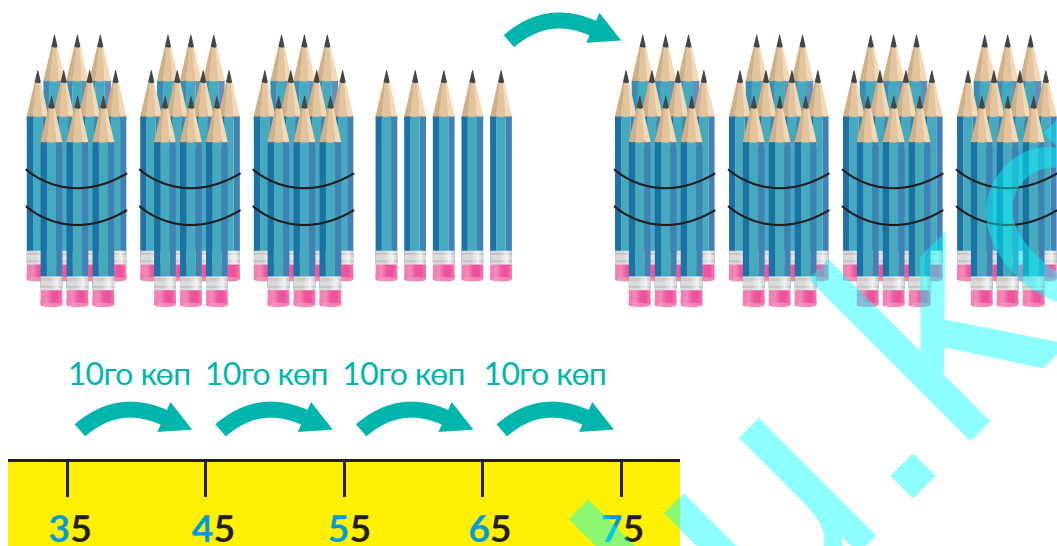

Калтырылган сан _____

Сандарды бештен алдыга жана артка санаганда кандай өзгөрөт?

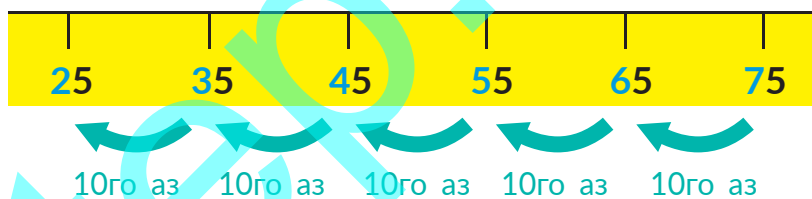

г) Сезимде 35 калем бар.
Ал дагы 10дон 4 боо калем алды.
Анан алдыга ондон санады.

Ал 40 калемди санады.
Сезимде азыр _____ калем бар.

Анан 50 калемин досторуна берди.
Эми ондон артка санады.

Сезимде эми _____ калем калды.

Сандарды 10дон алдыга жана артка санаганда кандай өзгөрөт?

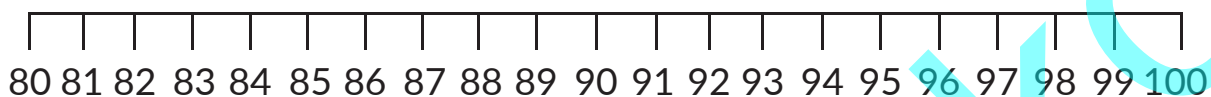

Кел, машыгабыз

1. Ар бир кийинки сан 1ге көп.

70	71	_____	_____	74	_____
----	----	-------	-------	----	-------

2. Алдыга бештен сана.

80	_____	90	95	_____
----	-------	----	----	-------

3. Боштуктарга кайсы сандар туура келет?

а)

22	24	_____	28	_____	32	34
----	----	-------	----	-------	----	----

б)

97	→	87	→	_____	→	67	→	57	→	_____	→	37
----	---	----	---	-------	---	----	---	----	---	-------	---	----

Мыйзам ченемдүүлүктү кантип толтурарыңды түшүндүр.

4. Кымбат өзүнүн оюнчуктарын санап жатат.

Ал 80ден баштап 100гө чейин санады.

Ал дагы үч башка жол менен кантип санай алат?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бирден, экиден, бештен жана ондон алдыга санай алам.

Мен бирден, экиден, бештен жана ондон артка санай алам.

Иш дептери
1Б тапшырмалары

В

Сандарды көрсөтүү жана атоо

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 10го чейинки топтордогу объекттердин санын атаганды;
- объекттердин санын ар кандай жолдор менен көрсөткөндү.

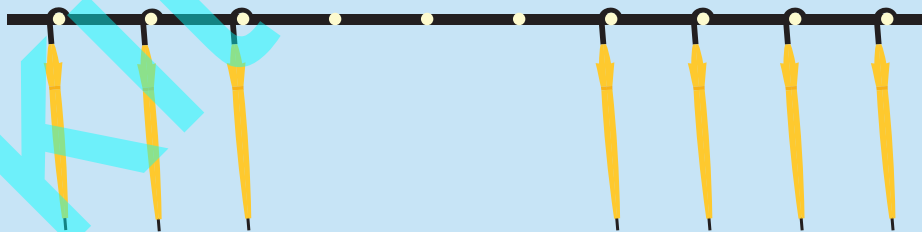
Кел, эске салабыз

Белек үч кубикти өкчөдү.

Ар бир кубикте канча чекит бар экендигин санабай туруп тап.

Ойлонуп көрчү

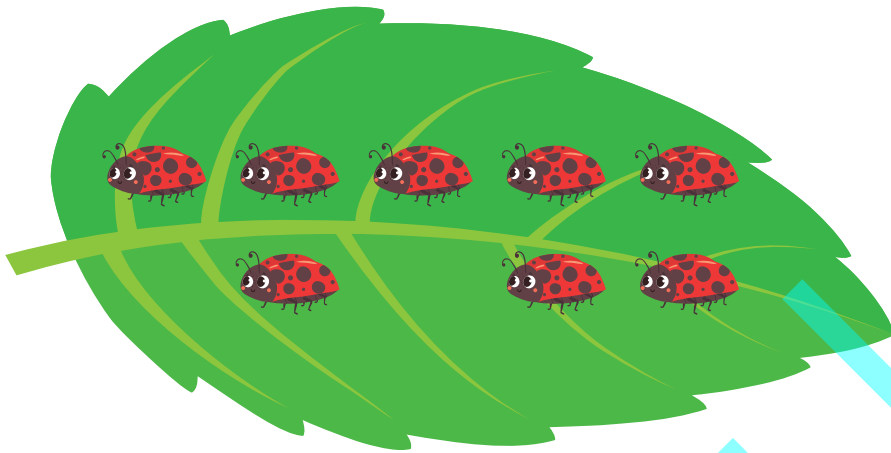

Сүрөттө канча кол чатырды көрүп турасың?
Аны кантип билдиң? Кол чатырлардын санын
ар кандай ыкмалар менен көрсөт.

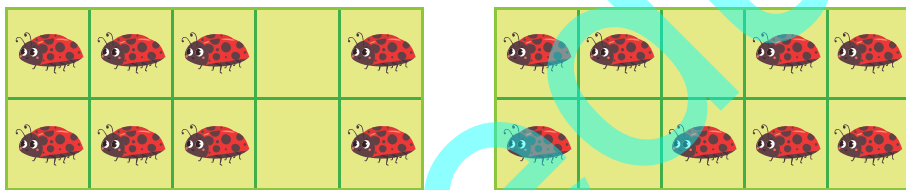

Кел, окуп үйрөнөбүз

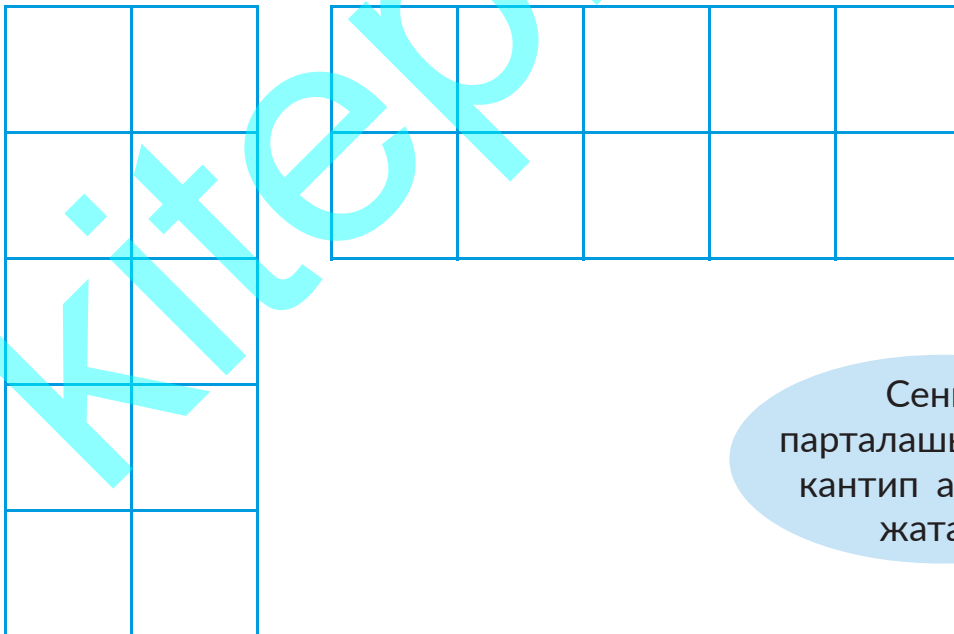
Жалбыракта бир нече айланкөчөк бар.

Айланкөчөктөрдү төмөндөгүдөй жолдор менен да жайгаштырса болот.

Айланкөчөктөрдүн жайгашууларын көрсөтүүнүн дагы эки башка жолун ойлоп тап. Фишкаларды колдон.

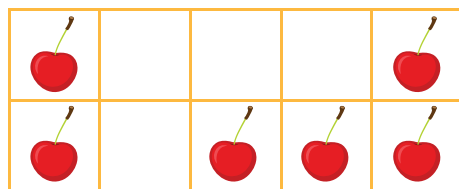

Сенин парталашың муну кантип аткарып жатат?

Кел, машыгабыз

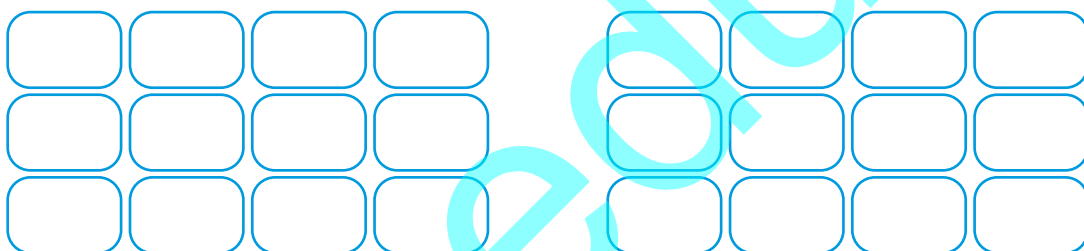
1. Мында канча алча бар?

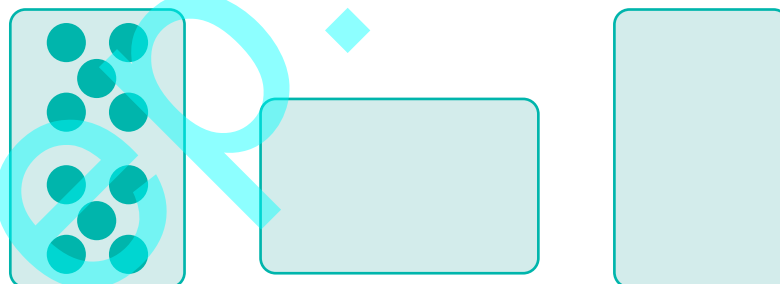
2.

Бул жылдызчаларды дагы эки башка жол менен жайгаштыр.
Фишкаларды колдон.

3. Улан карта тандап жатат.

Баракчаларга дагы эки башка жол менен бул чекиттерди жайгаштыр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен 10го чейинки топтордогу объекттердин санын айта алам.
- Мен объекттердин санын ар кандай жолдор менен көрсөтө алам.

Иш дептери
1В тапшырмалары

100гө чейинки сандарды чамалоо

Сен окуп үйрөнөсүң:

- объекттердин же адамдардын 100гө чейинки санын чамалаганды.

Кел, эске салабыз

10 кагаз кыпчыткыч

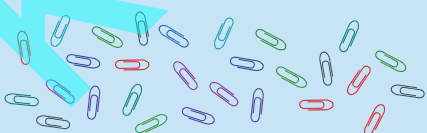
А столу

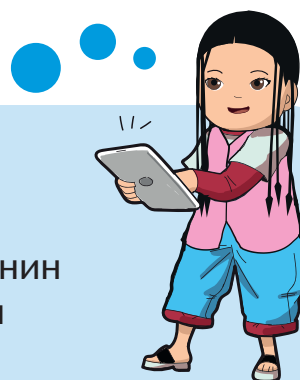
Б столу

Б столунда канча кагаз кыпчыткыч бар деп ойлойсуң, санабай туруп таап көр.

Ойлонуп көрчү

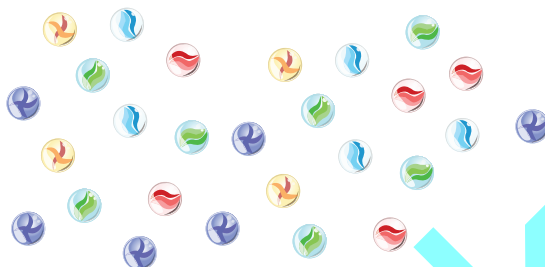
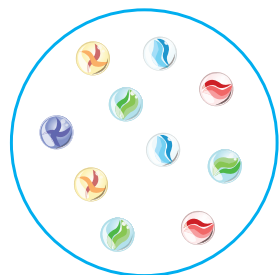

Бул жерде канча кагаз кыпчыткыч бар экенин санабай туруп таап көр. Божомолду кантип жасаганыңды түшүндүрүп бер.

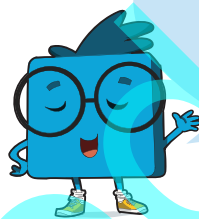
Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Мирбек өзүндө канча шарик бар экенин чамалап жатат.
Ал 10 шарикти тегеректеди.

Бул жерде 10 шарик менен 4төй топтом бар.
Мирбектин 40тай шариги бар.

Шариктерди санап, өз жообунду текшер.
Мында _____ шарик бар.
_____ саны 40ка жакын.
Демек, жооп негиздүү.

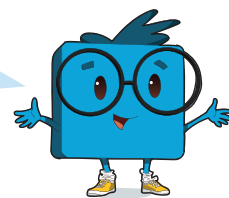

- б) Талаадагы балдардын санын чамалап көр.

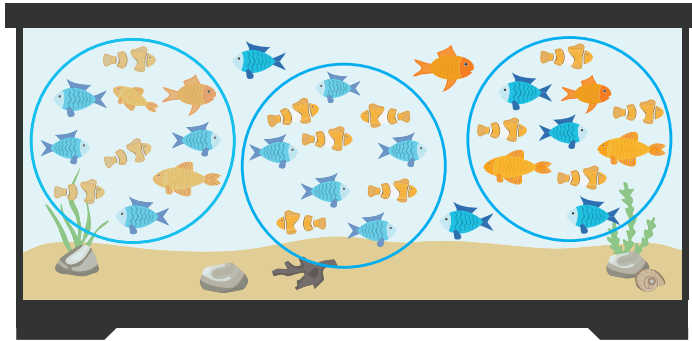
Талаада _____ бала бар.

Парталашың менен кантип чамалаганың жөнүндө ой бөлүш.

Кел, машыгабыз

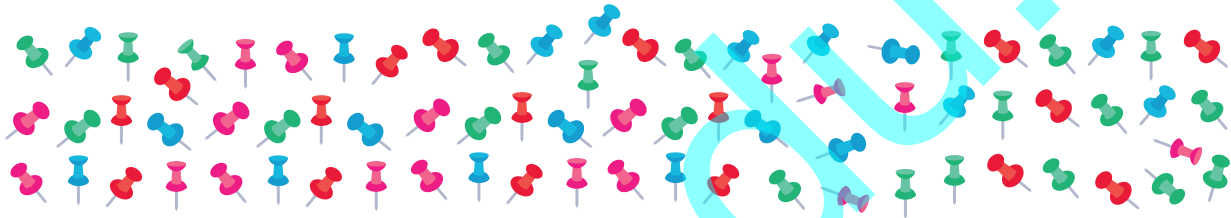
1. Аквариумдагы балыктардын санын чамала.

Сенин чамалооң жалпы балыктардын туура санына жакынбы? Кантип билдиң?

2. Гүлжандагы бекиткичтердин санын чамалап көр.

3. Төмөндөгү залга канча окуучу бата тургандыгын чамала. Сенин чамалооңду дагы кантип жакшыртууга болот?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 100гө чейинки объекттердин же адамдардын санын чамалай алам.

Иш дептери
1Г тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

Парталашың менен ойно.

Керектелүүчү каражаттар:

- 100 кубик салынган куту

1-кадам: Кутудан эки колдоп бир нече кубик ал.

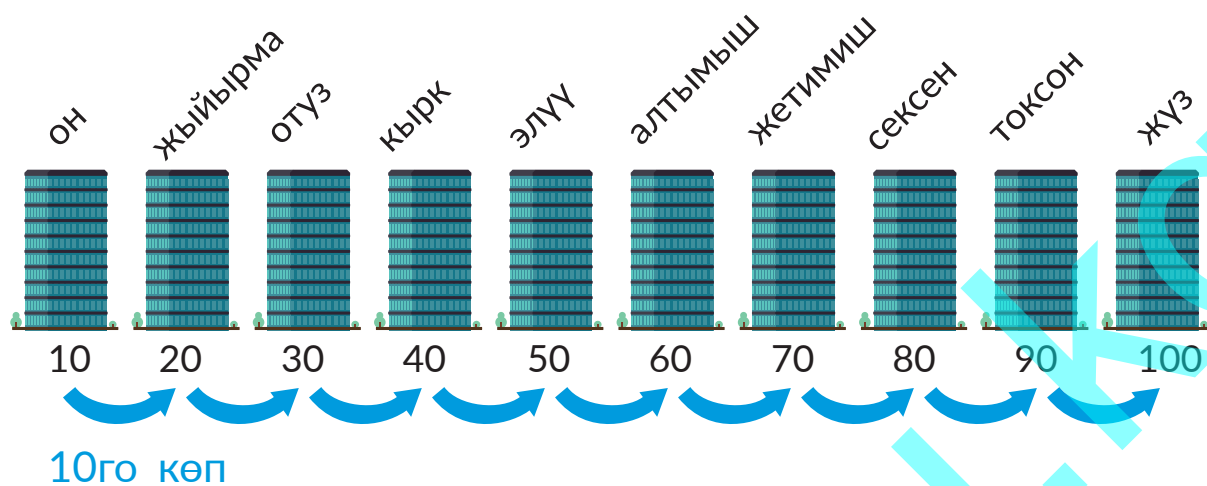
2-кадам: 1-кадамда канча кубик алганыңды чамалап көр.

3-кадам: 1-кадамда алган кубиктерди санап чык.

Парталашың санаган ыкмадан башкача ыкма менен санап көр.

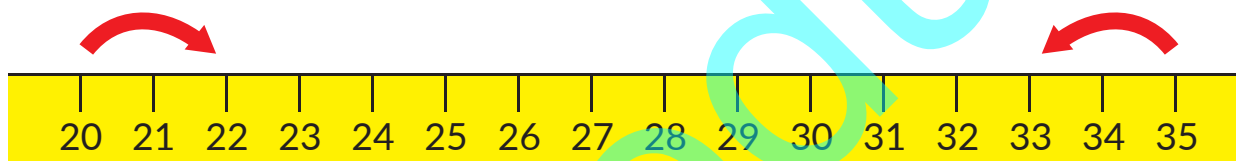
Кимдин чамалоосу туура жоопко жакын болсо, ошол жеңет!

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

20дан 2ге чоң сан – 22

35тен 2ге кичине сан – 33

20дан 5ке чоң сан – 25

35тен 5ке кичине сан – 30

чамалоо

40тай окуучу

Иш дептери, 1-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?
Математика изилдөөчүсү бол

Кошумча
материалдар

Бизге 27 шоколад плиткасы керек. Бул 2 таңгак жетеби?

Жок, бизге дагы көбүрөөк керек.

Акылай дагы канча шоколад плиткасын алышы керек? Сен муну билиш үчүн 27 санын кандайча ажыратып эсептей аласың?

Сен бул бөлүмдө:

- сандагы ар бир цифранын разряддык маанисин табасың;
- сандарды ондуктар менен бирдиктерден түзөсүң, ажыратасың жана кайра топтоштурасың;
- 100 ичиндеги сандарды салыштырасың жана иреттейсиң;
- сандарды эң жакынкы ондукка чейин тегеректейсиң.

A

Разряддык маани

Сен окуп үйрөнөсүң:

- сандагы ар бир цифранын разряддык маанисин тапканды.

Кел, эске салабыз

Белектин чакасында канча балык бар?

Ойлонуп көрчү

Сезим 23 балык кармады.

- а) 2 цифрасы эмнени билдирет?
 - б) 3 цифрасы эмнени билдирет?
- Парталашың менен талкуула.

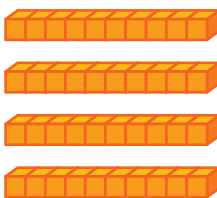
Кел, окуп үйрөнөбүз

а)

40 жумуртка бар.

Сен 40 санын разряддык таблицада көрсөтө аласың.

	
ондук	бирдик
4	0

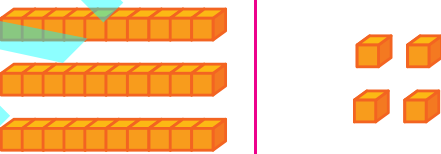
4 цифрасы ондук разрядда турат.

Анын мааниси — 40.

0 цифрасы бирдик разрядда турат.

Анын мааниси — 0.

б) Мирбек 34 санын разряддык таблицада көрсөтөт.

	
ондук	бирдик
3	4

3 цифрасы ондук разрядда турат.

Анын мааниси — _____.

4 цифрасы бирдик разрядда турат.

Анын мааниси — _____.

Кел, машыгабыз

1. Дүкөндө 47 сызгыч бар.

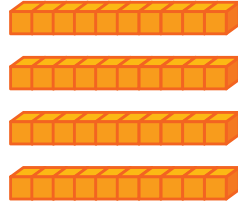

а) Разряддык таблицаны толтур.

б) Ондук разрядда _____ цифрасы турат.

Анын мааниси — _____.

в) Бирдик разрядда _____ цифрасы турат.

Анын мааниси — _____.

	
ондук	бирдик
_____	_____

2. Боштуктарды толтур.

а) 9 ондук = _____

б) _____ = 1 ондук
жана 6 бирдик.

3. Ар бир кутуда канчадан калем болушу мүмкүн?

Менде 10дон
20га чейинки
санда калем бар.

А

Менде 80ден 90го
чейинки санда калем бар.
Менин бирдик разряддымдагы
цифрамдын мааниси А кутусунун
бирдик разряддымдагы
мааниден кичине.

Б

Менин бирдик
разряддымдын
мааниси эң
чоң, ал — 9.

В

Парталашыңа түшүндүрүп бер.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен сандагы ар бир цифранын
разряддык маанисин таба алам.

Иш дептери
2А тапшырмалары

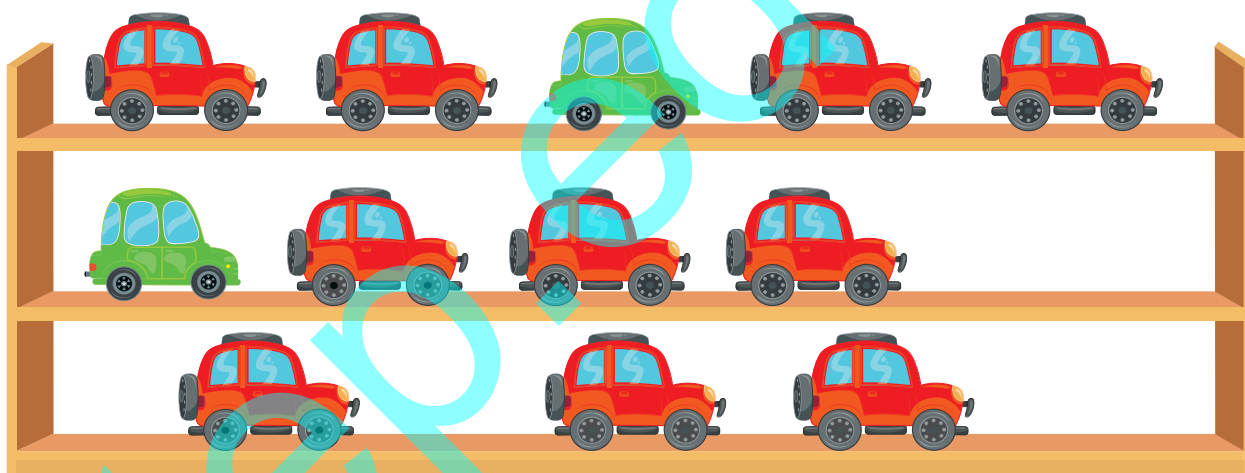
Б

Сандарды түзүү, ажыратуу жана кайра топтоштуруу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- сандарды ондуктар жана бирдиктерди колдонуп түзгөндү;
- сандарды ондуктарга жана бирдиктерге ажыратканды;
- сандарды кайра топтоштурганды.

Кел, эске салабыз

12ни кандай жолдор менен кайра топтоштурса болот?

Ойлонуп көрчү

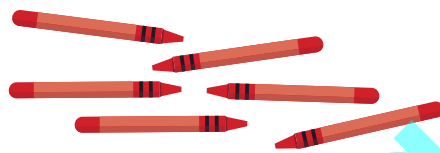

Ынтымакта көк жана жашыл түстөгү 48 оюнчук машина бар. Ар бир түстөгү машинадан канчадан болушу мүмкүн? Жообунду парталашың менен бөлүш.

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) 30 көк жана 6 кызыл калем бар.

Сен ондукту жана бирдикти колдонуп, 36ны **түзө** аласың.

$$30 + 6 = 36$$

30 жана 6 _____ санын түзөт.

Сен разряддык орундарды колдонуп, 36ны **ажырата** аласың.

$$36 = 30 + 6$$

30 жана 6 — бул 3 ондук жана 6 бирдик дегенди билдирет.

б) Сен ар кандай жолдор менен 36ны **кайра топтоштура** аласың.

Биринчи жол: $36 = 10 + 10 + 10 + 6$

Экинчи жол: $36 = \underline{\hspace{2cm}} + 20 + 6$

Үчүнчү жол: $36 = 32 + \underline{\hspace{2cm}}$

Сенин классташың башкача ыкма колдонушу мүмкүн. Бири бириңердин оюңарды урматтагыла.

36ны дагы кандай жолдор менен кайра топтоштура аласың? Жоопторунду парталашыңдын жооптору менен салыштыр.

Кел, машыгабыз

1. Боштуктарды толтур.

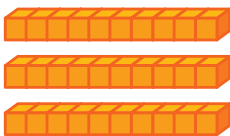

a)

	
ондук	бирдик
_____	_____

$$\underline{\quad\quad} + 6 = 26$$

$$26 = \underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad}$$

б)

	
ондук	бирдик
_____	_____

$$\underline{\quad\quad} + 8 = 38$$

$$38 = \underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad}$$

2. Дүкөндө 24 оюнчук бар.

24тү эки жол менен кайра топтоштур.

3. 37ни түзүү үчүн беш санды боё.

10 10 10 20 0 1 2 3 4 5 6 7

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен сандарды ондук жана бирдиктерди колдонуп түзө алам.

Мен сандарды ондук жана бирдиктерге ажырата алам.

Мен сандарды кайра топтоштура алам.

Иш дептери

2Б тапшырмалары

В

Сандарды салыштыруу жана иреттөө

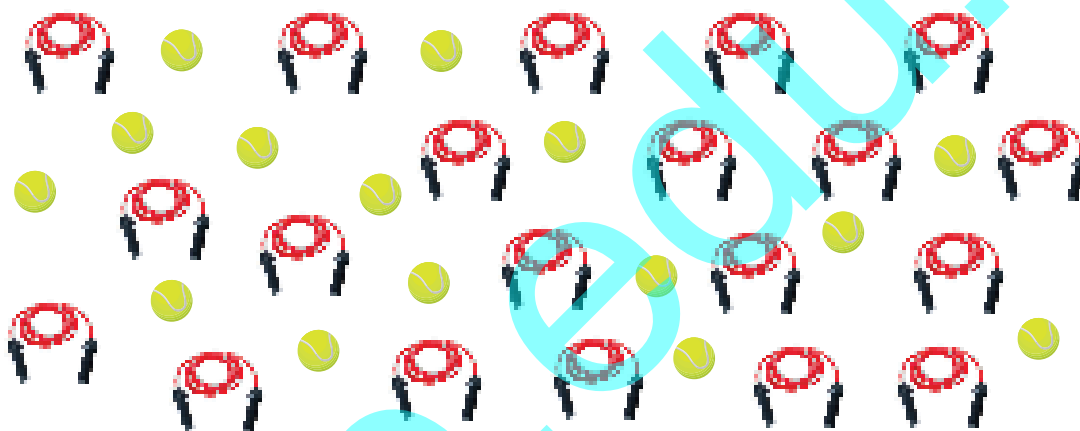
Сен окуп үйрөнөсүң:

- 100гө чейинки сандарды салыштырганды жана иреттегенди.

Кел, эске салабыз

Бакытта бир нече теннис тобу бар.

Ал эми Акылайда бир нече секиргич бар.

Кимде оюнчук көбүрөөк?
Бакыттабы же Акылайдабы?
Санап, жоопту тап.

Парталашың менен кошо санап, ага жардам бер.

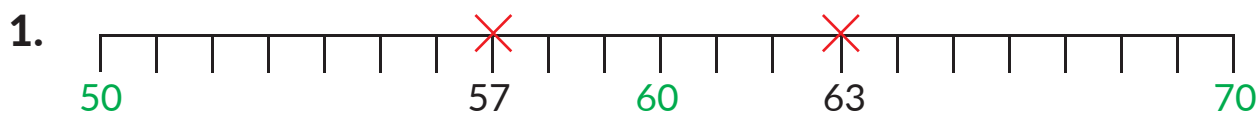
Ойлонуп көрчү

Ынтымакта 40 оюнчук машина бар.
Кимде оюнчук көп? Бакыттабы,
Акылайдабы же Ынтымактабы?
Эмне үчүн мындай деп ойлойсуң?
Жоопту түшүндүрүү үчүн кубиктерди колдон.

Кел, машыгабыз

а) Бош орунга «чоң» же «кичине» деген сөздү жаз.

57 63төн _____.

б) 54тү жогорку сан түз сызыгында белгиле.

54 57ден чоңбу же кичинеби? _____

2. Чолпон, Мирбек жана Эрболдун оюндан топтогон упайлары төмөндө көрсөтүлгөн.

а) Арина оюнга кошулду.

Ал Чолпондон көп, бирок Мирбектен аз упай топтоду.

Аринанын упайы канча болушу мүмкүн?

Эмне үчүн мындай деп ойлойсуң? Парталашыңа айтып бер.

б) Мирбек, Чолпон, Эрбол жана Аринанын топтогон упайларын эң чоңунан баштап ирети менен жайгаштыр.

_____, _____, _____, _____

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

100гө чейинки сандарды салыштыра алам жана иреттей алам.

Иш дептери
2В тапшырмалары

Сандарды эң жакынкы ондукка чейин тегеректөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- сандарды эң жакынкы ондукка тегеректегенди.

Кел, эске салабыз

Сезим

1-

Белек

Бакыт

10-

- Белек Сезимге жакынбы же Бакыткабы?
Кантип билдиң?

Ойлонуп көрчү

Сезим

20-

Ынтымак

Бакыт

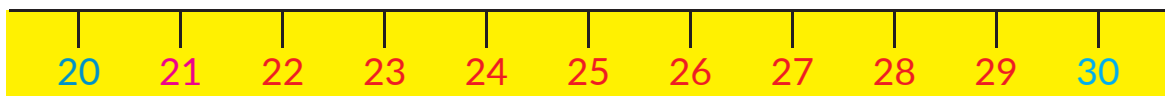
30-

- 27 20га жакынбы же 30габы?
Эмне үчүн?

Кел, окуп үйрөнөбүз

Санды эң жакынкы ондукка чейин тегеректөө үчүн ал кайсы ондукка жакыныраак экенин аныкташ керек.

а) 23 20 менен 30дун арасында жайгашкан.

23тү эң жакынкы ондукка тегеректегенде 20 болот.

23 саны 20дан
3 кадам алыста.
23 саны 30дан 7 кадам
алыста.

б) 27 саны 20 менен _____ арасында жайгашкан.

27 саны 20га караганда _____ жакыныраак.

27 санын эң жакынкы ондукка тегеректегенде 30 болот.

в) 25 саны 20 менен 30дун так ортосунда жайгашкан.

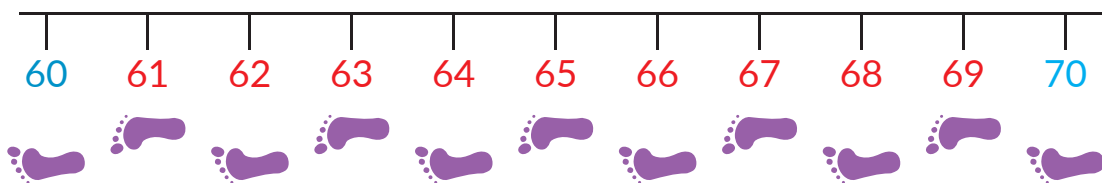
25 санын эң жакынкы ондукка тегеректегенде 30 болот.

Эң жакынкы ондукка чейин тегеректегенде, бирдик разряддын цифрасын кара.

- Эгер бирдик разряддын цифрасы 4 же андан кичине болсо, мурунку ондукка тегеректейсиң.
- Эгер бирдик разряддын цифрасы 5 же андан чоң болсо, кийинки ондукка тегеректейсиң.

Кел, машыгабыз

1. Боштуктарды толтур.

64 _____ менен _____ арасында жайгашкан.
Ал _____ караганда _____ жакыныраак.
64тү эң жакынкы ондукка тегеректегенде _____ болот.

2. Сандарды эң жакынкы ондукка тегеректе.
Жоопторунду сан түз сызыгында көрсөт.

- а) 17 _____ б) 22 _____
в) 55 _____ г) 83 _____

3. 82 99 75 95 89

- а) Кайсы эки санды эң жакынкы ондукка тегеректегенде 80 болот? _____ жана _____.
б) Кайсы эки санды эң жакынкы ондукка тегеректегенде 100 болот? _____ жана _____.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен сандарды эң жакынкы ондукка тегеректей алам.

Иш дептери
2Г тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

4 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- 21ден 99га чейинки (ондуктарды кошпогондо) сандар жазылган баракчалардын топтому
- бош сан түз сызыктары

Жоопторуңарды түшүндүрүү үчүн кезек менен сүйлөсөңөр болот.

1-кадам: Ар бир окуучу кезектешип бирден сан баракчасын алат.

2-кадам: Ар бир окуучу төмөнкү суроолордун ичинен каалаган суроосун тандап жооп берет:

- а) Сен бул санды кантип түзөсүң?
- б) Сен бул санды кантип ажыратасың?
- в) Сен бул санды кайра кантип топтоштурасың?
- г) Бул санды эң жакынкы ондукка тегеректегенде, кайсы сан болот?

Жообуңду сан түз сызыгы аркылуу көрсөт.

а

$$40+5=45$$

б

$$45=40+5$$

в

$$45=42+3$$

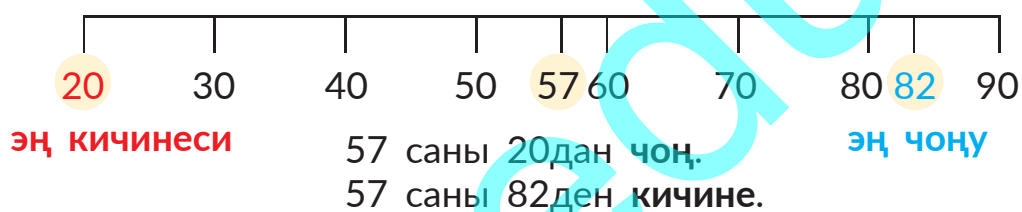
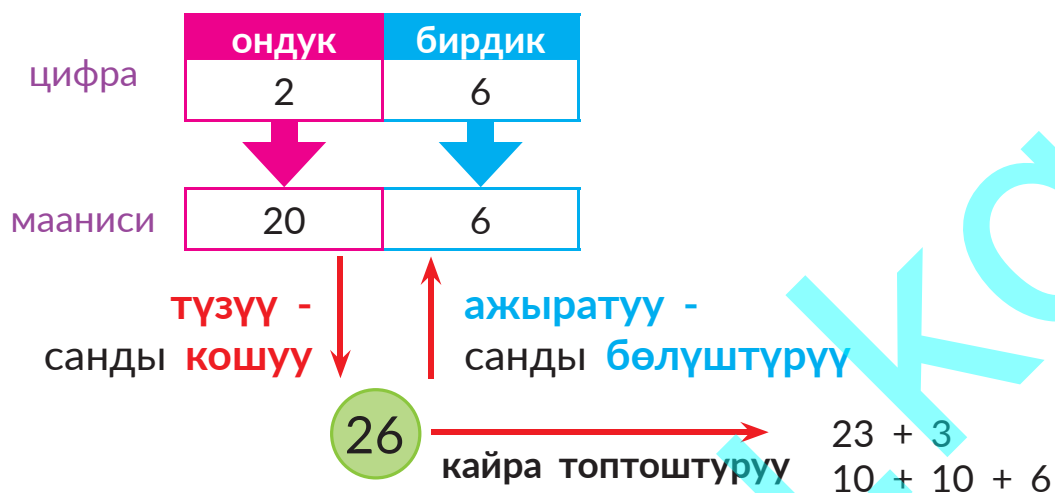
45

г

40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

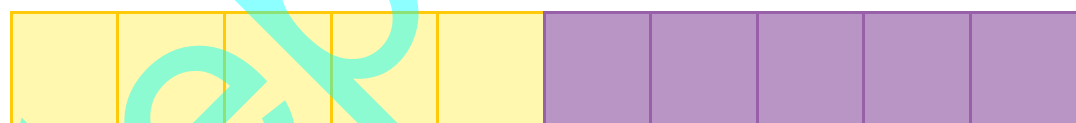
45 санын эң жакынкы ондукка тегеректегенде 50 болот.

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

21, 22, 23 жана 24 сандары 30га караганда 20га жакыныраак.

25, 26, 27, 28 жана 29 сандары 20га караганда 30га жакыныраак.

20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Бирдик разряддагы цифра 4 же андан кичине болсо, **мурунку ондукка** тегеректелет.

Бирдик разряддагы цифра 5 же андан чоң болсо, **кийинки ондукка** тегеректелет.

Иш дептери, 2-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

3- БӨЛҮМ

Акча

Кошумча
материалдар

КИТЕП ДҮКӨНҮ

Менде
5 сом бар.

Менде да
5 сом бар, бирок
ал сенин акчаңдан
башкача.

Мендеги акча купюра
жана монеталардан
турат.

5 сомду канча
түрдүү жол менен
майдалоого болот?
5 сомду жалаң
монеталар менен
көрсөтө аласыңбы?

Сен бул бөлүмдө:

- акчанын маанисин табуу үчүн алдыга санайсың;
- 1 сомду ар кандай жолдор менен майдалайсың;
- бирдей эле маанидеги акча үчүн түрдүү комбинацияларды жазасың.

A

Акчанын маанисин табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- акчанын маанисин табуу үчүн алдыга санаганды.

Кел, эске салабыз

Жогорудагы акча моделдерин кандай атайсың?

Ойлонуп көрчү

3 ₮

4 ₮

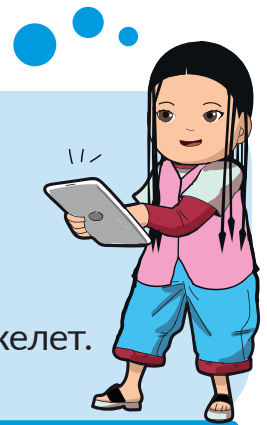
1 ₮

Сезимде 5 сом бар.

Ал жогорудагы объекттерден экөөнү сатып алгысы келет.

Сенин оюңча, ал эмнелерди сатып алса болот?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Сом ₮ деп жазылат, тыйын тый. деп жазылат.

1 ₮

3 ₮

5 ₮

10 ₮

_____ ₮

50 ₮

_____ ₮

1 тый.

5 тый.

_____ тый.

25 тый.

_____ тый.

Бул беттеги акча моделдерин чыныгы акча менен салыштыр. Эмнеси менен окшош жана эмнеси менен айырмаланат?

б) Сезимде 50 тыйындык монета бар.

Ал канча оюнчук сызгыч сатып алса болот?

10 тыйындан алдыга сана.

10 тый., 20 тый., 30 тый., 40 тый., _____ тый.

Беш сызгыч 50 тый. турат.

Ал _____ сызгыч сатып алат.

в) Сезим төмөнкүдөй акчаларды пайдаланып, китеп сатып алды.

Ал 20 сомдук, 10 сомдук жана эки 3 сомдук купюра менен төлөдү.

Китептин баасы канча?

Китептин баасын табыш үчүн алдыга сана.

20 ₮, 30 ₮, 33 ₮, _____ ₮.

Китептин баасы _____ ₮.

Кел, машыгабыз

1. Акчанын маанисин табуу үчүн алдыга сана.

50 тый.

25 тый.

10 тый.

5 тый.

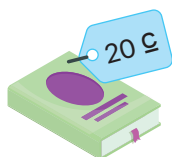
5 тый.

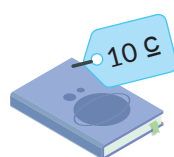
2. 23 ₸ алыш үчүн алдыга сана.

Бул үчүн акча моделдерин колдон.

3.

А

Б

В

Г

Д

Бекбол бир нече китеп үчүн 50 ₸ сарптады.

Ал эң көп дегенде канча китеп сатып алса болот?

Китептерди ата.

Ал эң аз дегенде канча китеп сатып алса болот?

Китептерди ата.

Сага кайсы комбинация жагып жатат? Эмне үчүн?

Эгер билбесең эч нерсе эмес. Мугалимиң муну сени менен бирге талкуулайт.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен акчанын маанисин табуу үчүн алдыга санайм.

Иш дептери
3А тапшырмалары

Б

Акчаларды майдалоо жана ирилөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 1 ₮ ар түрдүү жолдор менен майдалаганды;
- бирдей маанидеги акча үчүн ар кандай комбинацияларды жазганды.

Кел, эске салабыз

Бул калем салгычты сатып алуу үчүн сага канча 2 сомдук купюра модели керек?

Ойлонуп көрчү

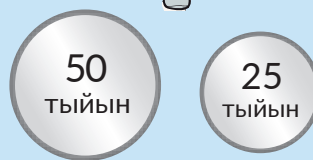
Белек менен Бакыт бирден калем салгыч сатып алышты. Алар төмөндөгү купюра жана монеталар менен төлөштү.

Белек

Бакыт

Ар бир бала канча купюра жана монета пайдаланды?

Калем салгычтын баасы жана төлөнгөн акчалар тууралуу эмне айтууга болот?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Жаңылда 1 сомдук купюра бар.

Ал аны монеталарга майдалады.

Бир 1 сомдук купюра

50 тыйындук 2 монета

Он даана _____ тыйындук монета.

1 ₸
майдалоонун
дагы кандай
жолдорун
ойлоп жатасың?

б) Диана 10 сомдук купюраны майда купюраларга жана тыйындарга алмаштырып жатат.

Бир 10 сомдук купюра

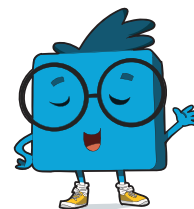

Бир 5 сомдук купюра, бир _____ сомдук купюра бир _____ сомдук купюра жана төрт 25 тыйындук монета.

Купюраларды гана колдонуп, 10 ₸ кантип алууга болот?

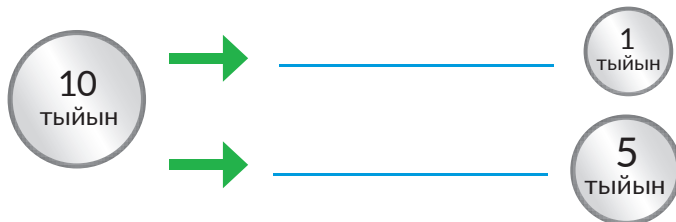

25 тый., 50 тый.,
75 тый., 100 тый.,
1 ₸ 100 тый. бар.

Кел, машыгабыз

1. Бош орундарды толтур.

2. Купюра жана монеталарды колдонуп, 100 сомду эки түрдүү жол менен майдала.

Акча моделдерин колдон.

Биринчи жол:

Экинчи жол:

3. Арууке 3 сомго курут сатып алды.

Ал 10, 25 жана 50 тыйындык монеталар менен төлөдү.

Арууке бардыгы 16 монета колдонду.

Ал кайсы монеталарды канча жолу колдонду?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

1 сомду түрдүү жолдор менен майдалай алам.

Бирдей маанидеги акча үчүн ар кандай комбинацияларды жаза алам.

Иш дептери
3Б тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

Парталашың менен ойно.

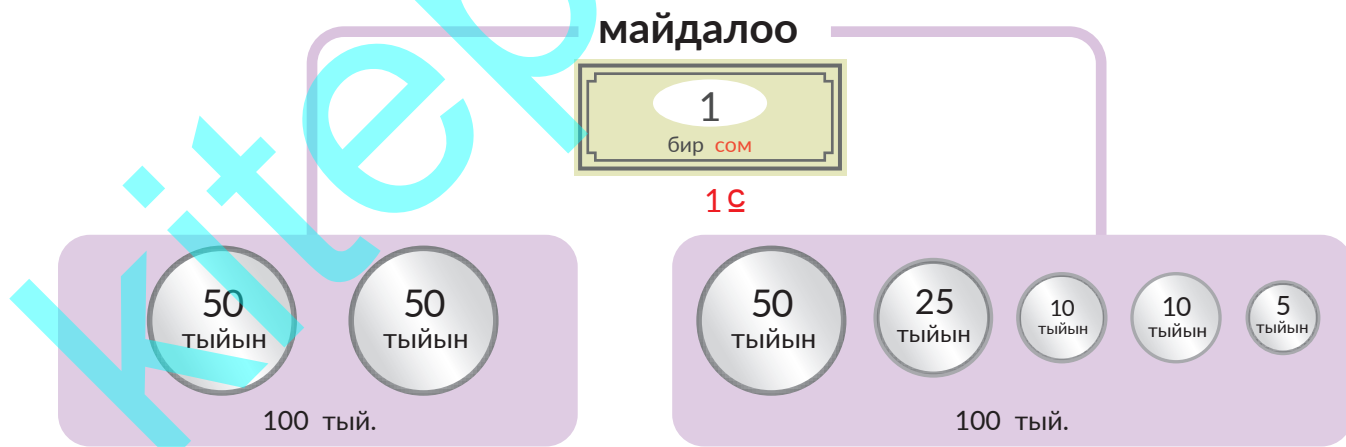
Керектелүүчү
каражаттар:

- Оюнчук акча топтомдору
- оюн баракчалары

Окуучулардын бири экинчисинен көбүрөөк акча чогултканда оюн токтотулат.

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

Иш дептери, 3-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

4-

БӨЛҮМ

Иреттик сандар

Кошумча материалдар

Сезимдин кезеги жакындап калды. Ал кезекте бешинчи турат.

Акылай кезекте канчанчы иреттик орунда турат?

Алар мына! Билет сатып алуу үчүн кезекте турушат.

Акылай менен Сезимдин ортосунда канча адам бар? Акылайдын кезектеги иреттик орундун дагы кандай сүрөттөсө болот?

Сен бул бөлүмдө:

- иреттик орундарды атоодо 1-ден 20-га чейинки сандарды колдоносуң.

A

Иреттик сандарды колдонуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 1- ден 20- га чейинки иреттик орунду аныктаганды.

Кел, эске салабыз

сол жак

оң жак

Аруузат

Асан

Ынтымак

Роза

Бакыт

Алиса

Лера

Гүлжан

Эрбол

Белек

Сол жактан 1- ден 5- ге чейинки иреттик орунда кимдер турат?

Эгер оң жактан баштап санасаң, жообуң кантип өзгөрөт?

Ойлонуп көрчү

Сезим менен Акылай жогорудагы катарга кошулуп, Белектин оң жагына турушту. Сол тараптан санаганда, алар канчанчы иреттик орунда турушат? Парталашың менен талкуула.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Байзак имарат куруу үчүн 20 блок тизди.

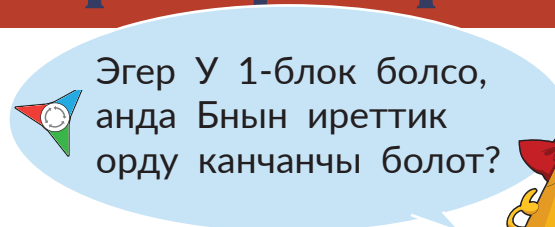

Төмөндөн өйдө карай:

А — бул биринчи блок.

К — бул он биринчи блок.

У — бул _____ же _____ блок.

Кел, машыгабыз

1. Ар бир боштукту толтур.

2.

1-

а) Он бешинчи лампа күйүп кетти. Аны көрсөт.

б) 20-ламpany парталашыңа көрсөт.

3. Бул жерде 20 дарак бар.

Жибек 11-даракты кызыл түс менен тегеректеди.

Марлен 11-даракты көк түс менен тегеректеди.

Кимдики туура, парталашың менен талкуула.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 1-ден 20-га чейинки иреттик орундарды аныктай алам.

Иш дептери
4А тапшырмалары

Математика

ЧЕМПИОНДОРУ

4 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- 1-ден 20-га чейинки иреттик орундарды камтыган баракчалардын 4 топтому

1-кадам: Баракчаларды аралаштырып, жазуусун төмөн каратып, ортого койгула.

2-кадам: Баракчаны кезектешип ачкыла.

Эгерде, «1-» деп жазылган баракча алынса, аны жазуусу көрүнүп тургандай кылып ортого коюу керек.

Эгер башка баракча чыкса, анда баракчаны ачпай туруусу керек.

3-кадам: 1-ден 20-га чейинки сан катары түзүлгөнчө, баракчаны кезектешип ачууну уланткыла.

Эгерде кийинки кезектеги иреттик орунду көрсөткөн баракча ачылса, жазуусу көрүнүп тургандай кылып ортого тизип койгула.

Эгер башка баракча чыкса, анда баракчаны ачпай тургула.

1-ден 20-га чейинки иреттик орундарды көрсөткөн баракчалар ирети менен тизилип бүткөндө оюн аяктайт.

Эми 20дан 1ге чейин баракчаларды ирети менен катарга тизип көргүлө.

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

Иш дептери, 4-бөлүм

Мен эми эмнени аткара алам?

5- БӨЛҮМ

100 ичиндеги сандарды кошуу жана кемитүү

Кошумча
материалдар

Бул жерде
24 гимнастикалык
алкак жана 35
ракетка бар.

Биз 20 гимнастикалык
алкак жана 20 ракетка
алышыбыз керек. Аларды
алгандан кийин канча
буюм калат?

Балдар жалпы канча
буюм алышты?
Түшүндүр.

Сен бул бөлүмдө:

- кошосуң жана кемитесиң;
- 20ны түзүү үчүн сан түгөйлөрүн колдоносун;
- 100гө чейинки ондук түгөйлөрдү колдоносун;
- 100 ичинде кайра топтоштуруусуз кошосуң;
- 100 ичинде кайра топтоштуруусуз кемитесиң.

A

Кошуу менен кемитүүнүн байланышы

Сен окуп үйрөнөсүң:

- кошууга карата туюнтмаларды жазганды;
- кемитүүгө карата туюнтмаларды жазганды;
- кошуу менен кемитүүнү байланыштырууну.

Кел, эске салабыз

Бул жерде канча бала бар?

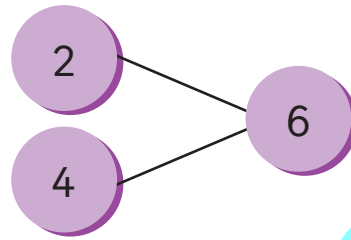
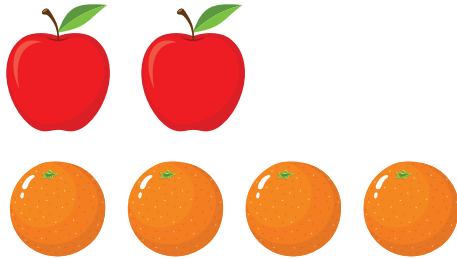
Ойлонуп көрчү

Кыздардын жана балдардын санын колдонуп, кошуу жана кемитүүгө карата туюнтмаларды жаз.
Канча ар түрдүү туюнтма жаза аласың?

Кел, окуп үйрөнөбүз

$$2 + 4 = 6 \text{ же } 4 + 2 = 6$$

Жемиштердин жалпы саны _____.

$$6 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Мында _____ апельсин бар.

$$6 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Мында _____ алма бар.

Төмөнкү кошуу жана кемитүүгө карата төрт туюнтма, туюнтмалар тутумун (өз ара байланыштуу туюнтмалар топтомун) түзөт.

$$2 + 4 = 6$$

$$4 + 2 = 6$$

$$6 - 4 = 2$$

$$6 - 2 = 4$$

Кел, машыгабыз

1. Туюнтмалардын маанилерин тап.

а) $4 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

б) $3 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

в) $7 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

г) $7 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Ася шоколад печеньеден 3тү жана ваниль печеньеден 6ны сатып алды.

- a) Кошууга карата эки туюнтма жаз.
- б) Кемитүүгө карата эки туюнтма жаз.

3.

- a) Кошуу туюнтмасына карата суроо түз.

$$5 + 3 = 8$$

- б) Кемитүү туюнтмасына карата суроо түз.

$$8 - 5 = 3$$

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен кошууга карата туюнтмаларды жаза алам.
- Мен кемитүүгө карата туюнтмаларды жаза алам.
- Мен кошуу менен кемитүүнү байланыштыра алам.

Иш дептери
5А тапшырмалары

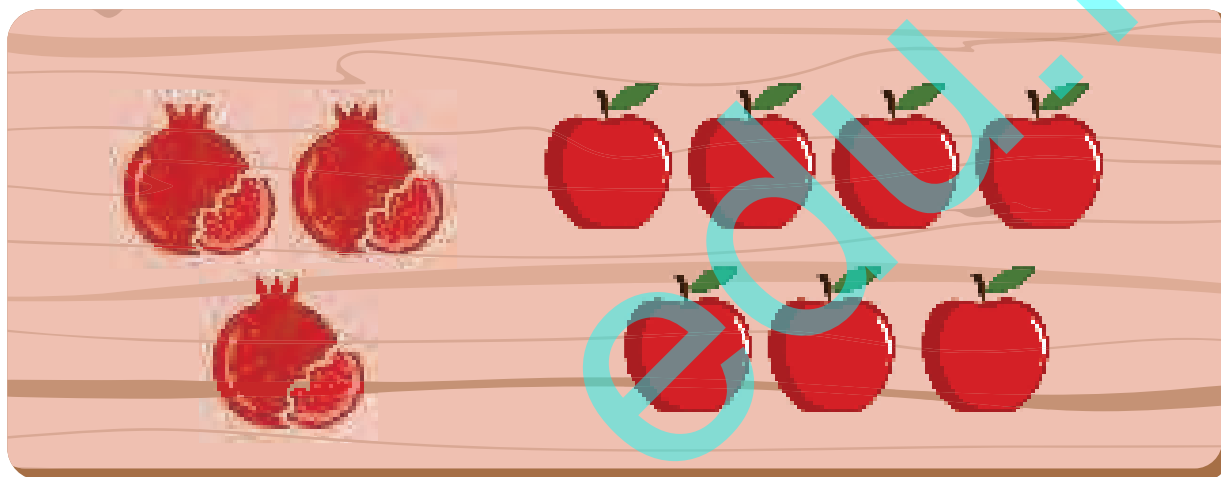
Б

20ны түгөй сандардан куроо

Сен окуп үйрөнөсүң:

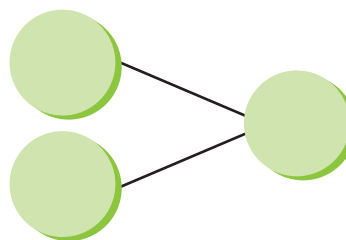
- 20ны куроо үчүн сан түгөйлөрүн колдонууну.

Кел, эске салабыз

Бардыгы канча жемиш бар?

Сага оңой болуш үчүн сан курамын колдон.

Ойлонуп көрчү

Башка столдо дагы 20 ушундай эле жемиш бар. Жемиштердин ар бир түрүнөн канча деп ойлойсуң? Парталашың менен талкуула.

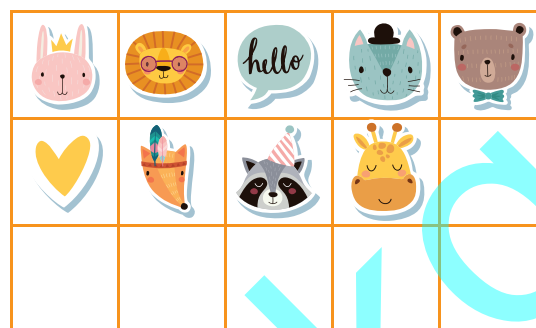

Кел, окуп үйрөнөбүз

Айдin А жана Б баракчасына бир нече чаптамаларды чаптады.

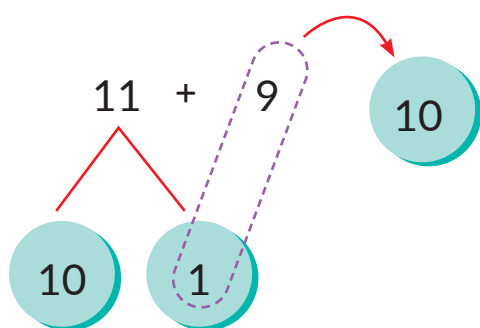

А баракчасы

Б баракчасы

а) Бардыгы канча чаптама бар?

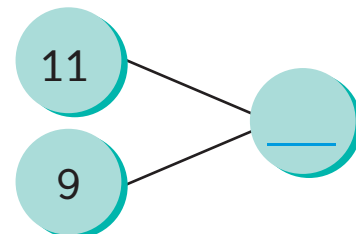

11 – бул 10 жана 1.
Сен 10ду түзүү үчүн
1 менен 9ду кайра
топтоштурасың.

11 + 9 бул 10 + 10 менен бирдей.

11 менен 9 20ны түзөт.

Бардыгы _____ чаптама бар.

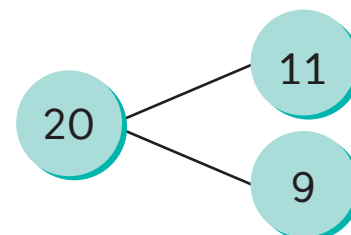
б) А баракчасында канча чаптама бар?

11 менен 9 20ны түзөт.

Анда, $20 - 9 = 11$.

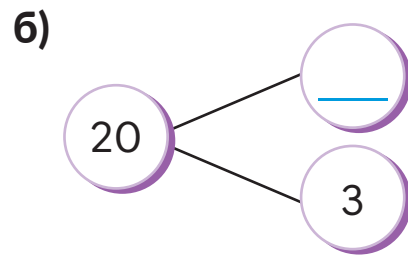
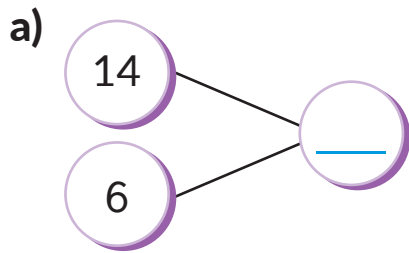
$20 - 9 =$ _____

А баракчасында _____ чаптама бар.

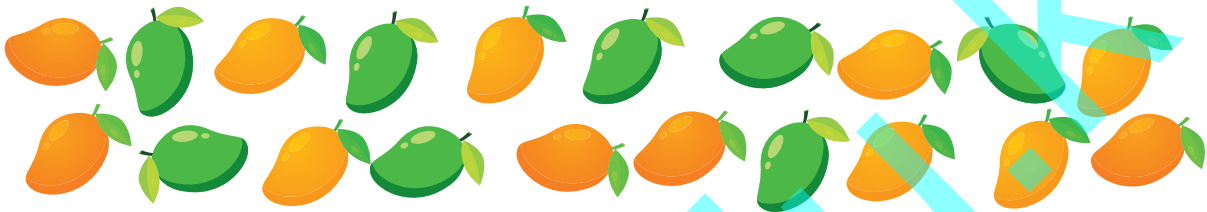

Кел, машыгабыз

1. Сан курамын толукта.

2.

Бардыгы канча манго бар?

Сан туюнтмасын жана сан курамын көрсөт. _____

20ны түзгөн башка түгөй сандар барбы?

3. Китепканада 20 бала бар.

Алардын канчасы уул, канчасы кыз болушу мүмкүн?
Жоопторду сан курамы аркылуу көрсөт.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 20 санын түзүү үчүн сан түгөйлөрүн колдоно алам.

Иш дептери
5Б тапшырмалары

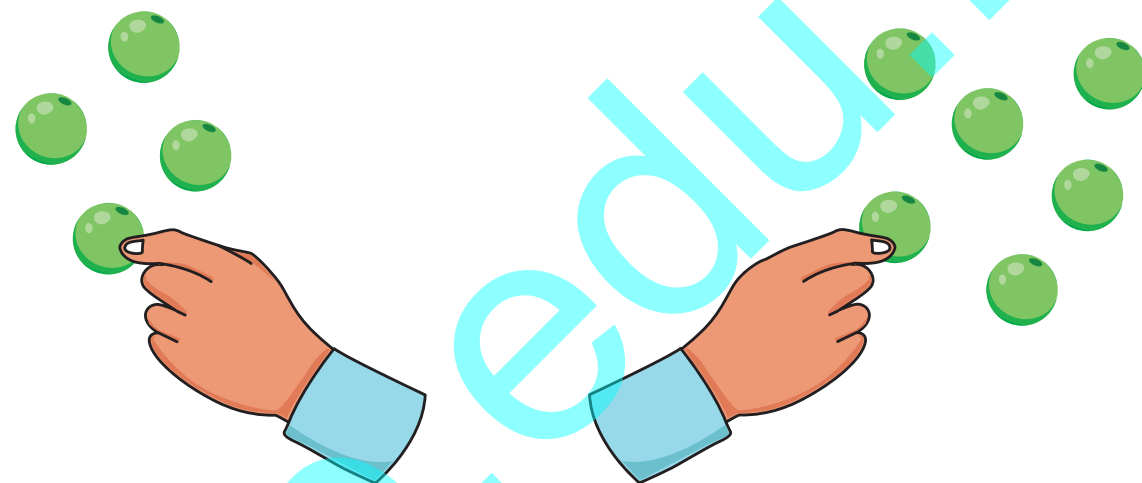
В

100 ичиндеги сандарды түгөйлөрдөн куроо

Сен окуп үйрөнөсүң:

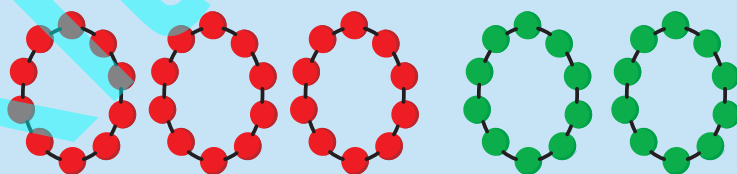
- 100 ичиндеги сандарды куроо үчүн ондук түгөйлөрдү колдонууну.

Кел, эске салабыз

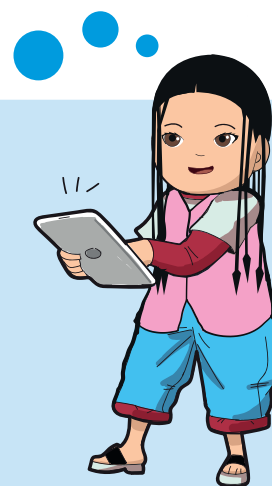

Мончокторду жайгаштыруунун дагы канча жолу бар?

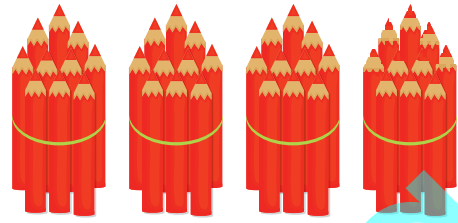
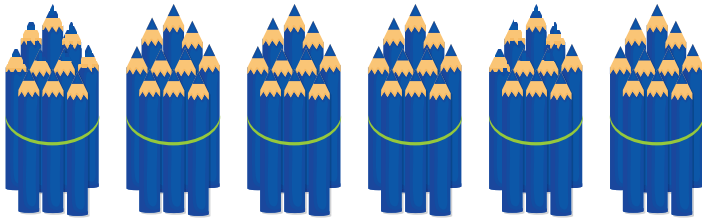
Ойлонуп көрчү

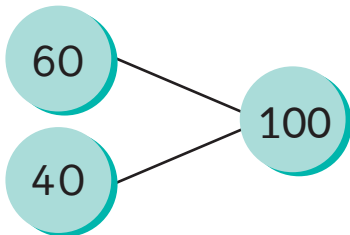
Бардыгы канча кызыл мончок бар?
Бардыгы канча жашыл мончок бар?
Сенин оюңча, бардык билериктердеги мончоктордун саны канча?

Кел, окуп үйрөнөбүз

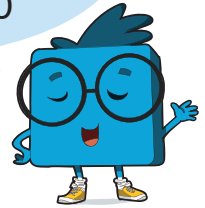
а) Бардыгы канча калем бар?

$$60 + 40 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Бардыгы калем бар.

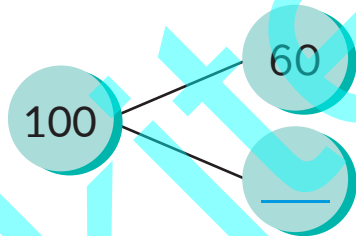
$6 + 4 = 10$.
6 ондук + 4 ондук =
10 ондук.
 $60 + 40 = 100$

б) Айдин 60 калем сатты.

Канча калем калды?

$$100 - 60 = \underline{\hspace{2cm}}$$

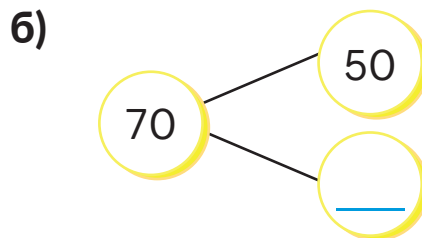
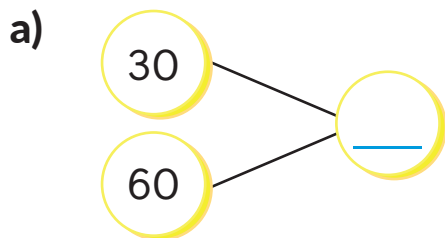
 калем калды.

Дагы кайсы ондук түгөйлөр 100дү түзөт?

Кел, машыгабыз

1. Сан курамын толукта.

2. Сезим менен Ынтымак жалпы 80 гүл теришти. Ар бири гүлдөрдү ондон бириктирип терди. Ошондо ар бири канчадан гүл терди? _____ Жоопторуң туура экенин кантип текшересиң?

Бир нече жооп болушу мүмкүн.

3. Али менен Айдиндеги чаптамалардын жалпы саны 100дөн аз. Бул жалпы сан — ондуктар. Айдинде чаптамалар Алиникинен 20га аз. Алиде канча чаптама болушу мүмкүн?

Бул таблицادا Бакыттын маселени кантип чыгарганы көрсөтүлгөн.

Али	Айдин	Жалпы саны
30	10	40
31	11	42
32	12	44
33	13	46
34	14	48
35	15	50

Алиде 30, 35, 40, 45, 50 же 55 чаптама болушу мүмкүн.

Сен Бакыт менен макулсуңбу? Жообуңду түшүндүрүп бер.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 100 ичиндеги сандарды ондук түгөйлөрдүн жардамы менен түзө алам.

Иш дептери
5В тапшырмалары

100 ичиндеги кошуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 100 ичиндеги сандарды кошконду.

Кел, эске салабыз

Текчеде 15 китеп бар.

Бакыт текчеге дагы 2 китеп койду.

Эми текчеде бардыгы канча китеп болду?

Ойлонуп көрчү

Башка бир текчеде 45 китеп бар.
Бакыт бул текчеге дагы 21 китеп койду.
Текчеде эми канча китеп болду?

Кел, окуп үйрөнөбүз

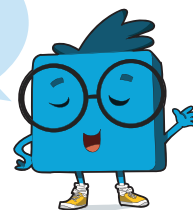
а) Бардыгы канча канаттуу бар?

$$2 + 3 + 1 + 2 = 8$$

Бардыгы _____ канаттуу бар.

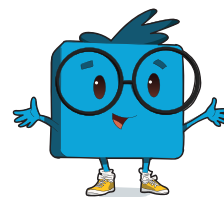
Сандарды кошуу үчүн алдыга сана.

б) А себетинде 23 топ, Б себетинде 45 топ бар.

Бардыгы канча топ бар?

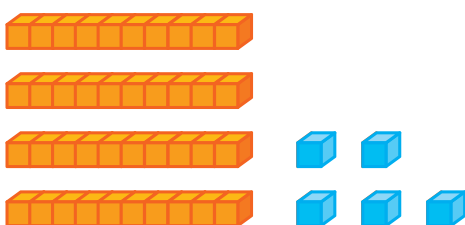
Жообуңду текшерүү үчүн чамала.
23 20дан чоңураак.
45 50гө жакын.
 $20 + 50 = 70$
Сумма 70ке жакын.

Бекзат 23 менен 45тин суммасын табуу үчүн сандардын тилке моделин тартып жатат.

23	45
----	----

?

$$23 + 45 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Бардыгы: кубик бар.

ондук	бирдик
2	3
4	5
6	8

1-кадам: Бирдиктерди кош.
3 бирдик + 5 бирдик = 8 бирдик.

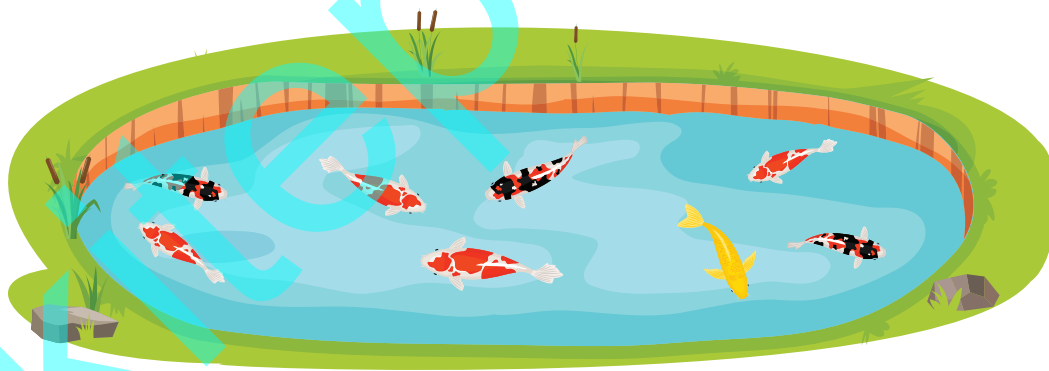
2-кадам: Ондуктарды кош.
2 ондук + 4 ондук = 6 ондук.

23 + 50 канча болот?

Кел, машыгалы

1.

Бардыгы канча балык?

Өзүңө жардам берүү үчүн сан түз сызыгын колдон.

2. Кошууну аткар.

$$\begin{array}{r} \text{a)} \\ + \quad 3 \quad 2 \\ \hline \end{array}$$

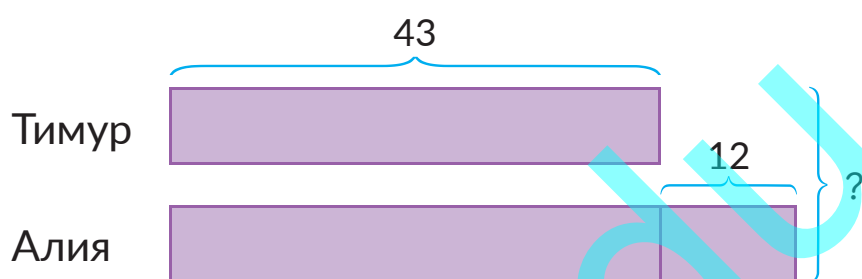
$$\begin{array}{r} \text{б)} \\ + \quad 5 \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

 Жоопторду ондук блокторду же таякча боолорун колдонуп көрсөт.

Жоопту түшүндүрүп бер.

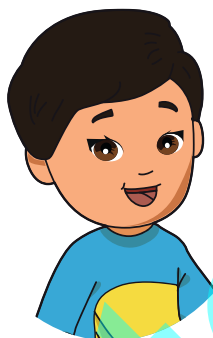
3. Тимурда 43 марка бар.

Алияда Тимурдукунан 12ге көп.

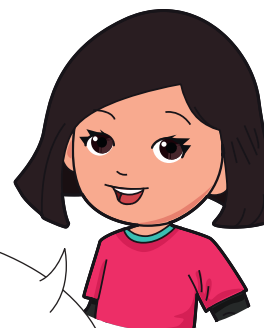

Аларда бардыгы канча марка бар?

4.

Эки орундуу эки санды кошсо 89 болот.

Чоң сандын бирдик разрядындагы цифра кичине сандын бирдик разрядындагы цифрадан чоң.

Бул эки сан кайсы сандар болушу мүмкүн?

Кандай түгөйлөрдү таба аласың?

Эмнени билгениңди белгиле (✓).

Мен 100 ичиндеги сандарды кошо алам.

Иш дептери
5Г тапшырмалары

Д

100 ичиндеги кемитүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 100 ичиндеги сандарды кемиткенди.

Кел, эске салабыз

Канча самса калды?

Ойлонуп көрчү

Ажар апа 55 самса бышырды.
20 самсаны балдарга берди.
Анда канча самса калды?

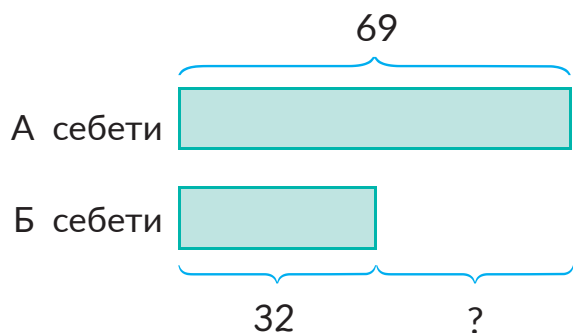
Кел, окуп үйрөнөбүз

А себетинде 69 секиргич бар.

Б себетинде 32 секиргич бар.

Эки себеттеги секиргичтердин айырмасы канчага барабар?

69 менен 32нин айырмасын табуу үчүн кемит.

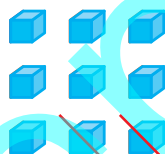
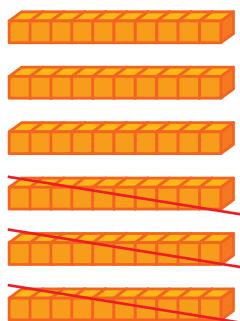
Жообунду текшерүү үчүн чамала.

69 саны 70ке жакын.

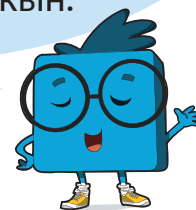
32 саны 30дан чоңураак.

$$70 - 30 = 40$$

Айырма 40ка жакын.

ондук	бирдик
6	9
3	2
3	7

1-кадам:

Бирдиктерди кемит.

$9 \text{ бирдик} - 2 \text{ бирдик} = 7 \text{ бирдик}$ калат.

2-кадам:

Ондуктарды кемит.

$6 \text{ ондук} - 3 \text{ ондук} = 3 \text{ ондук}$

$$69 - 32 = \underline{\quad}$$

69 менен 32нин айырмасы $\underline{\quad}$.

Кел, машыгабыз

1. Кемитүүнү аткар.

а)
$$\begin{array}{r} 87 \\ - \quad 5 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

б)
$$\begin{array}{r} 56 \\ - 40 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

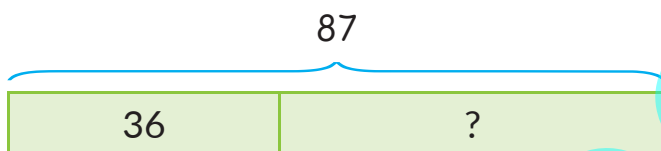

Жоопторду ондук блокторду же таякча боолорун колдонуп көрсөт. Жообуңду түшүндүр.

2. Мирбек 87 ванилин жана шоколад кекстерин бышырды.

Алардын 36сы ванилин кекси.

Мирбек канча шоколад кексин бышырган? _____

3. Төмөндөгү боштуктарга 20, 33 жана 44 сандарын кой.

Акыл _____ көк, _____ кызыл жана _____ жашыл түстөгү шарларды сатып алды.

Жашыл жана кызыл түстөгү шарлардын айырмасы – 24.

Жашыл түстөгү шарлар көк түстөгү шарлардан 11ге көп.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

100 ичиндеги сандарды кемите алам.

Иш дептери

5Д тапшырмалары

Математика

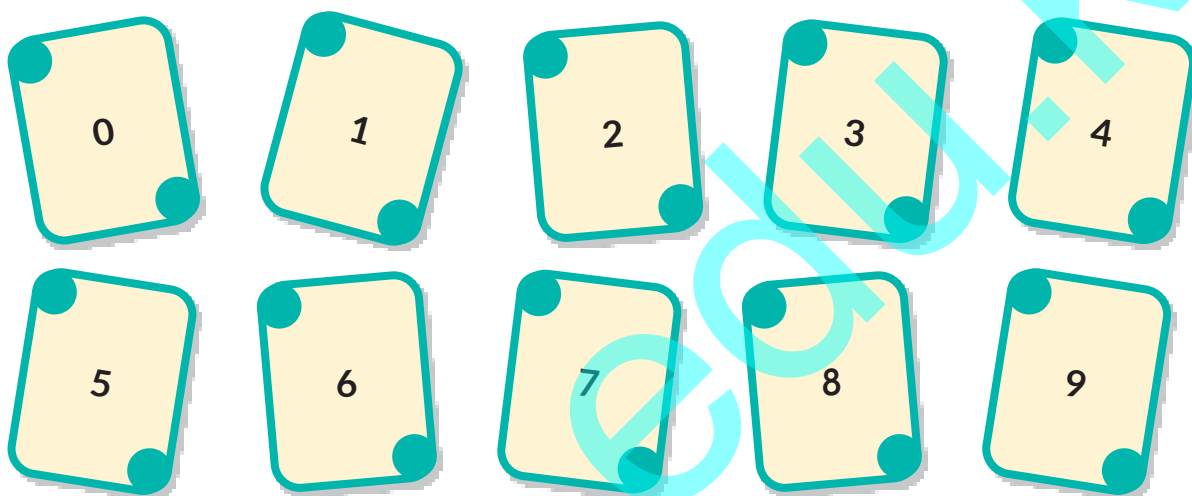
ЧЕМПИОНДОРУ

Парталашың менен ойно.

Керектелүүчү каражаттар:

- цифралар жазылган баракчалар

Ар бир жуп окуучуга 0дөн 9га чейин цифралары бар 10 баракча берилет. Ар бир цифра ар бир туюнтмада бир эле жолу колдонулушу керек.

Сан туюнтмасын толуктоо үчүн бош орундарды толтур.

Ар бир сан туюнтмасы үчүн мүмкүн болгон жооптордун эки вариантын бер.

а) + = 99

б) - = 21

в) 0 + 0 = 0

Классташыңа жардам керек болсо, кеңеш бер.

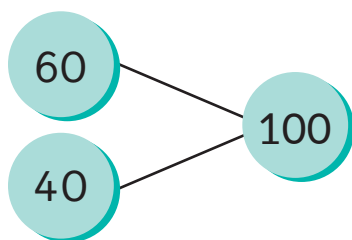
Мүмкүн болушунча көп жооп жазгыла.

Эң көп эки жооп жазган жуптар жеңет.

Кошуу жана кемитүү

сан курамы

60 жана 40/100дү түзөт.

туюнтмалардын тутуму

$$60 + 40 = 100$$

$$40 + 60 = 100$$

$$100 - 60 = 40$$

$$100 - 40 = 60$$

- кошуу
- сумма
- бардыгы
- бардыгы биригип
- жалпы

	ондук	бирдик
+	1	2
	2	6
	3	8

- кемитүү
- айырма

	ондук	бирдик
-	7	8
	4	6
	3	2

Иш дептери, 5-бөлүм

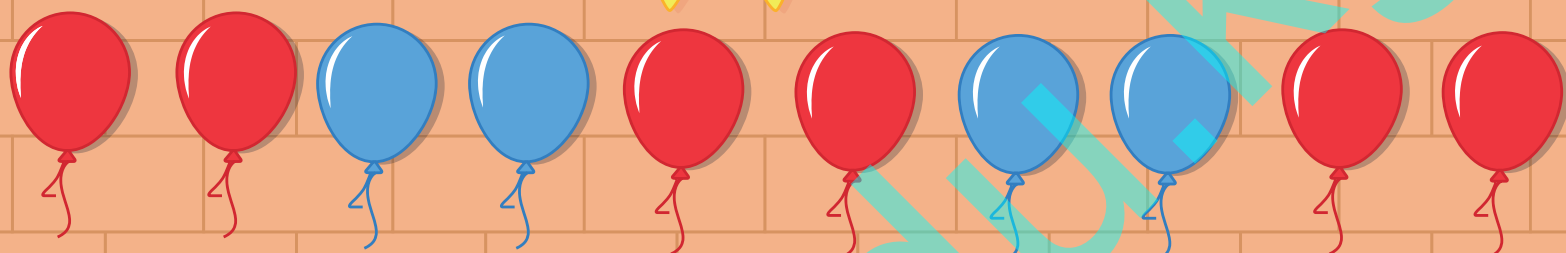
Мен эми эмнени аткара алам?

Математика изилдөөчүсү бол

Мыйзам ченемдүүлүк жана ыктымалдуулук

Кошумча
материалдар

Биз илген бул шарларда мыйзам ченемдүүлүк бар!

Кийинки шар кандай түстө болот деп ойлойсуң?

Бул шарлар менен дагы кандай мыйзам ченемдүүлүк түзсөң болот? Ынтымак кутудан кайсы түстөгү шарды алат деп ойлойсуң? Кызылдыбы же көктүбү?

Сен бул бөлүмдө:

- Туруктуу жана кокустук мыйзам ченемдүүлүктөрдү табасың;
- эки мүмкүн болгон жыйынтыкка келе турган иш-аракетти аткарасың, жыйынтыгын көрсөтөсүң жана сүрөттөп бересиң.

A

Туруктуу жана кокустук мыйзам ченемдүүлүктөрдү түшүнүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- Туруктуу жана кокустук мыйзам ченемдүүлүктөрдү табууну.

Кел, эске салабыз

Мен фигуралардан мыйзам ченемдүүлүк түзүп жатам. Бир квадрат, эки тегерек, бир квадрат, эки тегерек.

Мыйзам ченемдүүлүктү улант.

Кийинки төрт фигура кайсылар болот?

Ойлонуп көрчү

Сезим биринчи квадратты биринчи тегеректен кийин келгидей кылып жылдырды.

Кийинки төрт фигураны таба аласыңбы?
Сүрөт тартып, парталашыңа түшүндүр.

Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Саламат айрым фигуралар менен туруктуу мыйзам ченемдүүлүк түздү.

Ар бир эки тегеректен кийин квадрат келет.

Үч бурчтук ар бир _____ кийин жана тегеректен мурун келет. Кийинки үч фигура: жана _____.

Бул мыйзам ченемдүүлүк кайталанып турат.

Муну кайталануучу мыйзам ченемдүүлүк деп да атаса болот.

2, 4, 6, 8, ... сандары да туруктуу мыйзам ченемдүүлүктү түзүшөт.

Бул мыйзам ченемдүүлүктөн эмнени байкадың?

- б) Жаркын айрым тамгалар менен кокустук мыйзам ченемдүүлүк түздү.

Кокустук мыйзам ченемдүүлүк – туруктуу же кайталануучу эмес мыйзам ченемдүүлүк.

А Б В А Б Г А Б В А Б Д А Б Г

Ар бир кайталанууда биринчи тамга – А.

А тамгасынан кийин ар дайым _____ тамгасы келет.

Кийинки тамга кайсы болорун алдын ала айтууга мүмкүн эмес.

Г К Л К Т Г О Л М И С К У К Т

Бул берилиш кайсы мыйзам ченемдүүлүк болот? Мындагы кийинки тамганы божомолдоп көрчү?

Кел, машыгабыз

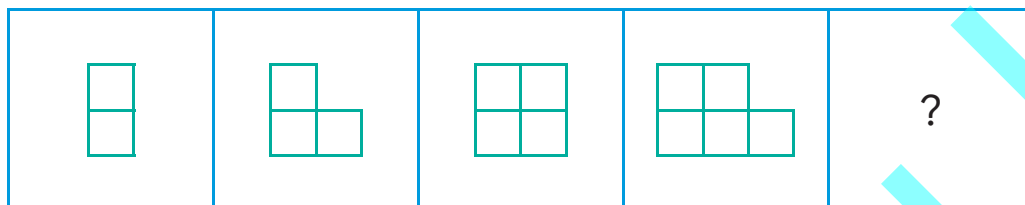
1. Акылай мыйзам ченемдүүлүк түздү.

А В Г Д Б А В Г Д Б А В Г Д

Туура жоопту көрсөт.

Бул кайталануучу/кокустук мыйзам ченемдүүлүк.

2. Мыйзам ченемдүүлүктү кара.

а) Ар бир жолу _____ квадрат кошулат.

б) Квадраттарды колдонуп, мыйзам ченемдүүлүктү улант.

в) Мен бул мыйзам ченемдүүлүктөгү кийинки фигураны божомолдой алам/божомолдой албайм.

г) Бул туруктуу/кокустук мыйзам ченемдүүлүк.

3. Кокустук мыйзам ченемдүүлүк тарт.

Жообунду парталашың менен салыштыр. Кандай окшоштугу жана айырмачылыгы бар?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен туруктуу жана кокустук мыйзам ченемдүүлүктү таба алам.

Иш дептери
6А тапшырмалары

Б

Ыктымалдуулукту изилдөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- Мүмкүн болгон эки жыйынтыкка келе турган иш-аракетти аткарганды, жыйынтыгын көрсөткөндү жана сүрөттөп бергенди.

Кел, эске салабыз

Ынтымак тыйын ыргытып, жыйынтыгын жазды.

Ал сан бетинен түшсө «С», герб бетинен түшсө «Г» деп жазды.

Бул кайсы мыйзам ченемдүүлүк?

Жообуңду парталашыңа түшүндүр.

Ойлонуп көрчү

Ынтымактын тыйыны канча жолу сан бетинен түштү?

Тыйын канча жолу герб бетинен түштү?

Ынтымак жыйынтыктарын таблицкага кантип жазса болот?

Тыйынды ыргытып, жыйынтыгыңды таблицкага жаз.

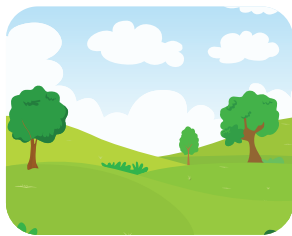

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Бакыт акыркы 6 күндөгү аба ырайы тууралуу маалыматты карап жатат.

1-күн

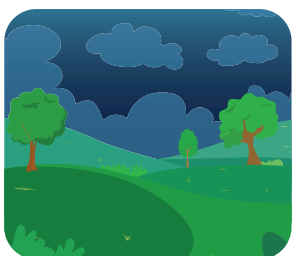
2-күн

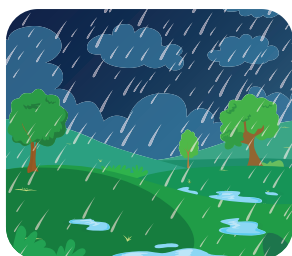
3-күн

4-күн

5-күн

6-күн

Сенин оюңча,
7-күнү жамгыр
жаайбы?

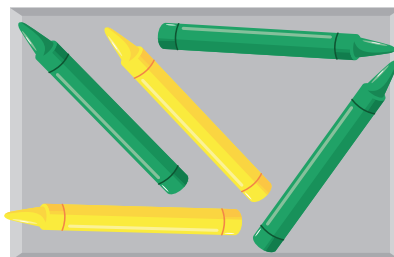

Ыктымалдуулук — кандайдыр бир окуянын болуу мүмкүндүгү.

б) Айжанда түстүү калемдер салынган куту бар.

Айжан колун кутуга салып, карабай туруп ар бир жолу бирден калем алып чыкты.

Андан кийин ал калемдерди кайра кутуга салды.

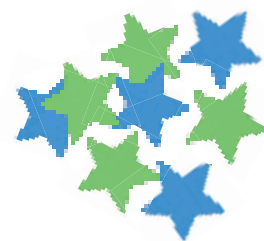

Айжан тандаган калемдин түсү					
------------------------------	--	--	--	--	--

Сары же _____ калем тандап алышы ыктымал.

Жыйынтыктарга таянганда, Айжан _____ калемди көбүрөөк тандайт.

Кел, машыгабыз

1. Каныкейде бир нече көк жана жашыл жылдызчалар бар.

Ал көзүн жумуп, ар бир жолу бирден жылдызчаларды алып чыкты.

Андан кийин жылдызчаны кайра ордуна койду.

а) Ал _____ же _____ жылдызча алышы ыктымал.

б) Ал кайсы түстү канча жолу алганын төмөнкү таблицага жазды.

Жылдызчалардын түсү	көк	жашыл
Канча жолу	3	5

Жыйынтыктарды сүрөттөп бер.

2. Монетаны 10 жолу өкчө.

а) Жыйынтыктарды жаз.

Монетанын бети	сан жагы	герб жагы
Канча жолу		

б) Жыйынтыктарды сүрөттөп бер.

в) Сенин оюңча, кийинки өкчөөдө эмне көрүнөт?
Эмне үчүн ошондой деп ойлойсуң?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен мүмкүн болгон эки жыйынтыкка келе турган иш-аракетти аткарам жана жыйынтыгын көрсөтүп, сүрөттөп бере алам.

Иш дептери
6Б тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

Парталашың менен ойно.

Керектелүүчү каражаттар:

- өкчөөчү кубик

1-кадам: Классташың менен кезектешип кубикти өкчө.

2-кадам: Жыйынтыгын төмөнкү таблицага жаз.

		Чыныгы жыйынтык так/жуп
1-жүрүш	кубикти классташың өкчөйт	
2-жүрүш	кубикти сен өкчө	
3-жүрүш	кубикти классташың өкчөйт	
4-жүрүш	кубикти сен өкчө	

Шашпа, классташыңдын кезеги бүтүшүн күт.

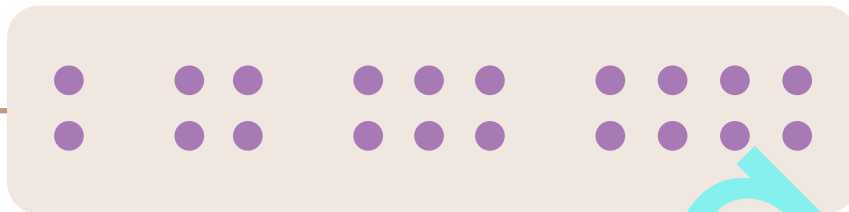
- Жыйынтыктарды сүрөттөп бер.
- Сен кандайдыр бир мыйзам ченемдүүлүктү байкадыңбы?
- Мыйзам ченемдүүлүктү ата.
- Эгер бул туруктуу же кокустук мыйзам ченемдүүлүк болсо, кийинки өкчөөдө кайсы сан болушу мүмкүн деп ойлойсуң?

3-кадам: Иш-аракетти кайра кайтала.

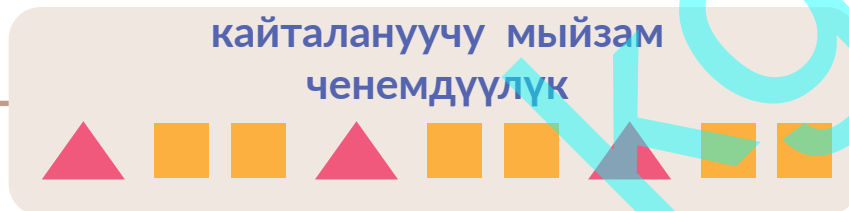
Сен ошол эле жыйынтыкты алдыңбы?

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

туруктуу мыйзам
ченемдүүлүк

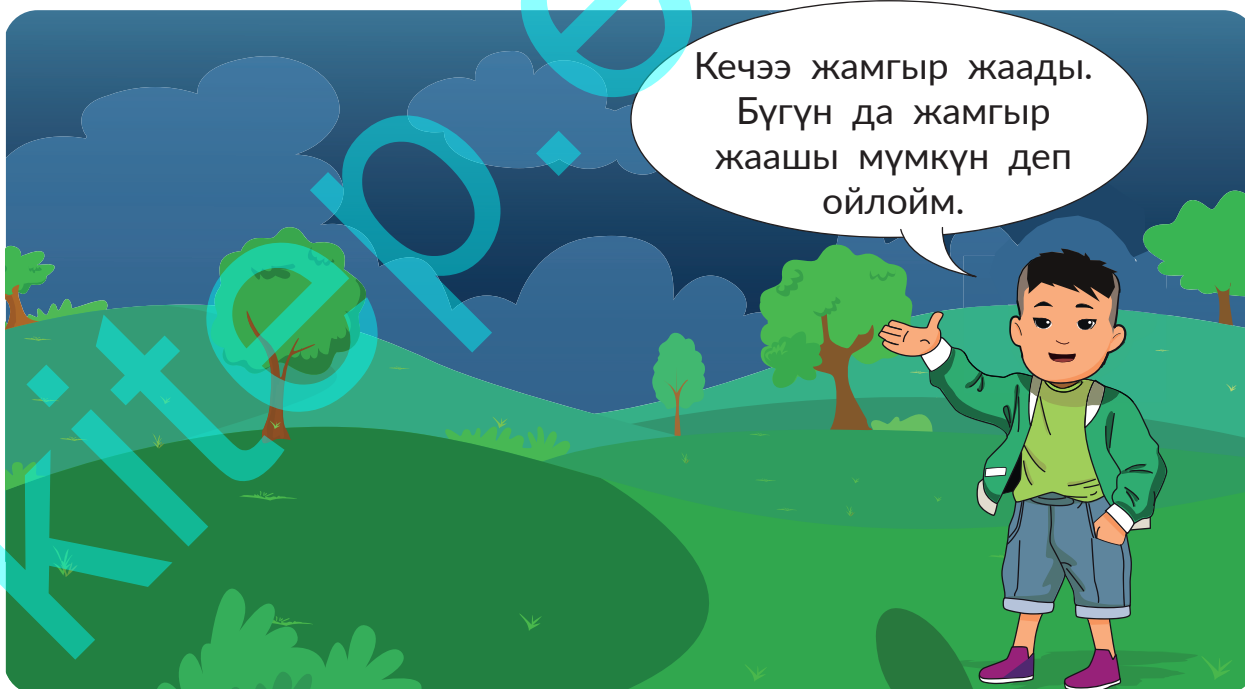
кайталануучу мыйзам
ченемдүүлүк

кокустук мыйзам ченемдүүлүк

Ыктымалдуулук — кандайдыр бир окуянын болуу мүмкүндүгү.

Иш дептери, 6-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?
Математика изилдөөчүсү бол

7- БӨЛҮМ

2D жана 3D фигуралар

Кошумча
материалдар

Бул фигура столдун бетинин формасына окшош.

Бөлмөдөн дагы кандай фигураларды көрүп жатасың?

Бөлмөдөгү фигураларды кандай бөлүштүрүүгө болот?

Сен бул бөлүмдө:

- 2D фигураларды сүрөттөйсүң, бөлүштүрөсүң, атайсың жана чиесиң;
- тегеректин борборун табасың;
- 2D фигуралардын жана мыйзам ченемдүүлүктөрдүн вертикалдык же горизонталдык симметрия сызыктарын табасың;
- 3D фигураларды сүрөттөйсүң, бөлүштүрөсүң жана атайсың;
- күнүмдүк объекттерден 2D жана 3D фигураларды табасың.

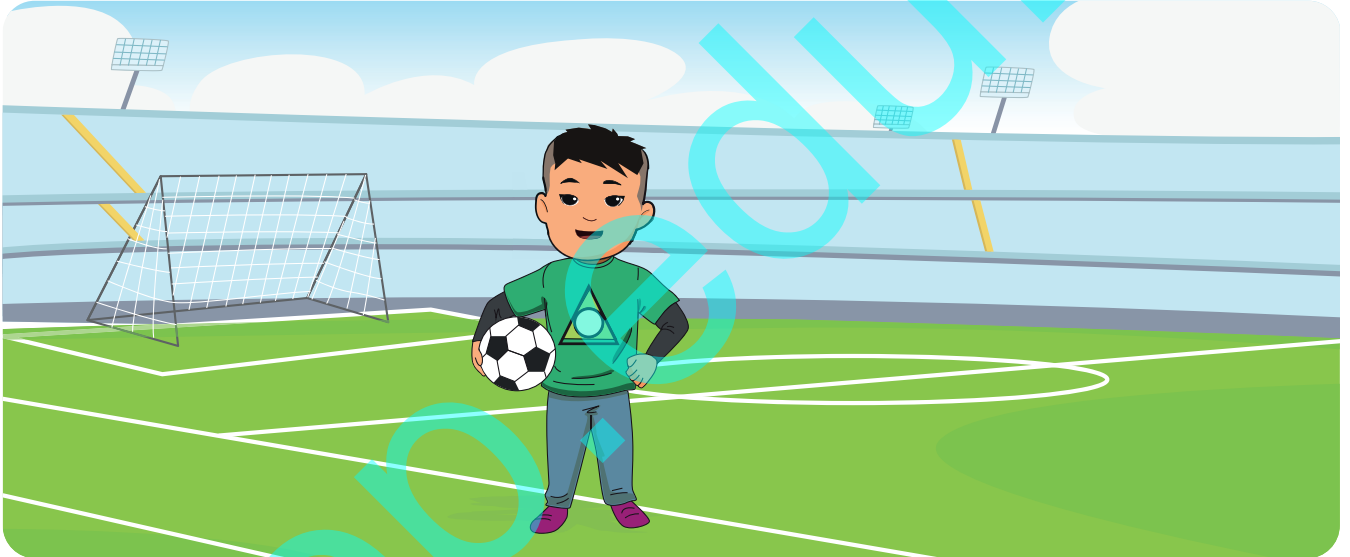
A

2D фигураларды сүрөттөө, бөлүштүрүү, атоо жана чийүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 2D фигураларды жактарынын жана чокуларынын саны боюнча сүрөттөгөндү жана бөлүштүргөндү;
- 2D фигураларды атаганды;
- 2D фигураларды чийгенди.

Кел, эске салабыз

- ▶ Бакыттын кийиминдеги фигураларды кара.
Ар бир фигурада канча түз жана ийри жактары бар?

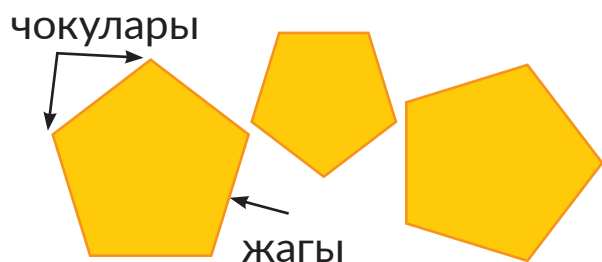
Ойлонуп көрчү

- ▶ Бакыттын тобундагы фигуралар менен көйнөгүндөгү фигураларды салыштыр. Алардын кандай окшоштугу жана айырмачылыгы бар? Өзүңө жардам берүү үчүн айланаңдан ушуга окшош фигураларды тап.

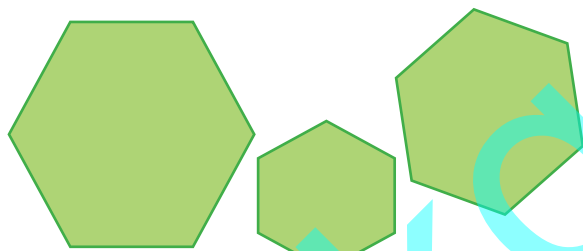

Кел, окуп үйрөнөбүз

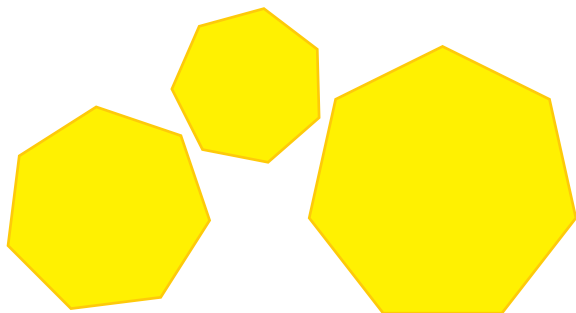
а) Амир бир нече көп бурчтуктарды (полигон) кесип алды.
Көп бурчтук – 3 же андан көп түз жактары бар фигура.

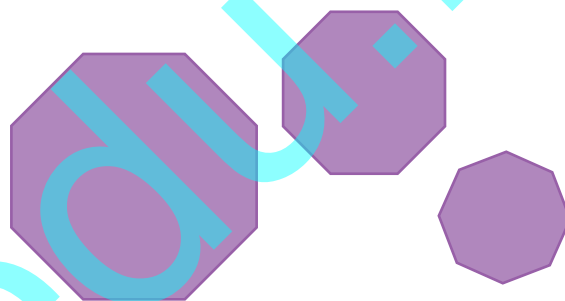
5 бурчтук (пентагон)
5 жагы жана 5 чокусу бар.

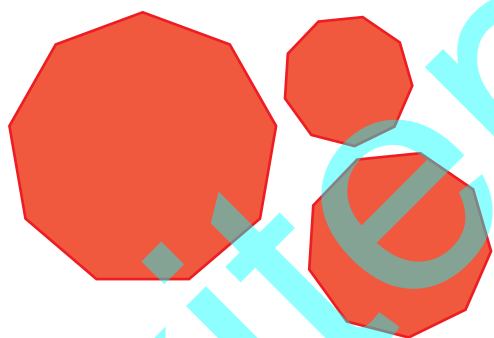
6 бурчтук (гексагон)
6 жагы жана 6 чокусу бар.

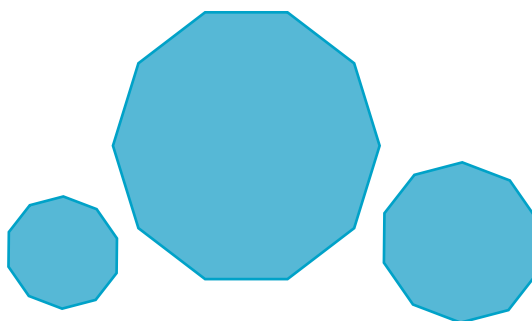
7 бурчтук (гептагон)
7 жагы жана ____ чокусу бар.

8 бурчтук (октагон)
8 жагы жана ____ чокусу бар.

9 бурчтук (нонагон)
____ жагы жана ____ чокусу бар.

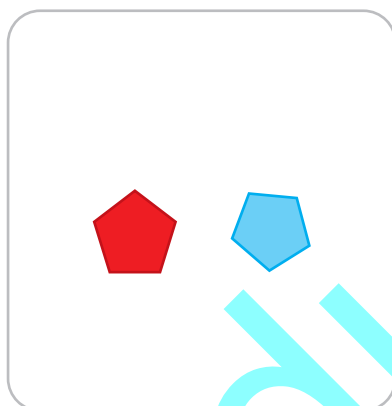
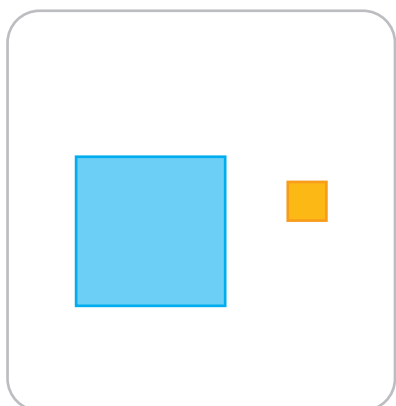
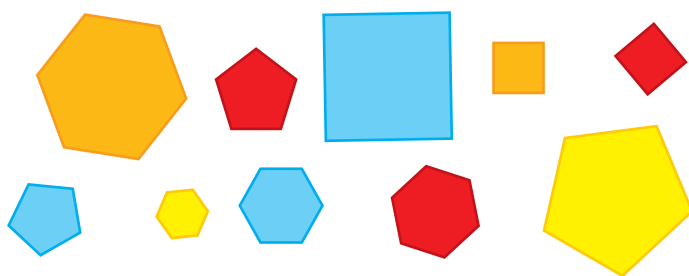

10 бурчтук (декагон)
____ жагы жана ____ чокусу бар.

Ар бир көп бурчтуктун жактары менен чокулары жөнүндө эмне айта аласың?

б) Акылай фигураларды бөлүштүрүп жатат.

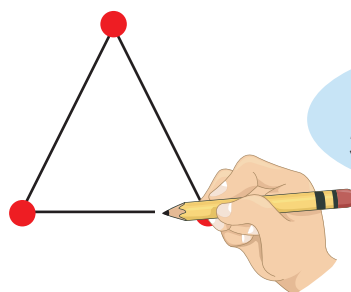
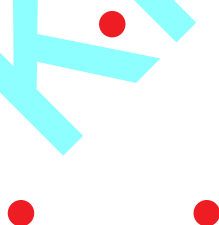

2D фигуралары _____ жана _____ саны боюнча бөлүштүрүлгөн.

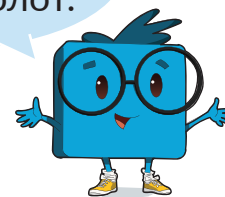
Бул фигураларды дагы кандай ыкмалар менен топтоштурса болот?

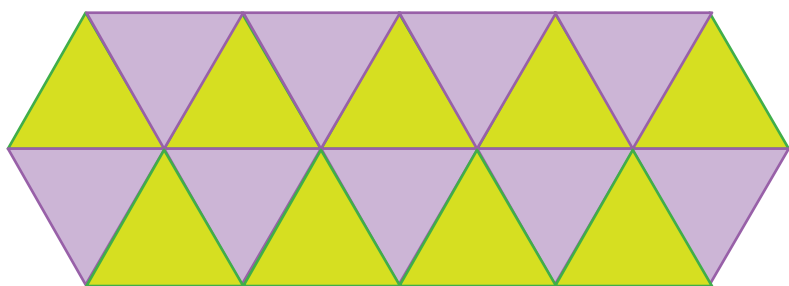

в) Алина үч бурчтуктун чокусун көрсөтүү үчүн үч чекит белгиледи. Андан кийин ал чекиттерди туташтырып үч бурчтук чийди.

Үч бурчтуктун 3 чокусу болот.

Мыйзам
ченемдүүлүктү боштук
калтырбай улантуу
үчүн дагы кайсы
башка фигураларды
колдонсо болот?

Сен боштук калтырбай, үч бурчтуктарды
кайталап тизип, чийимдерди түзө аласың.

Бул мыйзам ченемдүүлүккө дагы бир үч бурчтук кош.

Кел, машыгабыз

1. «Чын» же «жалган» деп жаз.

А фигурасы

Б фигурасы

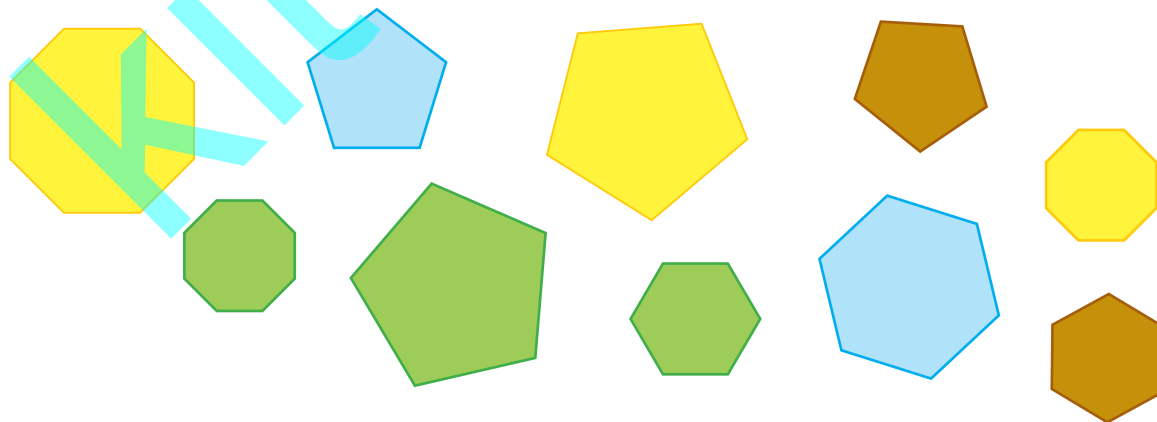
В фигурасы

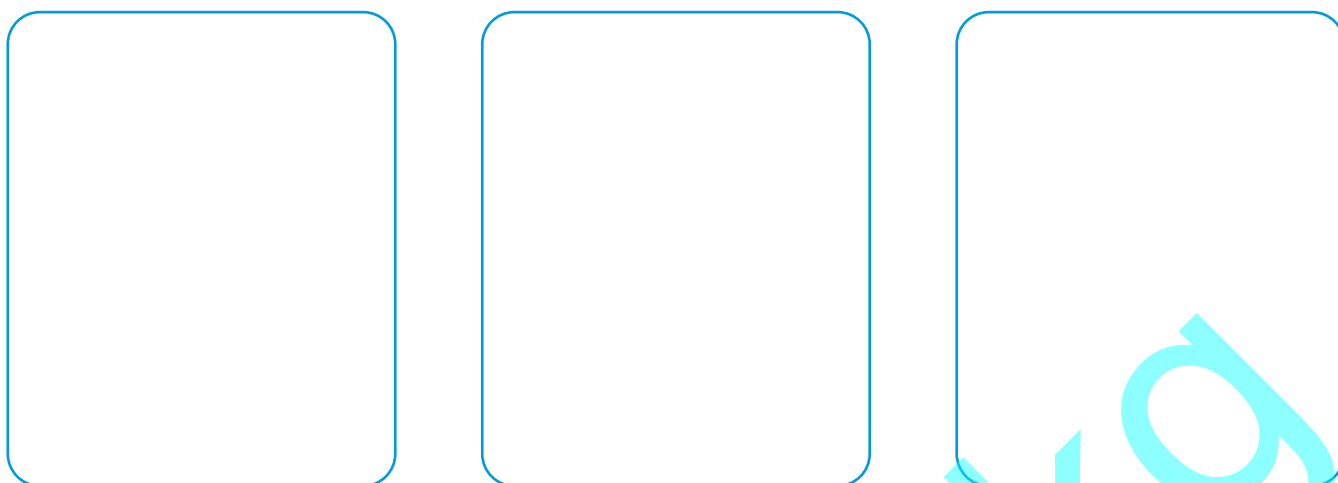
а) А фигурасы — 6 барабар жактары бар көп бурчтук. _____

б) Б фигурасы — башкалардан өзгөчөлөнгөн фигура. _____

в) В фигурасы — алты бурчтук. _____

2. Амир төмөнкү көп бурчтуктарды топторго бөлүштүрүп жатат.

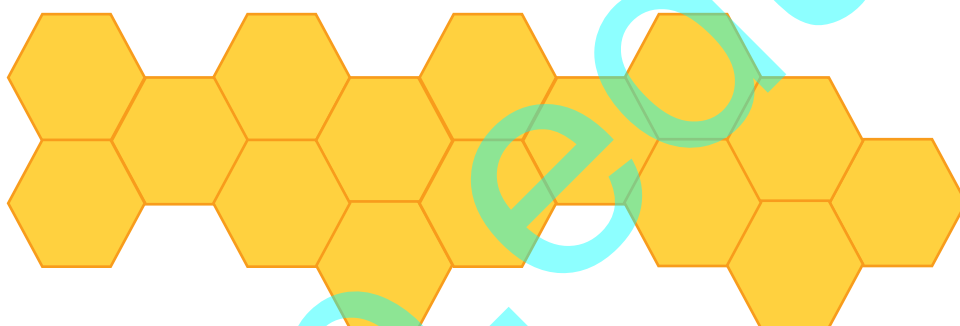

Амир көп бурчтуктарды кандай бөлүштүргөн? _____

Өзүңө жардам катары фигуралардын үлгүлөрүн колдон.

3. Алымкан мыйзам ченемдүүлүк түздү.

Мыйзам ченемдүүлүктү улантуу үчүн дагы төрт алты бурчтук тарт.

Сенин оюңча, эмне үчүн бул фигуралар бири-бирине боштуксуз тыгыз жайгашкан?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен 2D фигураларды жактарынын жана чокуларынын саны боюнча сүрөттөп жана бөлүштүрө алам.
- Мен 2D фигураларды атай алам.
- Мен 2D фигураларды тарта алам.

Иш дептери
7А тапшырмалары

Б

Айлана жана тегерек

Сен окуп үйрөнөсүң:

- тегеректин борборун табууну.

Кел, эске салабыз

Дагы кайсы объекттер ушундай формага ээ?

Ойлонуп көрчү

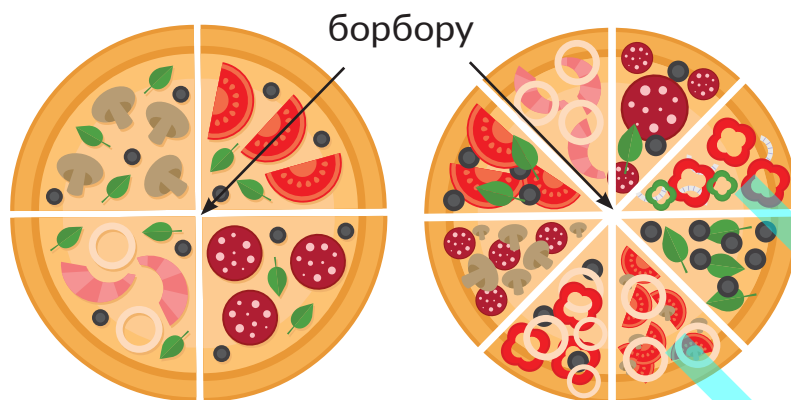

Акылай гимнастикалык алкактын формасын чийип жатат. Акылай тегеректин борборун көрсөтүп жатабы? Кантип билдиң? Жардам катары тегерек кагазды төрт барабар бөлүккө бүктө.

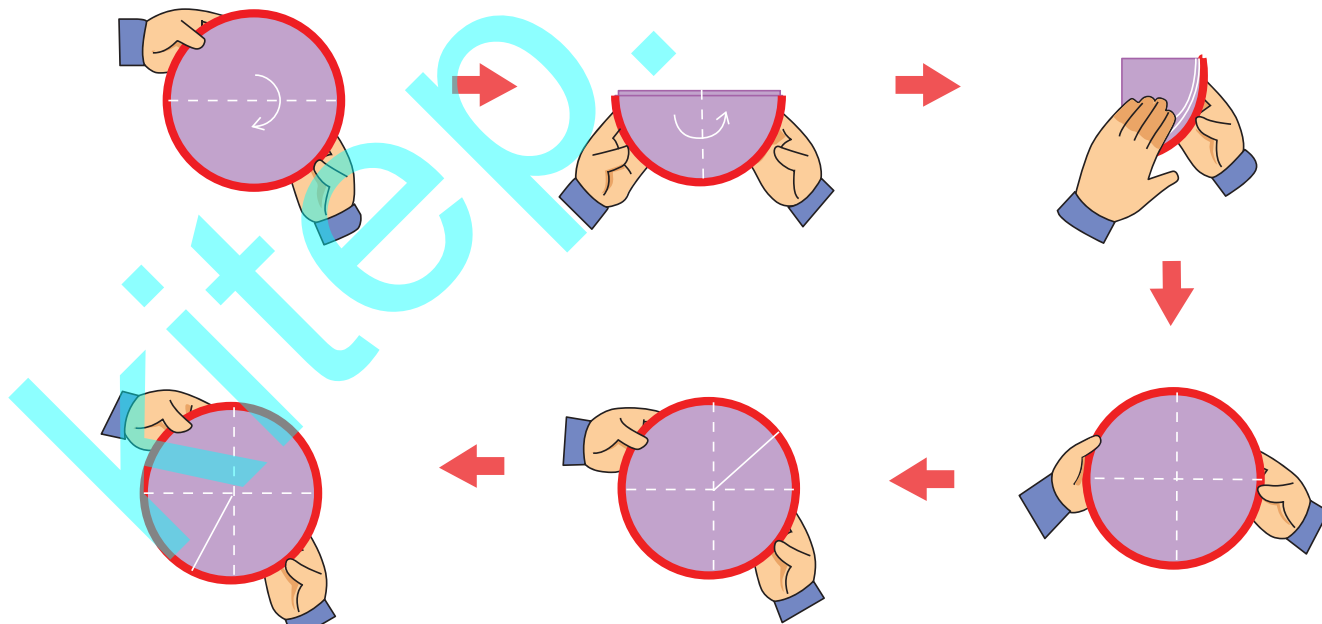
Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Бакытта эки пицца бар. Ал ар бир пиццаны төмөндө көрсөтүлгөндөй бирдей бөлүктөргө бөлдү. Ар бир пиццадагы кесиндилер бир чекитте кесилишти.

Бул чекит тегеректин _____ болуп саналат.

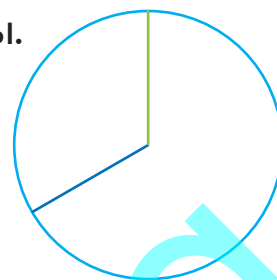
- б) Сезим тегеректи төмөндө көрсөтүлгөндөй бүктөп, кайра жазды. Ал борборго тасманы бекитип, айлананы көздөй тартты. Андан кийин тасманы айлананын жээги менен жылдырды.

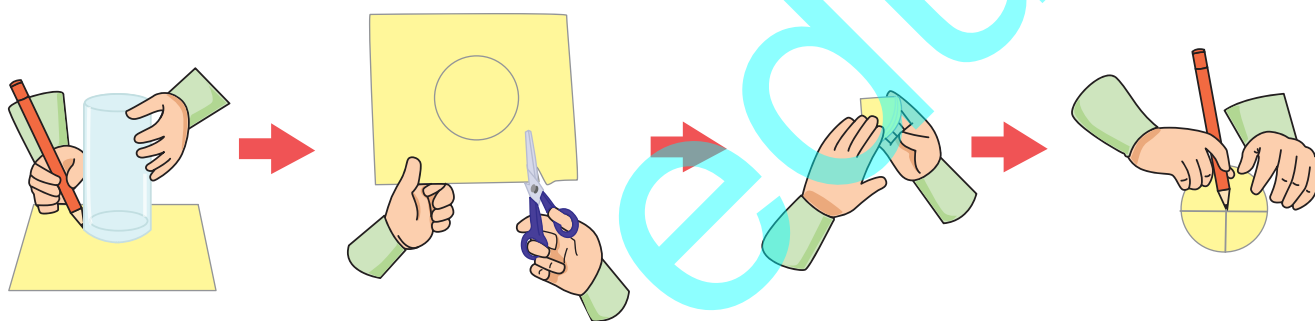
Тегеректин борборунан айлананын каалаган чекитине чейинки аралык бирдей.

Кел, машыгабыз

1. Акылай тегеректин борборунан эки сызык сызды. Ал бул сызыктардын узундугу бирдей деди. «Чын» же «жалган» деп жаз. _____.
- Парталашың менен талкуула.

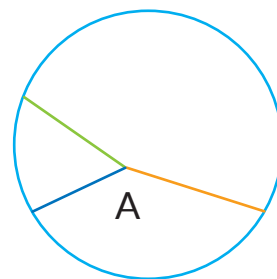

2. Тегерек формасындагы бир объектти ал. Аны кагазга коюп, айлантa сыз жана алынган тегеректи кесип ал.
- Андан кийин тегеректи төрт бирдей бөлүккө бүктө. Борборун чекит менен белгиле.

Бул тегеректин борбору жөнүндө эмне айта аласың?

3. Тегеректеги үч сызык А чекитинде кездешет. А чекити тегеректин борбору деп ойлойсуңбу? Эмне үчүн ошондой ойлойсуң, түшүндүрүп бер.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен тегеректин борборун таба алам.

Иш дептери
7Б тапшырмалары

В

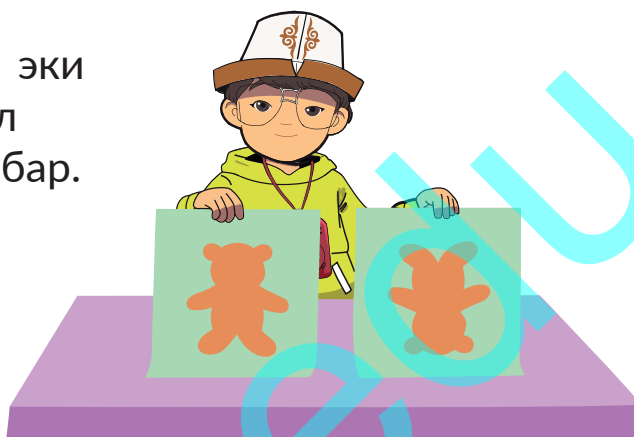
Симметрия сызыгын табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 2D фигуралардын жана мыйзам ченемдүүлүктөрдүн вертикалдык же горизонталдык симметрия сызыктарын табууну.

Кел, эске салабыз

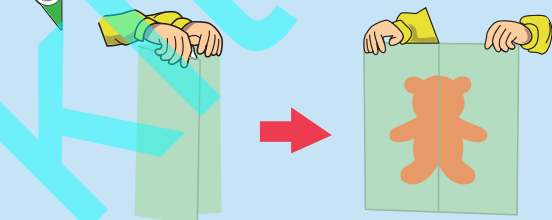
Ынтымакта эки окшош стол килемчеси бар.

Бирин тескери бурганда, алар бирдей көрүнөбү? Парталашың менен талкуула.

Ойлонуп көрчү

Ынтымак стол килемчесин бүктөдү жана кайрадан ачты.

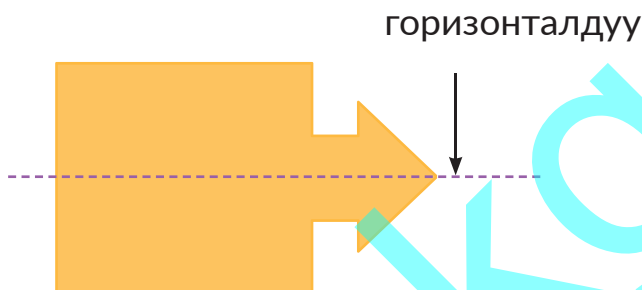
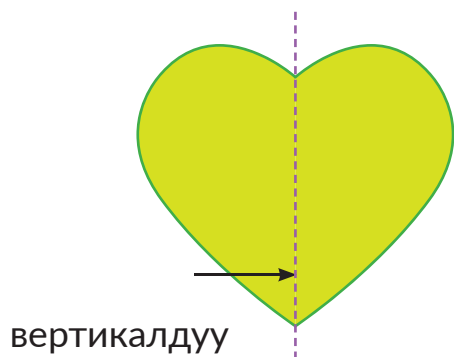

Бүктөлгөн сызыктын эки жагындагы эки бөлүктөн эмнени байкадың? Сүрөттү тегеректеп сызып, бүктөп көр.

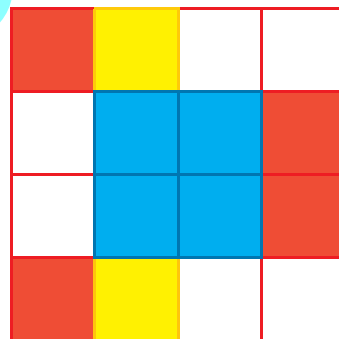
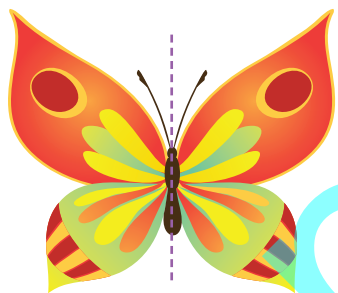
Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Бегимай мугалимдер күнүнө карата эки куттуктоо баракчасын жасады. Алардын ар бирин тең экиге бөлдү.

Ар бир үзүк сызык — бул **симметрия сызыгы** болуп саналат.

- б) Төмөндөгү фигура симметрия сызыгына ээ. Квадраттагы мыйзам ченемдүүлүк үчүн симметрия сызыгын сыз.

Симметрия сызыгын билиш үчүн күзгүнү колдон же фигураны тең экиге бүктө. Симметрия сызыгына күзгүнү коюп караганда эмнени байкайсың?

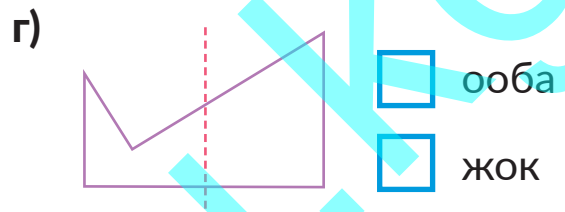
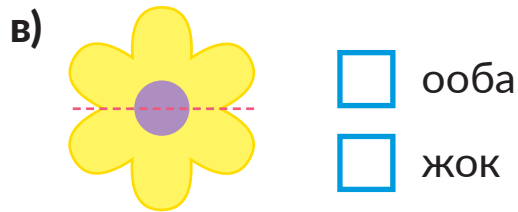
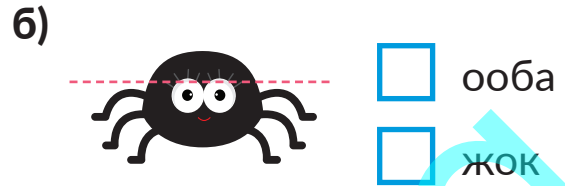
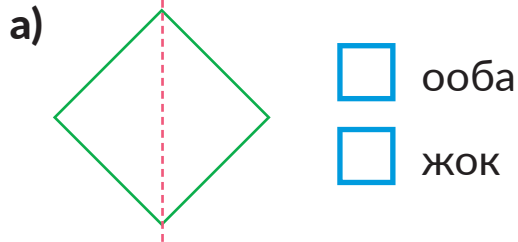

Кайсы 2D фигуралардын симметрия сызыктары жок? Сен кайдан билдиң?

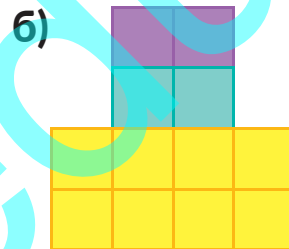
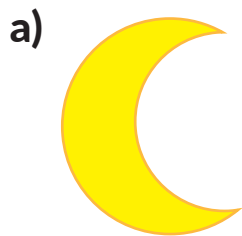
Кел, машыгабыз

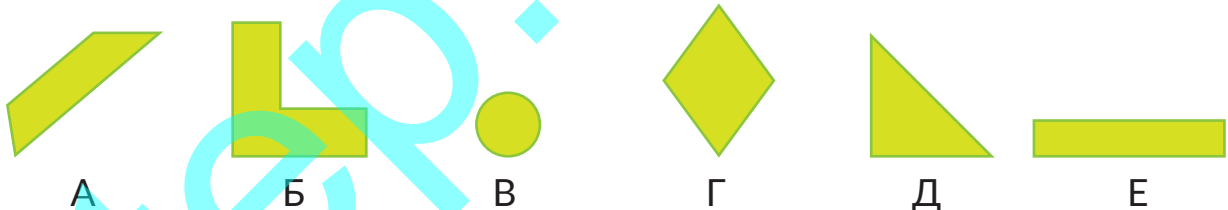
1. Төмөнкү үзүк сызык симметрия сызыгыбы? Белгиле жана жоопту түшүндүр.

2. Ар бир фигура үчүн симметрия сызыгын сыз.

3. Бул фигуралар симметрия сызыгына ээби?

Фигураларга симметрия сызыгын сыз.

Классташыңдын жообуна кошуласыңбы?

Эмне үчүн ооба? Эмне үчүн жок?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 2D фигуралардын жана мыйзам ченемдүүлүктөрдүн горизонталдык же вертикалдык симметрия сызыктарын таба алам.

Иш дептери
7В тапшырмалары

3D фигураларды сүрөттөө, бөлүштүрүү жана атоо

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 3D фигуралардын беттери, кырлары, чокуларынын саны жана формасы боюнча бөлүштүргөндү жана сүрөттөгөндү;
- 3D фигураларды атаганды.

Кел, эске салабыз

Ар бир 3D фигуранын канча бети жана кыры бар?

Имаратка окшогон фигураны түзүү үчүн кайсы 3D фигураны колдонсо болот?

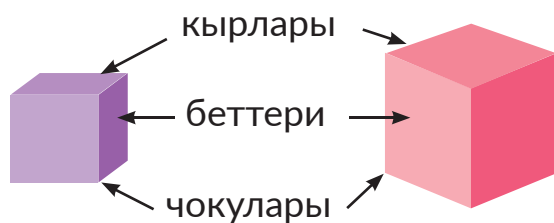
Ойлонуп көрчү

Жогорудагы 3D фигураларга окшош формаларды кара. Эмнеси окшош жана эмнеси менен айырмаланат? Сага жардам болсун үчүн айланаңдан ушуга окшогон 3D фигураларды тап.

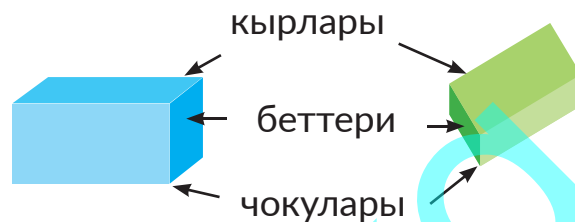
Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Акылайда бир нече 3D фигуралар бар.

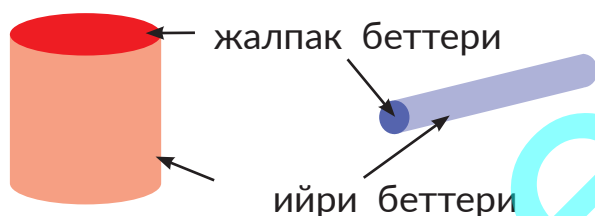
Кубдун 6 бети, 8 чокусу жана 12 кыры бар.

Ар бир бети — квадрат.

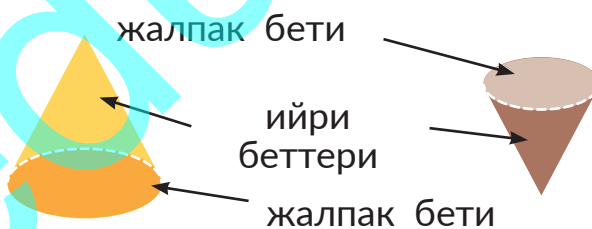
Кубоиддин 6 бети, 8 чокусу жана 12 кыры бар.

Ар бир бети — тик бурчтук же квадрат.

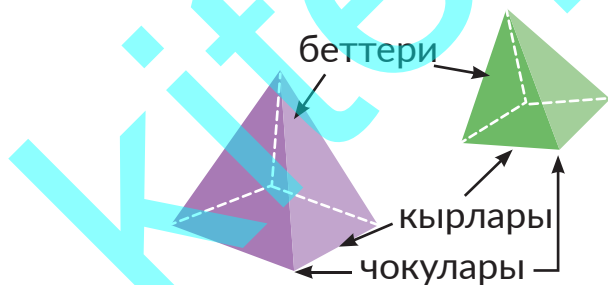
Цилиндрдин 2 жалпак бети жана _____ ийри бети бар.

Анын жалпак бети _____.

Конустун _____ жалпак бети жана 1 ийри бети бар.

Анын жалпак бети _____.

Пирамиданын негизи жана үч бурчтуу грандары бар.

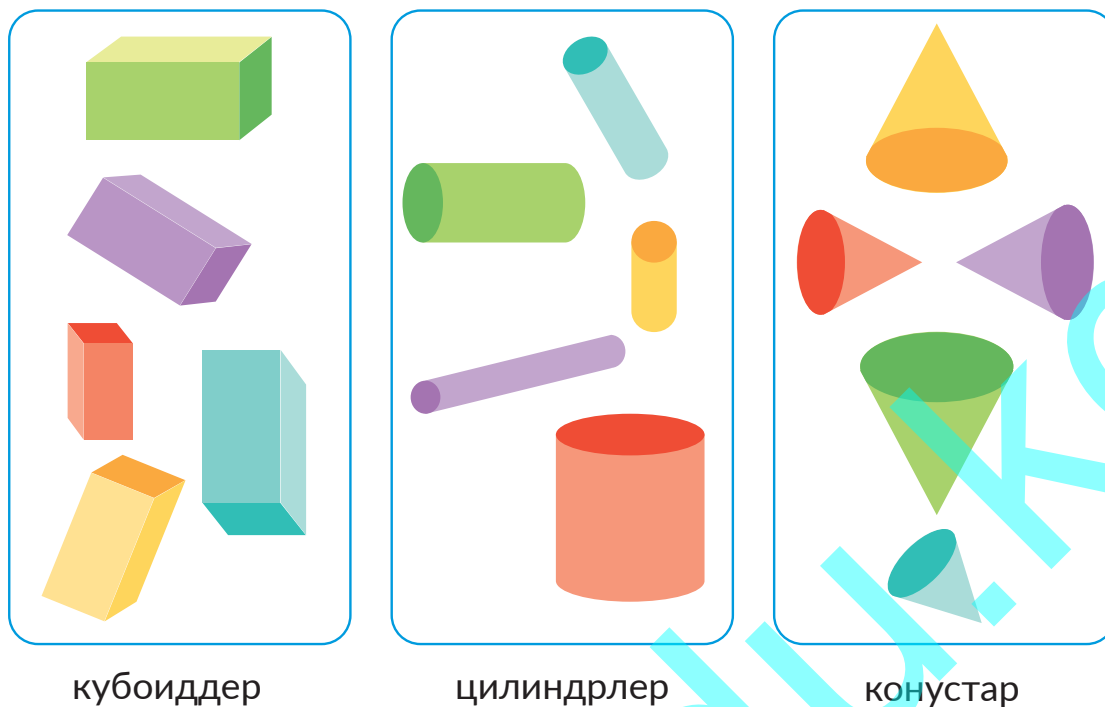
Негизи — ар кандай көп бурчтук болушу мүмкүн.

Бул пирамиданын _____ бети _____ чокусу жана _____ кыры бар.

Конус менен пирамиданын кандай окшоштуктары жана айырмачылыктары бар?

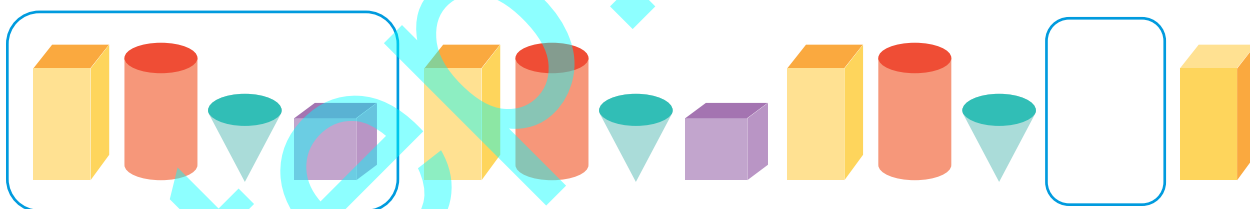

б) Улан фигураларды топторго бөлүштүрдү.

Ал фигураларды _____ боюнча бөлүштүрдү.

в) Алиса ар түрдүү 3D фигураларды колдонуп, мыйзам ченемдүүлүк түздү. Мыйзам ченемдүүлүктү толуктоо үчүн фигуралардын үлгүлөрүн колдон.

Мыйзам ченемдүүлүк төмөнкүдөй тартипте кайталанат:
кубоид, цилиндр, конус, куб, ...
кубоид, цилиндр, конус, куб, ...

3D фигуралар менен дагы кандай мыйзам ченемдүүлүктөрдү түзө аласың?

Бош чакмактагы 3D фигура — бул _____.

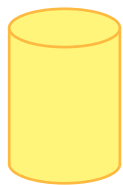

Кел, машыгабыз

1. Бош жерлерди толукта.

а)

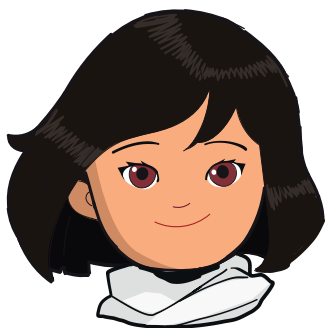
_____ бети
_____ кыры
_____ чокусу

б)

_____ бети
_____ кыры
_____ чокусу

2.

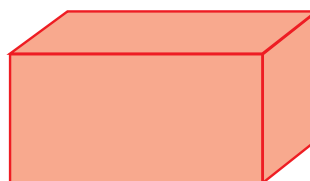
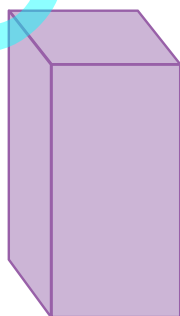
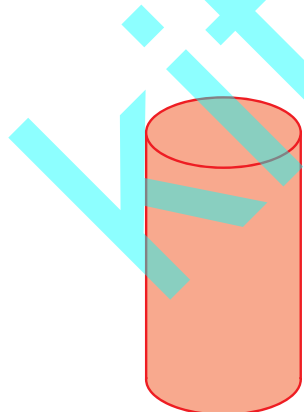
Мен бир 3D фигура жөнүндө ойлондум. Анын 6 бети, 8 чокусу жана 12 кыры бар.

Сезим кайсы фигураны ойлоп жатат? _____

Бул фигурада кандай 2D фигуралар бар? _____

3. Берилген 3D фигураларды 3 топко бөлүштүр.

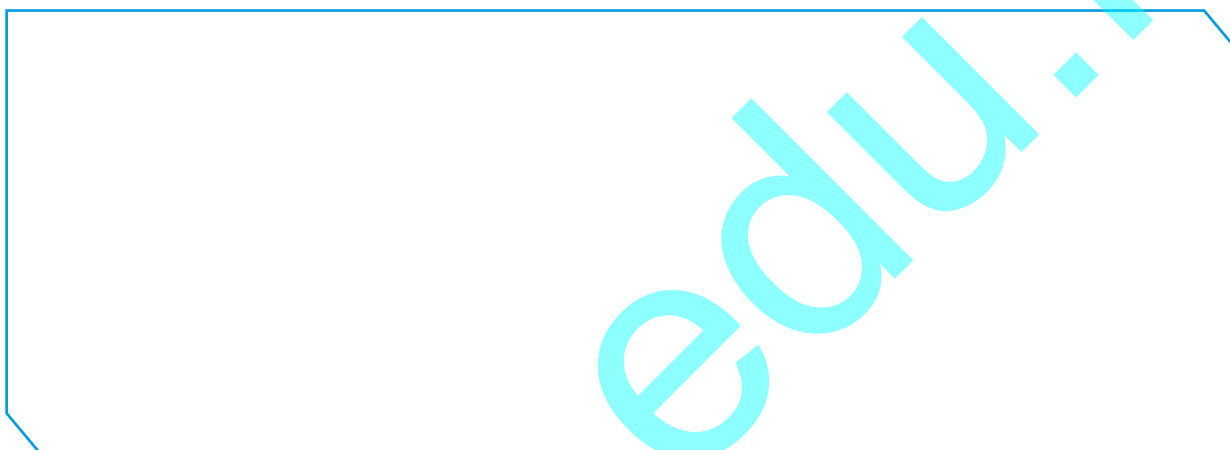
Аларды кандай бөлүштүрөсүң? _____

Классташыңа айтып бер.

4. Белек 3D фигураларды колдонуп, мыйзам ченемдүүлүк түздү.

Сен дагы ошол эле фигураларды колдонуп, башка мыйзам ченемдүүлүк түз. 3D фигуралардын үлгүлөрүн колдон.

Сен түзгөн мыйзам ченемдүүлүктү классташың менен салыштыр.

 Кандай окшоштук жана айырма бар?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 3D фигураларын беттери, кырлары жана чокулары боюнча сүрөттөй алам жана бөлүштүрө алам.

Мен 3D фигураларды атап бере алам.

Иш дептери
7Г тапшырмалары

Д

Объекттерден 2D жана 3D фигураларды табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- объекттерден 2D жана 3D фигураларды тапканды.

Кел, эске салабыз

- Арабадан кайсы фигураларды көрүп жатасың?
Аны кантип билдиң?

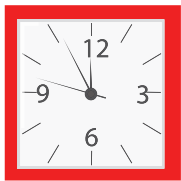
Ойлонуп көрчү

- Алма кагы салынган кутунун түбү кандай көрүнөт деп ойлойсуң?
Айланаңдан ушундай формадагы объекттерди тап.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Бакыт класстан түрдүү фигураларды көрүп турат.

Бул саат квадрат формасында.

Бул текче _____ формасында.

Бул калем салгыч цилиндр формасында.

Бул оюнчук _____ формасында.

Бакыттын классынан дагы кандай фигураларды тапса болот? Муну кантип билдиң?

Кел, машыгабыз

1. Ар бир буюмдун формасын ата.

а)

б)

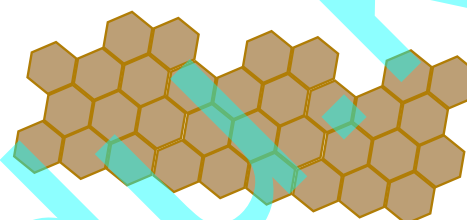
Сен классташыңдын жоопторуна макулсуңбу?

Эмне үчүн макулсуң же макул эмессиң?

2.

А

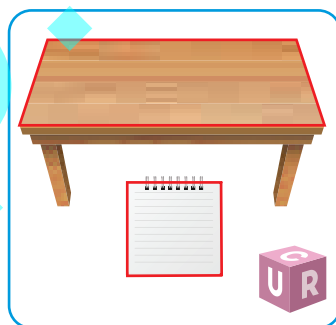

Б

А жана Б сүрөтүнүн кандай окшоштуктары жана айырмачылыктары бар? Кайсы объект мындай мыйзам ченемдүүлүккө ээ? _____

3. Улан айрым буюмдарды ушундай бөлүштүрдү.

Улан эмне үчүн мындайча бөлүштүргөнүн түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен объекттерден 2D жана 3D фигураларды таба алам.

Иш дептери
7Д тапшырмалары

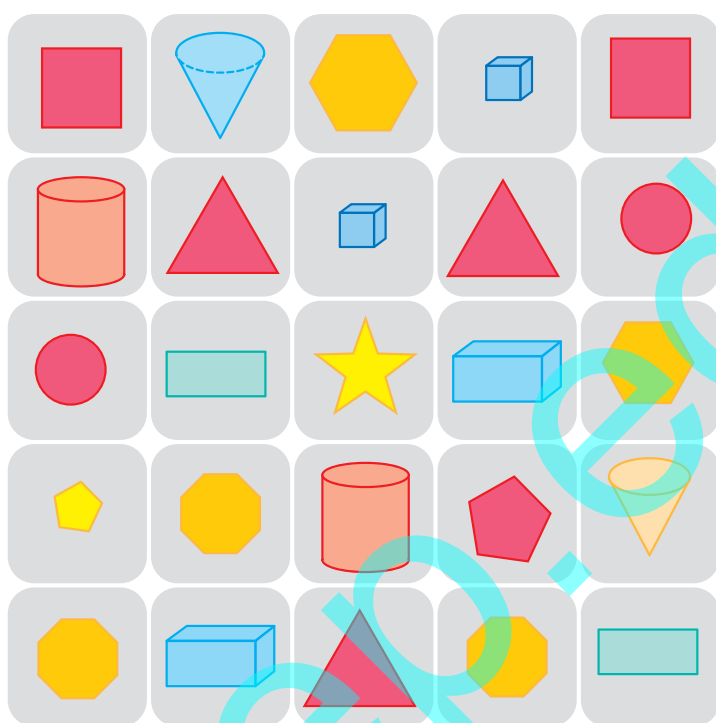
Математика

ЧЕМПИОНДОРУ

4 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- 1 өкчөө кубиги
- 40 даана түстүү фишка

Сен жакшы ойной алдың. Ушунундан тайба!

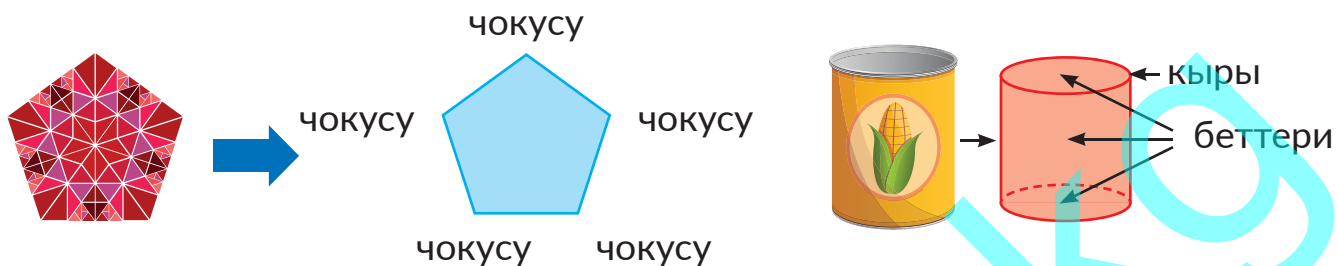
1-кадам: Ар бир окуучу кубикти өкчөйт. Эң кичине сан чыккан окуучу бир фигуранын атын атайт же аны беттеринин, кырларынын жана чокуларынын саны менен сүрөттөйт.

2-кадам: Оюн тактасынан 1-кадамда айтылган фигураны таап, үстүнө өз фишкаңды кой.

3-кадам: 1- жана 2-кадамдарды кайталагыла. Ким биринчи бир катарды толуктап чыкса, «Оюн бүттү!» деп кыйкырат.

Жеңген окуучу өз катарынан бир нече фигура тандайт. Калган окуучулар ошол фигуралар менен мыйзам ченемдүүлүк түзүшү керек.

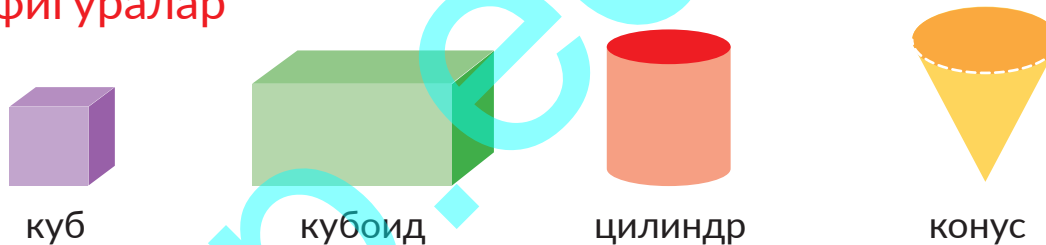
2D жана 3D фигуралары

2D фигуралар

3D фигуралар

Симметрия сызыгы фигураны бирдей эки бөлүккө бөлөт.

Горизонталдык симметрия сызыгы	Вертикалдык симметрия сызыгы	Симметрия сызыгы жок

Иш дептери, 7-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

Сандык мыйзам ченемдүүлүктөр

Кошумча
материалдар

2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20.
20 саны так же жуп экенин
кантип билсе болот?

Мен 20нын
бирдиктеги цифрасын
карап, жуп сан экенин
айта алам.

Сезим сандын жуп
же так экенин бирдик
цифрасынан кантип билди?
Жогорудагы жуп сандарда кандай
мыйзам ченемдүүлүктү көрө
аласың?

Сен бул бөлүмдө:

- жуп жана так сандарды тааныйсың;
- сандык мыйзам ченемдүүлүктөрдү сүрөттөйсүң жана түзөсүң.

A

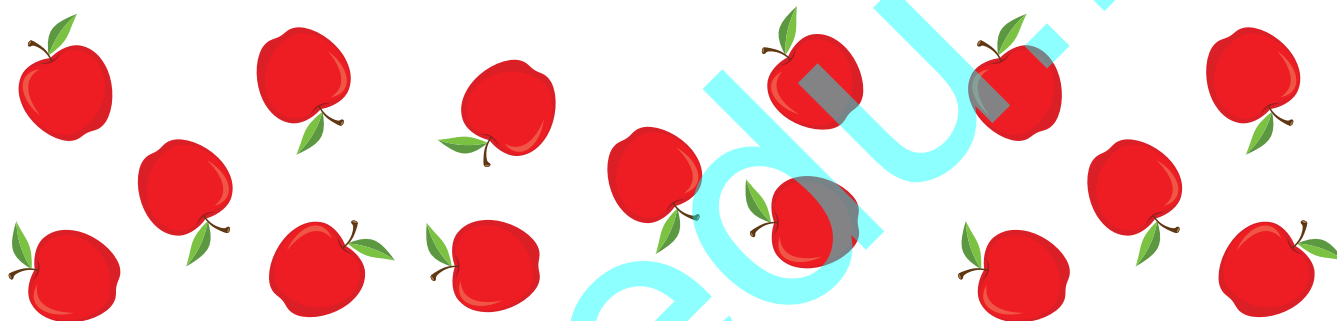
Жуп жана так сандар

Сен окуп үйрөнөсүң:

- жуп жана так сандарды тааныганды.

Кел, эске салабыз

Белекте бир нече алма бар.

Бул алмалардын саны такпы же жуппу?

Өзүңдүн жообунду көрсөтүү үчүн алмаларды экиден топтоп тегеректе.

Муну кантип түшүндүрөсүң?

Ойлонуп көрчү

Белек дагы бир алма кошту.

Эми анын алмаларынын саны такпы же жуппу?

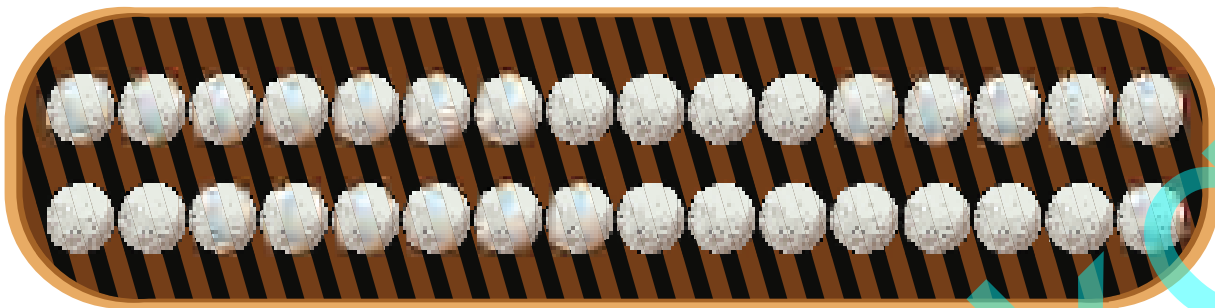
Мыйзам ченемдүүлүктү көрө алдыңбы?

Жоопту табуу үчүн өзүңө жардам катары бирдик кубиктерди колдон.

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Белек 32 курутту эки бирдей топко бөлүп тизди.

32 — саны **жуп** сан.

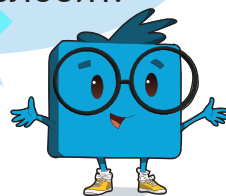
Белек дагы бир курут жасады.

Азыр анда 33 курут болду.

Бир курут ашып калды.

Демек, **33** — **так** сан.

Так сандарды эки бирдей топко бөлүүгө болбойт.

б) Ынтымакта 40ка чейинки сандар жазылган таблица бар.

Ал төмөндө көрсөтүлгөндөй, бардык жуп сандарды тегеректеди.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

Таблицадан дагы кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрө алдың?

Тегеректелген сандардын бирдиктери 0, 2, 4, _____ жана _____.

Жуп сандардын бирдик цифралары **0, 2, 4, 6** жана **8** болот.

Калган сандардын бирдик цифралары 1, 3, 5, _____ жана _____.

Так сандардын бирдик цифралары **1, 3, 5, 7** жана **9** болот.

Кел, машыгабыз

1. Төмөндө берилген сандарды кара.

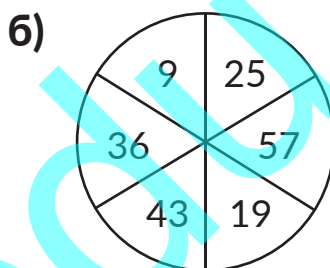

- а) Жуп сандарды сары түс менен боё.
б) Так сандарды көк түс менен боё. Так жана жуп сандардын иреттик орундарынан эмнени байкадың?

2. Так сандарды чийип сал.

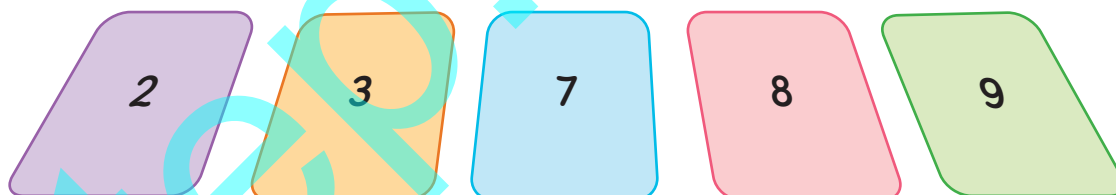
а)

22	41
51	32

- Бул сандардын бирдик цифрасы жөнүндө эмне айта аласың?

3. Акылайда төмөндөгүдөй цифралар жазылган баракчалар бар.

Мүмкүн болгон эң кичине эки орундуу жуп санды түзүү үчүн ал бирдик разрядга 2ни коёт.

Бул туурабы? Эмне үчүн?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен сандын жуп же так экенин тааный алам.

Иш дептери
8А тапшырмалары

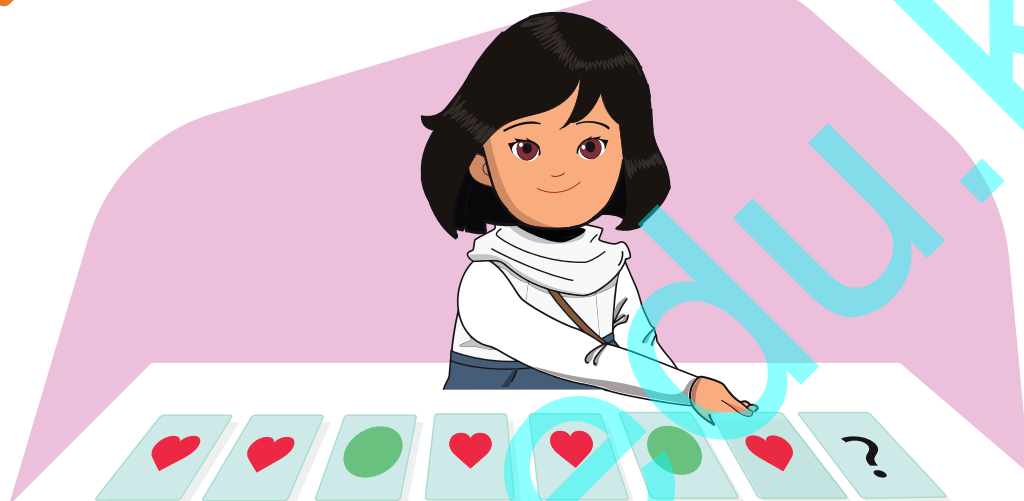
Б

100гө чейинки сан удаалаштыгы

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 100гө чейинки сандардын мыйзам ченемдүүлүгүн сүрөттөгөндү жана түзгөндү.

Кел, эске салабыз

Сезим бул фигуралар менен мыйзам ченемдүүлүк түзүп жатат. Кийинки фигура кандай болот?

Классташыңдын жообун кунт коюп ук. Бири бириңерге жардам бергиле.

Ойлонуп көрчү

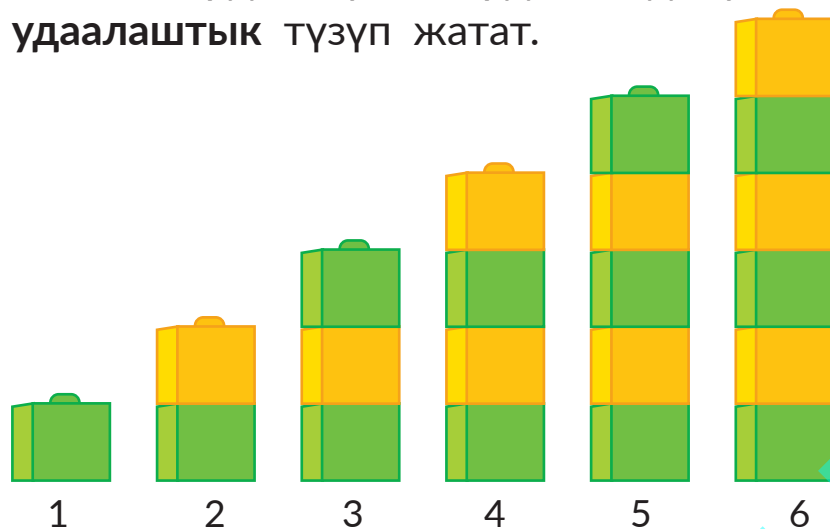

Сезим мыйзам ченемдүүлүктү ошол эле жол менен улантууда. Парталашың менен 9-фигура кандай болорун талкуулап көр. Жоопту табуу үчүн сүрөт тарт.

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Бакыт бирдик кубиктерди колдонуп удаалаштык түзүп жатат.

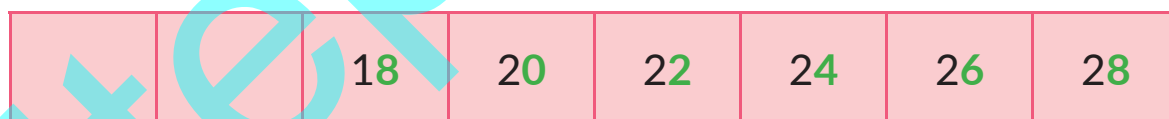
Ар бир жолу бир кубик кошулат.

Удаалаштыктагы кийинки төрт сан кайсылар?

1, 2, 3, 4, 5, 6, _____, _____, _____, _____

б) Сезим төмөнкү сандар боюнча секирет.

2ге кичине

Сандар ар бир жолу _____ азаят.

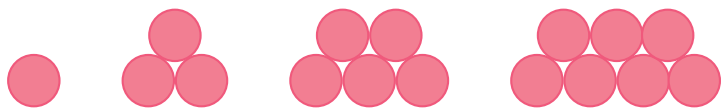
Сезим секире турган кийинки эки сан: _____ жана _____.

Бирдик разряддагы цифраларды кара. Кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрө алдың?

Кел, машыгабыз

1. Төмөндөгү мыйзам ченемдүүлүктү кара.

а) Ар бир жолу _____ тегерекчеге көп болуп жатат.

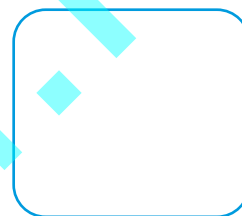

б) Кийин эмне болорун көрсөтүү үчүн сүрөт тарт.

2. Артка санап, мыйзам ченемдүүлүк түз.

Төмөнкү чарчыларга тегерекчелерди тарт.

Кийинки санды кантип билериңди сүрөттөп бер.

3. Акылай казына сандыгын ачыш үчүн жашырган санды табышы керек.

32ден баштап 5тен алдыга сана.

Андан кийин 2ден артка сана.

Бул эки кадамды беш жолудан аткар.

Ошондо жашырылган сөздү табасың!

Акылай кадамдарды аткарып, 43 деп тапты.

Ал сандыкты ача алабы?

Эмне үчүн ооба же жок, түшүндүрүп бер.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 100гө чейинки сандардын мыйзам ченемдүүлүгүн сүрөттөй алам жана түзө алам.

Иш дептери
8Б тапшырмалары

Математика

ЧЕМПИОНДОРУ

5 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- 1ден 50гө чейинки сан баракчалары

Ар бир топ 1ден, 2ден, 5тен же 10дон кадам менен мыйзам ченемдүүлүк тандайт.

1-кадам: Ар бир окуучу ондон сан баракчасын алат.

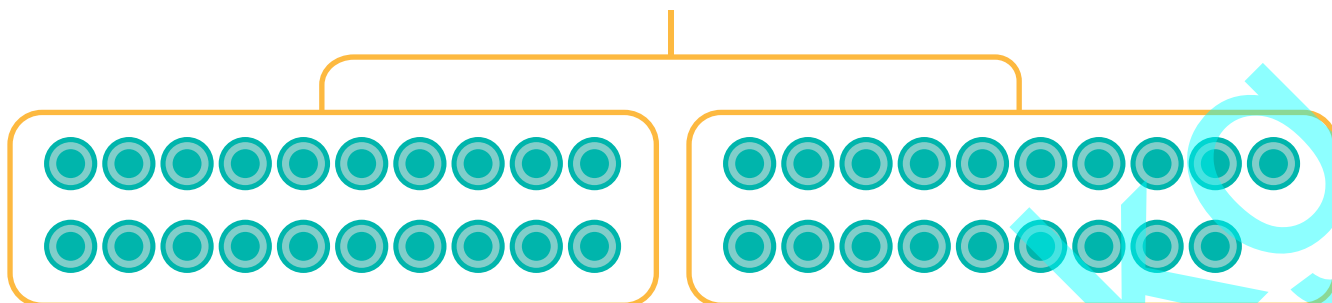
2-кадам: Бир окуучу оюнду баштап, бир баракчаны ачат.

3-кадам: Мыйзам ченемдүүлүктөгү кийинки саны бар окуучу өз баракчасын ачат. Андан кийин ордунан турат.

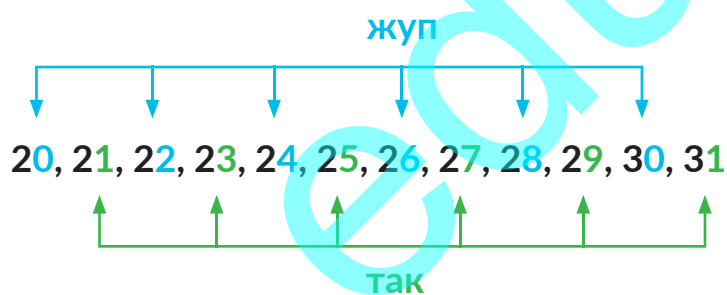
Башка мыйзам ченемдүүлүк менен дагы ойноп көргүлө.

Жуп жана так сандар

20 — бул **жуп** сан.
Ал эки барабар топту түзөт.

19 — бул **так** сан.
Ал эки барабар топту түзбөйт.

Удаалаштык

Мында кошуу менен кийинки санды алууда мыйзам ченемдүүлүк бар.

10ду кошкондо **бирдик** цифрасы өзгөрбөйт.

10ду кошкондо **ондук** цифрасы өзгөрөт.

Иш дептери, 8-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

Көбөйтүү

Кошумча
материалдар

Бул жерде 5 гүл
челек бар.

Ар бир челекте 8ден
гүл. Бардыгы болуп
канча гүл бар?

Кантип билдиң?
Жоопту түшүндүрүү
үчүн сүрөт тарт.

Сен бул бөлүмдө:

- барабар топторду түзөсүң;
- кайталап кошуу аркылуу көбөйтөсүң;
- матрицаны колдонуп көбөйтөсүң;
- 1дин, 2нин, 5тин жана 10дун жадыбалын үйрөнөсүң.

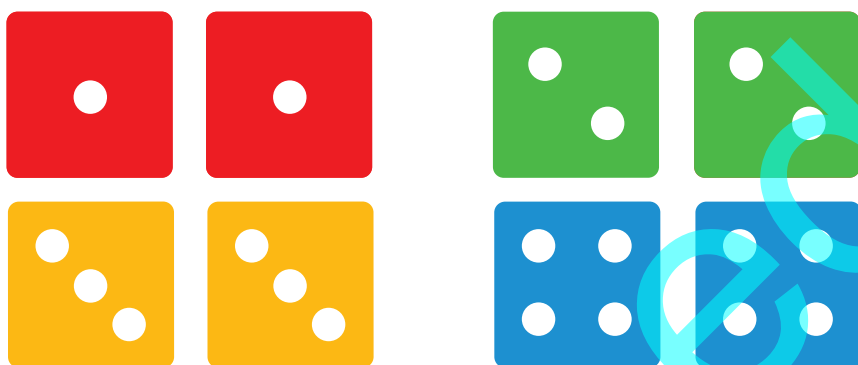
A

Бирдей топторду кошуу аркылуу көбөйтүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бирдей топторду түзгөндү;
- кайталап кошуу аркылуу көбөйтүүнү.

Кел, эске салабыз

Башкалар менен ой бөлүшүүдөн тартынба.

Жогорудагы ар бир окшош сандардын суммасы эмнеге барабар?

Ойлонуп көрчү

Бештен үч жолу канча болот?
Муну кантип табасың?

Кел, окуп үйрөнөбүз

Бакыт таттууларды 3 барабар топко бөлдү. Ар бир топто 10дон таттуу бар. Бардык таттуулардын саны канча?

Жообун кайталап кошуу же көбөйтүү аркылуу таба аласың.

$$10 + 10 + 10 = 30$$

$$3 \text{ ондук} = 30$$

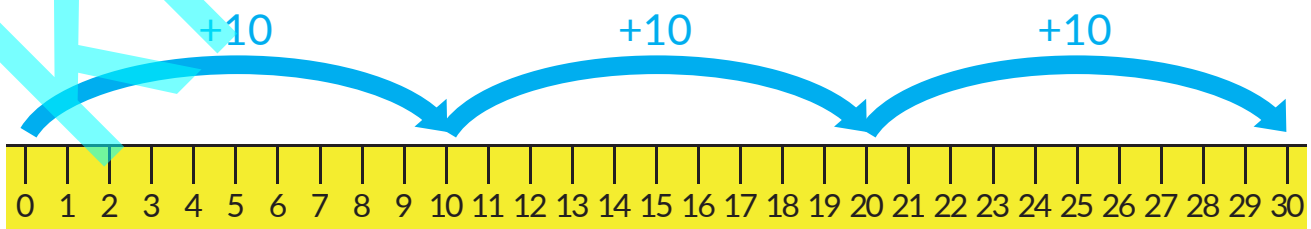
$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 3 \\ \hline \end{array} = \underline{\quad}$$

ар бир топтогу объекттердин саны топтун саны

«x» белгиси көбөйтүүнү билдирет.

Көбөйтүү туюнтмасы «он көбөйтүү үч барабар отуз» деп окулат.

Ал эми сан түз сызыгынан Одөн баштап 10дон санайсың.

Бардыгы 30 таттуу бар.

Кел, машыгабыз

1. 5тен болгон бирдей топторду түз.

Боштуктарды толтур.

5тен болгон _____ топ бар.

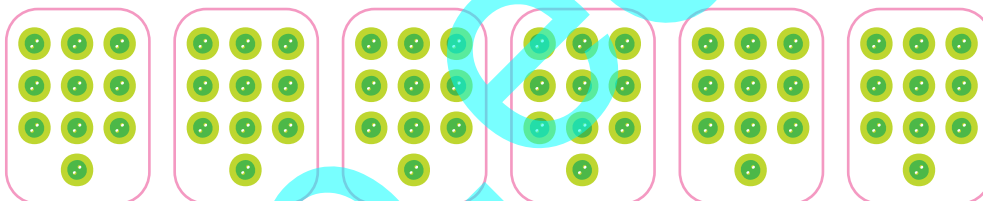
_____ + _____ + _____ = _____

Бештен _____ жолу = _____

_____ × _____ = _____

2. Бардыгы канча топчу бар?

Кошуу жана көбөйтүүгө карата туюнтма түз.

3. Уяда 2 жумуртка бар.

Ушундай эле 7 уяда канча жумуртка болот?

Бирдей топторду кошуу аркылуу көбөйт.

Жоопту парталашыңа түшүндүрүп бер.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бирдей сандагы топторду түзө алам.

Мен кайталап кошуу жолу менен көбөйтө алам.

Иш дептери
9А тапшырмалары

Б

Матрицаларды түзүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- матрицаларды колдонуп көбөйтүүнү.

Кел, эске салабыз

Бардыгы канча отургуч бар?

Көп жолу кошууну колдонуп, жообун тап.

Ойлонуп көрчү

Эгер бардык отургучтарды жолчо жана мамыча түрүндө жайгаштырса, көбөйтүүгө карата кандай туюнтма түзүүгө болот? Фишкаларды колдонуп сана. Окшоштуктары жана айырмачылыктары эмнеде?

Кел, окуп үйрөнөбүз

Лилия жылдыздарды жолчого жана мамычага жайгаштырды.

Жолчолор жана мамычалар матрицаны түзөт.

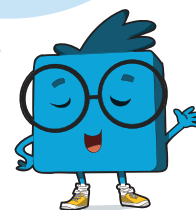
Жалпы канча жылдыз бар?

6 мамыча

3 жолчо

Ар бир мамычада 3төн жылдыз бар. Ар бир жолчодо бдан жылдыз бар.

Жалпы санды табуу үчүн мамыча менен жолчонун санын көбөйтө аласың.

3 жолчо бар. Ар бир жолчодо бдан жылдыз бар.

$$6 + 6 + 6 = 18$$

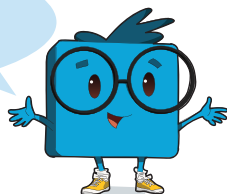
$$6 \times 3 = 18$$

6 мамыча бар. Ар бир мамычада 3төн жылдыз бар.

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 \times 6 = 18$$

3×6 ошондой эле 6×3 кө барабар.

18 жылдызды кантип эки башка матрицада көрсөтүүгө болот?

Бардыгы _____ жылдыз бар.

Кел, машыгабыз

1. Боштуктарды толтур.

_____ эки жолчодо _____ манго бар.

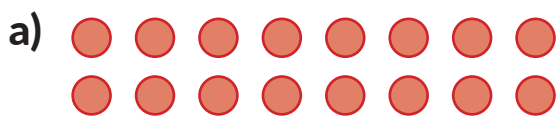

_____ + _____ = _____

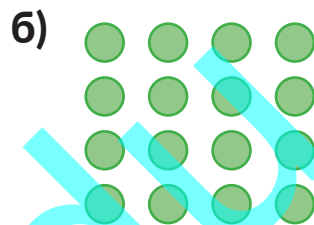
_____ × _____ = _____

Жообунду парталашыңа түшүндүрүп бер.

2. Боштуктарды толтур.

_____ × _____ = _____

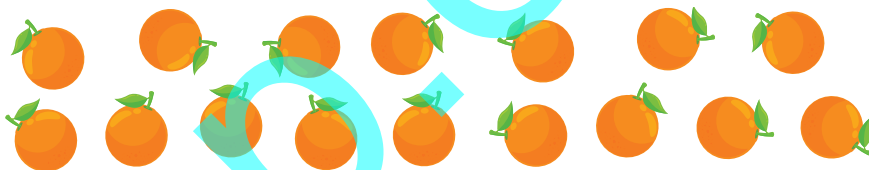

_____ × _____ = _____

в) а жана б тапшырмасын кара.

Окшоштуктарын жана айырмачылыктарын айт.

3.

а) Акылай апельсиндерди бирден санап жатат.

Ал саноо жолун кантип жакшырта алат, сунушта.

б) Акылай бул апельсиндердин баарынан кандай матрицаларды түзө алат? Сүрөт тартып көрсөт.

в) 6 тапшырмасы боюнча ар бир матрица үчүн көбөйтүүгө карата туюнтмаларды жаз.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен матрицаны колдонуп көбөйтө алам.

Иш дептери
9Б тапшырмалары

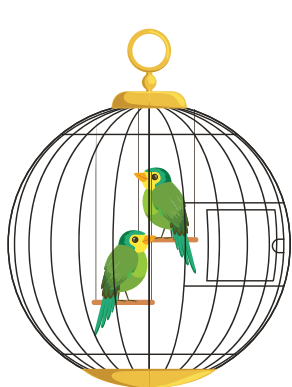
В

1ге, 2ге, 5ке жана 10го көбөйтүү жадыбалы

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 1дин, 2нин, 5тин жана 10дун көбөйтүү жадыбалын;
- 2ге, 5ке жана 10го көбөйтүү жадыбалдарынын ортосундагы мыйзам ченемдүүлүктөрдү сүрөттөп берүүнү.

Кел, эске салабыз

А

Б

Жогоруда кайсы сүрөт «эки эселөөнү» көрсөтүп турат.

А сүрөтүбү же Б сүрөтүбү?

Жообунду парталашыңа түшүндүрүп бер.

Ойлонуп көрчү

Жогорудагы эки эселөөнү көбөйтүү түрүндө кантип жазса болот? Жоопту түшүндүрүү үчүн фишкаларды колдон.

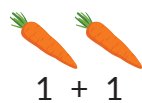

Кел, окуп үйрөнөбүз

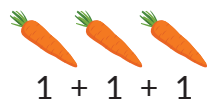
а) Коён сабиздерди 1ден чогултуп жатат.

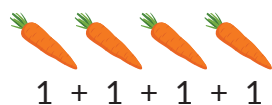
$1 \times 1 = 1$

$1 \times 2 = 2$

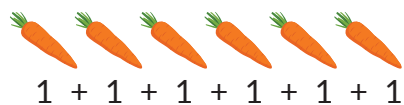
$1 \times 3 = 3$

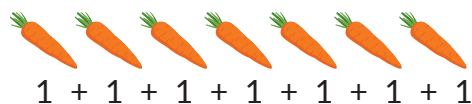
$1 \times 4 = 4$

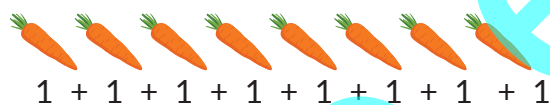
$1 \times 5 = 5$

$1 \times 6 = 6$

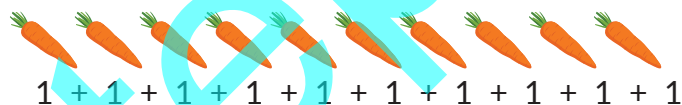
$1 \times 7 = 7$

$1 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$1 \times \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

$1 \times 10 = 10$

1ге көбөйтүү үчүн, 1ден алдыга санайсың.

Кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрүп турасың?

6) Момпосуйларды 2ден топтоштуруп сана.

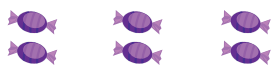

$$2 \times 1 = 2$$

Эки эсе
2 = 4

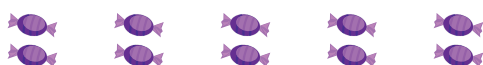
$$2 \times 2 = 4$$

$$2 \times 3 = 6$$

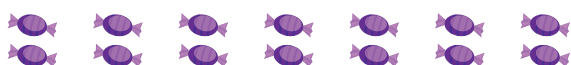
$$2 \times 4 = 8$$

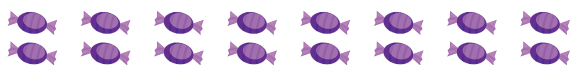
$$2 \times 5 = 10$$

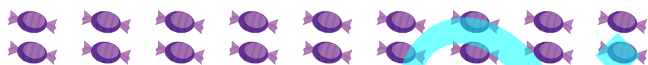
$$2 \times 6 = 12$$

$$2 \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$2 \times 8 = 16$$

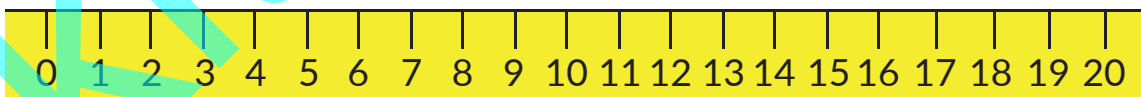

$$\underline{\quad} \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$2 \times 10 = 20$$

2ге көбөйтүү үчүн, 2ден алдыга санайсың.

2ге көбөйтүү жадыбалындагы сандарды кара. Кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрүп турасың?

в) Тегерекчелерди 5тен топтоп сана.

$$5 \times 1 = 5$$

$$5 \times 2 = 10$$

$$5 \times 3 = 15$$

$$5 \times 4 = 20$$

$$5 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

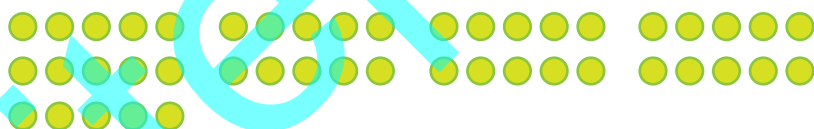
$$5 \times 6 = 30$$

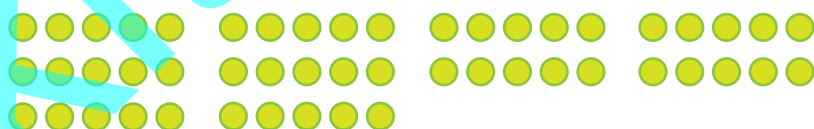
$$5 \times 7 = 35$$

$$5 \times 8 = 40$$

$$\underline{\hspace{2cm}} \times \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 \times 10 = 50$$

5ке көбөйтүү жадыбалындагы сандарды кара. Кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрүп турасың?

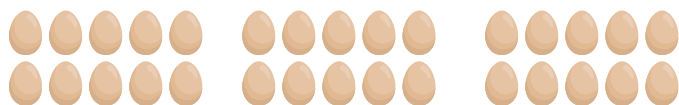
г) Жумурткаларды 10дон топтоп сана.

$$10 \times 1 = 10$$

$$10 \times 2 = 20$$

$$10 \times 3 = 30$$

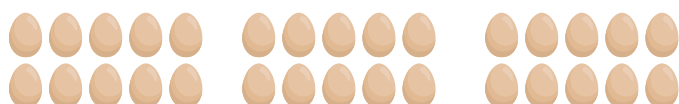
$$10 \times 4 = 40$$

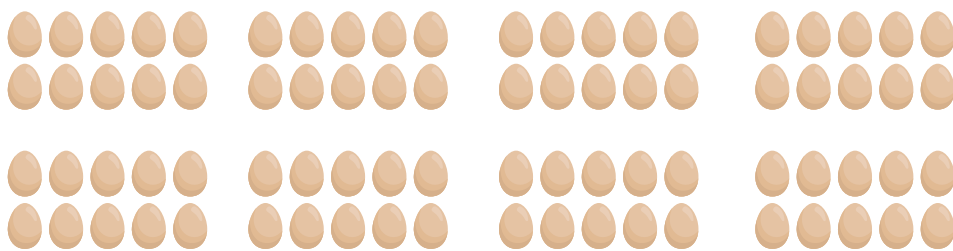
$$10 \times 5 = 50$$

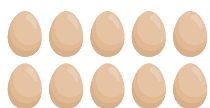
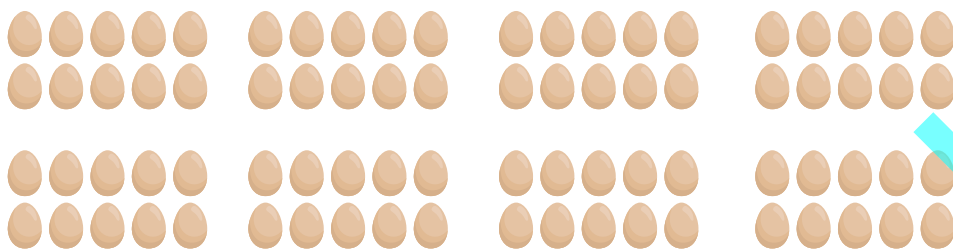
$$10 \times 6 = \underline{\quad}$$

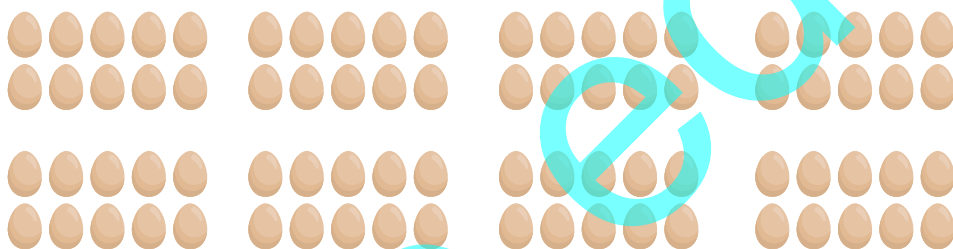
$$10 \times 7 = 70$$

$$10 \times 8 = 80$$

$$\underline{\quad} \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$10 \times 10 = 100$$

10го көбөйтүү
жадыбалындагы
сандардан эмнени
байкадың?

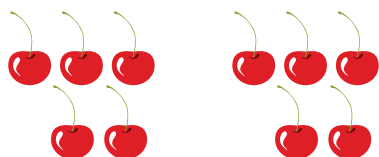

2ге жана 5ке көбөйтүү
жадыбалын салыштыр.
Кандай мыйзам
ченемдүүлүктү байкадың?

Кел, машыгабыз

1. Бардыгы канча алча бар?

5тен сана: _____, _____

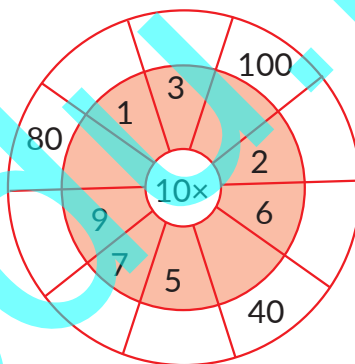
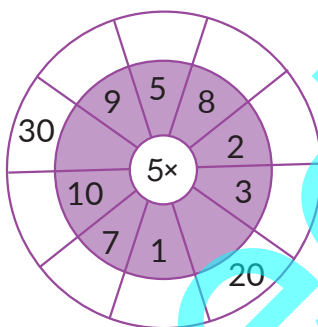
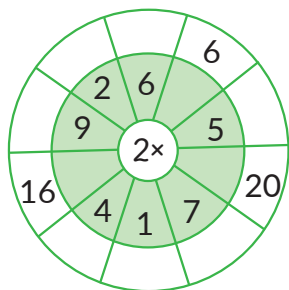
5тен экөө = _____

$5 + 5 =$ _____

_____ \times _____ = _____

Жообуңду парталашыңа айтып бер.

2. Көбөйтүү айлампасындагы боштуктарды толтур.

2ге, 5ке жана 10го көбөйтүү жадыбалдарында кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрүп жатасың?

3. Раяна көбөйтүүгө туюнтма жазды.

Кайсы сан жетишпейт?

$$6 \times 5 = \underline{\quad} \times 3$$

Сенин жообуң туура экендигин кантип билесиң?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 1ге, 2ге, 5ке жана 10го көбөйтүү жадыбалдарын билем.

Мен 2ге, 5ке жана 10го көбөйтүү жадыбалдарындагы мыйзам ченемдүүлүктөрдү айта алам.

Иш дептери
9В тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

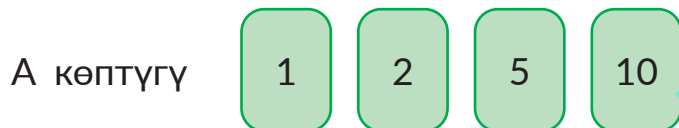
Парталашың менен ойно.

Керектелүүчү каражаттар:

- А көптүгү (1, 2, 5 жана 10 сандары жазылган баракчалар)
- Б көптүгү (1ден 10го чейинки сандар жазылган баракчалар)

Оюнду кезектешип ойногула.

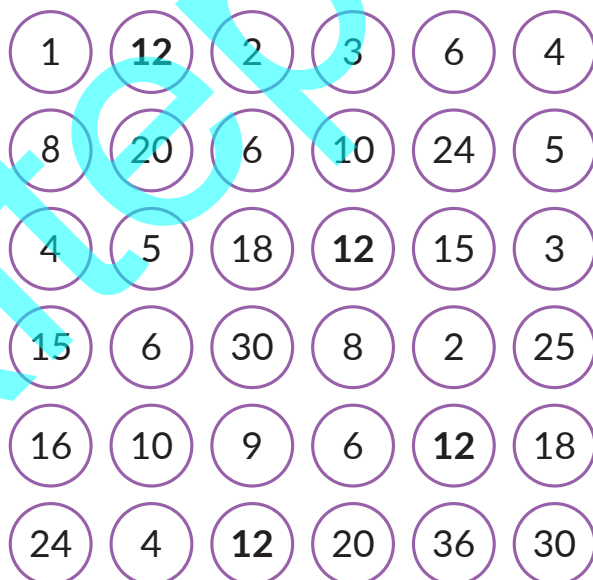
1-кадам: А көптүгүнөн бир сан танда.

2-кадам: Андан кийин Б көптүгүнөн дагы бир баракча танда.

3-кадам: 1- жана 2-кадамдагы сандарды көбөйт. Жоопту төмөн жактан белгиле. Бир жүрүштө бир эле тегеректи боёсоң болот. Эгер жоопту таба албасаң, кезегиң өтүп кетет.

Эгер
классташыңа көбөйтүү
кыйын болсо,
жардам бер.

Бир сызык менен катар жайгашкан алты тегеректи боёгон окуучу жеңет!

Көбөйтүү

бирдей топторду кошуу
аркылуу көбөйтүү

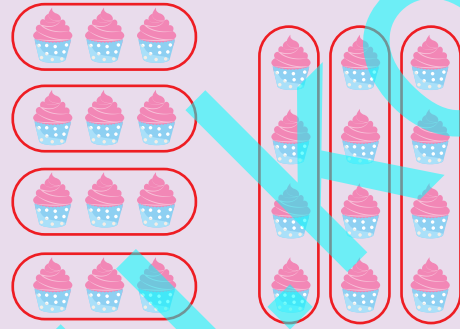
$$3 + 3 + 3 + 3 = 12$$

$$\underbrace{3} \times \underbrace{4} = 12$$

балыктардын саны топтордун саны балыктардын жалпы саны

4 бирдей топто 3төн = 12

матрицаны түзүү
аркылуу көбөйтүү

3төн 4 жолчо 4төн 3 мамыча

4×3 менен 3×4 барабар.

көбөйтүүнүн жадыбалын колдонуу аркылуу көбөйтүү

1

- $1 \times 1 = 1$
- $1 \times 2 = 2$
- $1 \times 3 = 3$
- $1 \times 4 = 4$
- $1 \times 5 = 5$
- $1 \times 6 = 6$
- $1 \times 7 = 7$
- $1 \times 8 = 8$
- $1 \times 9 = 9$
- $1 \times 10 = 10$

2

- $2 \times 1 = 2$
- $2 \times 2 = 4$
- $2 \times 3 = 6$
- $2 \times 4 = 8$
- $2 \times 5 = 10$
- $2 \times 6 = 12$
- $2 \times 7 = 14$
- $2 \times 8 = 16$
- $2 \times 9 = 18$
- $2 \times 10 = 20$

5

- $5 \times 1 = 5$
- $5 \times 2 = 10$
- $5 \times 3 = 15$
- $5 \times 4 = 20$
- $5 \times 5 = 25$
- $5 \times 6 = 30$
- $5 \times 7 = 35$
- $5 \times 8 = 40$
- $5 \times 9 = 45$
- $5 \times 10 = 50$

10

- $10 \times 1 = 10$
- $10 \times 2 = 20$
- $10 \times 3 = 30$
- $10 \times 4 = 40$
- $10 \times 5 = 50$
- $10 \times 6 = 60$
- $10 \times 7 = 70$
- $10 \times 8 = 80$
- $10 \times 9 = 90$
- $10 \times 10 = 100$

Иш дептери, 9-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

10- БӨЛҮМ

БӨЛҮҮ

Кошумча
материалдар

Мен 12 курут
жасадым.
Келгиле, аларды
өз ара бирдей
бөлүшөлү.

Ар бирибиз
канчадан курут
алабыз?

Алар 12 курутту
өз ара бирдей
бөлүшө алабы?
Парталашыңа
сүрөт менен
түшүндүр.

Сен бул бөлүмдө:

- бирдей бөлүктөргө бөлөсүң;
- бирдей топтордогу санды табасың;
- топтоштуруу жолу менен бөлөсүң;
- бирдей топторду алып салуу жолу менен бөлөсүң;
- бөлүү үчүн көбөйтүү амалын колдоносүң.

A

Бирдей бөлүктөргө бөлүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бирдей бөлүктөргө бөлгөндү.

Кел, эске салабыз

- Оюнчук машиналарды кантип 2 бирдей топко бөлсө болот?
Жоопту кантип тапканыңды көрсөт.

Ойлонуп көрчү

- Бакыт оюнчук машиналарды 5 бирдей кутуга салат. Ал ар бир кутуга канча оюнчук машина салат? Жообуңду көрсөтүү үчүн бирдик кубиктерди колдон.

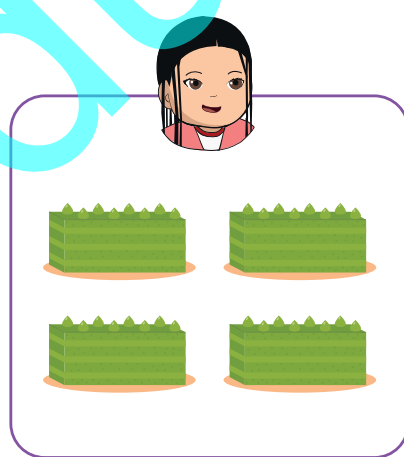
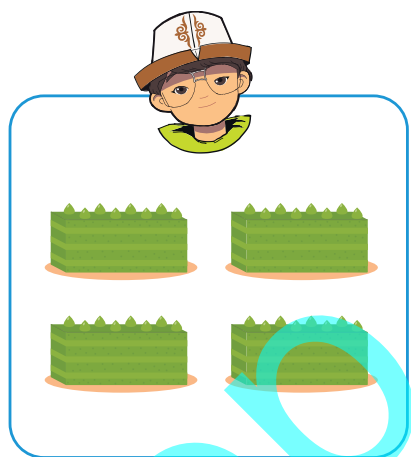
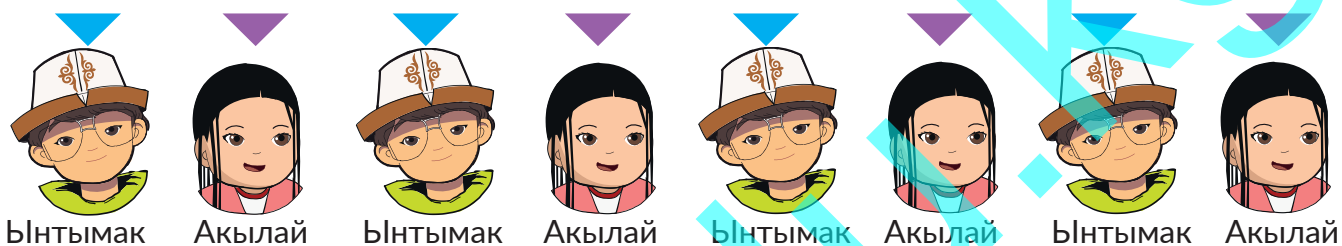
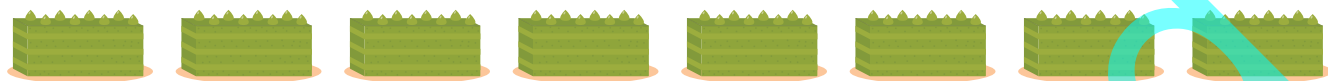

Кел, окуп үйрөнөбүз

2 бала 8 тортту бирдей бөлүшүп жатат.

Ар бири канчадан торт алат?

Ар бири торттор түгөнгөнчө бирден алышты.

8

:

2

=

4

торттордун жалпы саны

балдардын саны

ар бир бала алган торттордун саны

«÷» белгиси бөлүүнү билдирет.

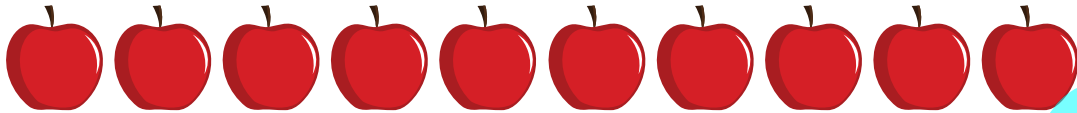
Бөлүү туюнтмасы «сегиз бөлүү эки барабар төрт» деп окулат.

Ар бир бала _____ торт алат.

Кел, машыгабыз

1. 10 алманы 2 топко бирдей бөл.
Ар бир топко канчадан алма болот?

$$10 \div 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

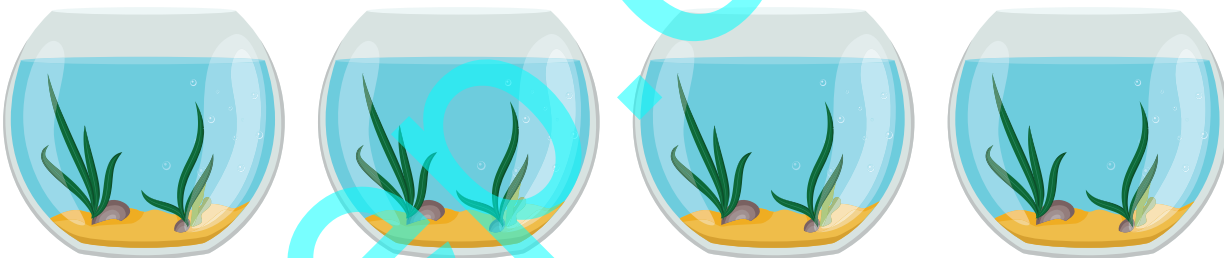
Жообуңду түшүндүрүп бер.

2. 20 балыкты 4 аквариумга бирдей сал.

Ар бир аквариумда канчадан балык болот?

Таякчаларды колдон.

Ар бир жолу бир аквариумга
бирден балык сал.

3. 5 дос 25 пирогду бирдей бөлүшүп жатат.

Ар бирине канчадан пирог тиет?

Жообуңду көрсөтүш үчүн сүрөт тарт.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бирдей бөлүктөргө бөлө алам.

Иш дептери
10А тапшырмалары

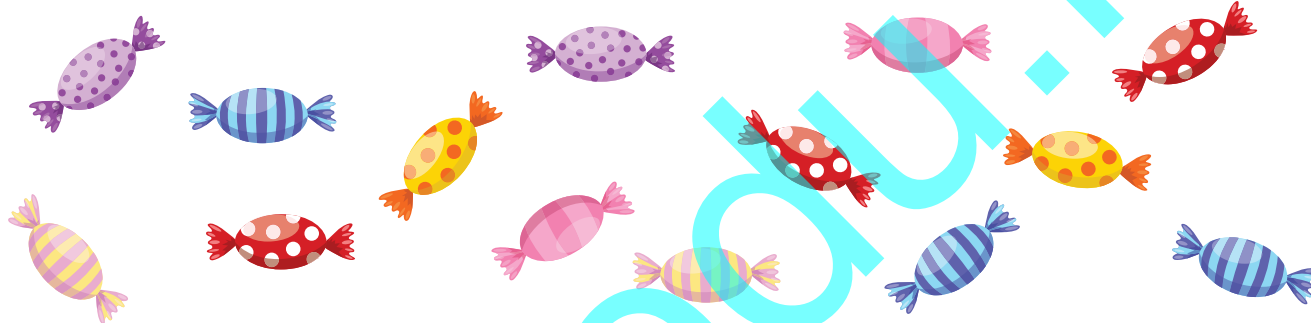
Б

Топтоштуруу жолу менен бөлүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бирдей топтордогу санды табууну;
- топтоштуруу жолу менен бөлгөндү.

Кел, эске салабыз

Бакыт менен Сезим момпосуйларды бирдей бөлүшүп жатат.
Ар бири канчадан момпосуй алат?
Бөлүү туюнтмасын жаз.

Досторуңа
жардам керек
болсо, жардам
бер.

Ойлонуп көрчү

Балдарга 18 момпосуйду бирдей бөлүштүрүштү. Ар бир балага 2ден момпосуй тийди. Канча бала бар? Жоопту көрсөтүү үчүн бирдик кубиктерди колдон.

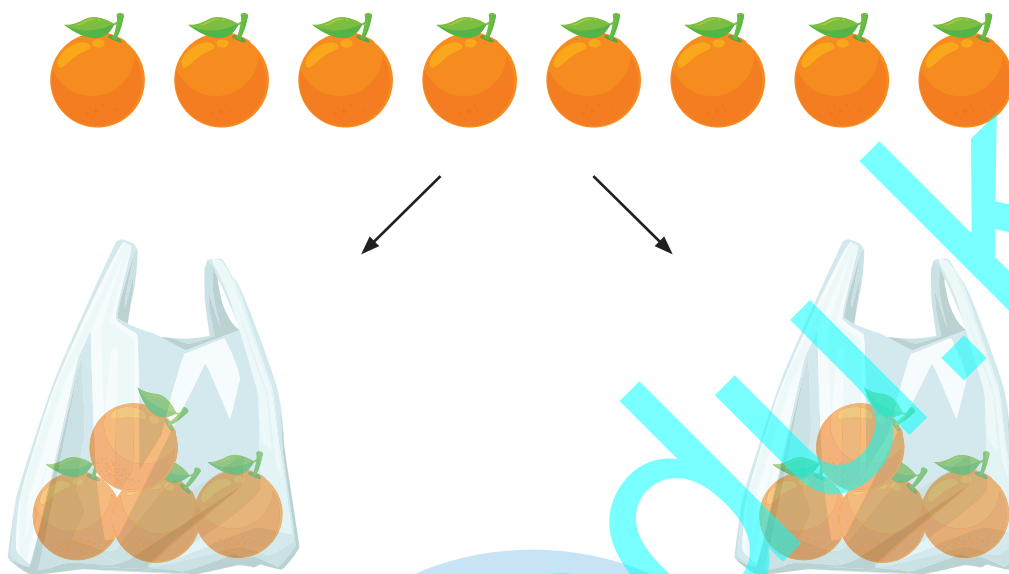

Кел, окуп үйрөнөбүз

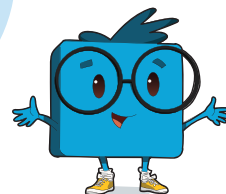
Алинада 8 апельсин бар.

Ал апельсиндерди баштыктарга 4төн салды.

Канча **бирдей** баштык болду?

4 апельсинди бир топко бириктир. Бардык апельсиндер топторго бөлүнүп бүткөнгө чейин улант.

Баштыктардын санын табуу үчүн 8ди 4кө бөлүш керек.

8

÷

4

=

2

апельсиндердин
жалпы саны

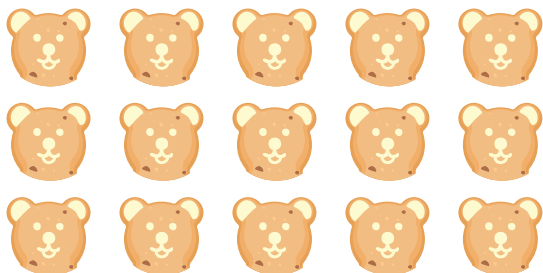
ар бир баштыктагы
апельсиндердин саны

баштыктардын
саны

Бирдей баштыктар _____.

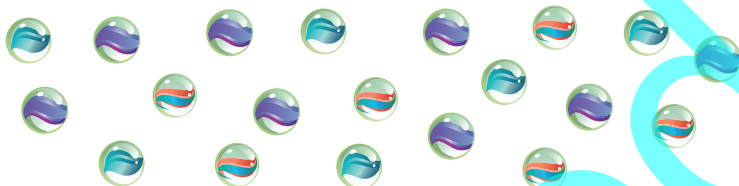
Кел, машыгабыз

1. Ар биринде 3төн болгон бирдей топторду түзүү үчүн тегеректе.
Мында жалпы канча топ бар?

$15 \div 3 = \underline{\quad}$

2. Айзада 20 шарикти бир нече баштыкка бөлүштүрдү.
Ар бир баштыкта 4төн шарик болду.

Айзада канча баштык колдонду?

3.

Менин бдан көп досум бар.
Ар бир досума 2ден алма берем.

Акылайда 15тен аз алма бар.

Акылайда канча алма бар?

Анын канча досу бар?

Кантип түшүнгөнүңдү парталашыңа көрсөтүп бер.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен бирдей топтордогу санды таба алам.
 Мен топтоштуруу жолу менен бөлө алам.

Иш дептери
10Б тапшырмалары

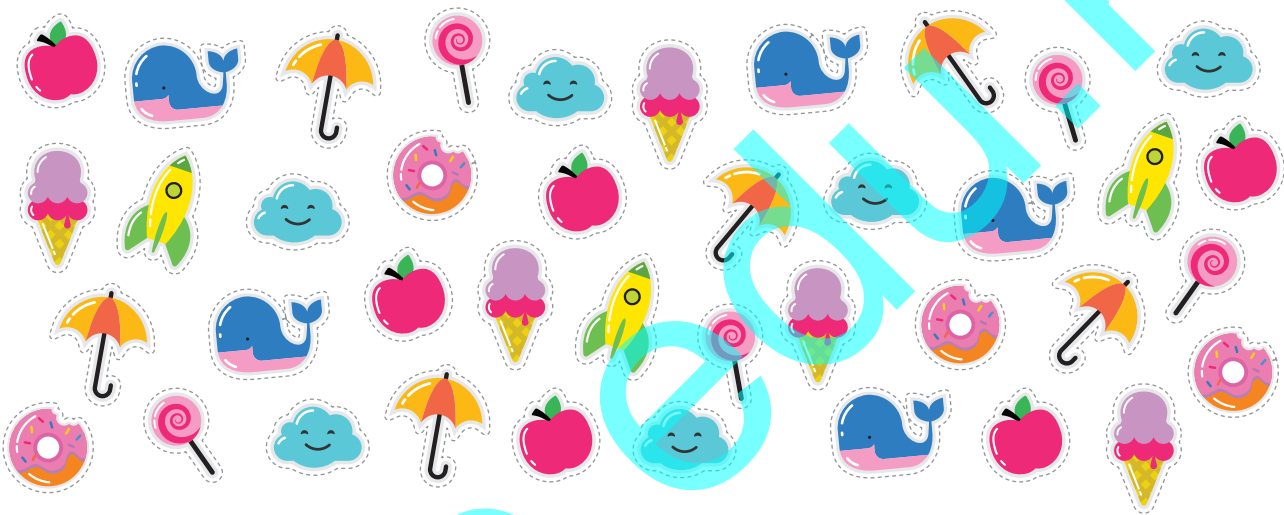
В

Бирдей топторду кемитүү жолу менен бөлүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бирдей топторду кемитүү жолу менен бөлүүнү.

Кел, эске салабыз

Бакыт чаптамаларды 5тен топтоп жатат.

Ал канча топ түздү?

Ойлонуп көрчү

Китепте 40 чаптама бар.

Сезим ар бир жолу 5 чаптама гана чыгара алат.

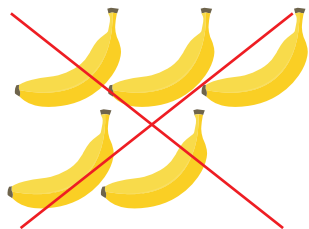
Ал бардык чаптамаларды чыгарыш үчүн муну канча жолу жасаш керек? Бакыттын жана Сезимдин ыкмаларынын окшоштугу же айырмачылыгы эмнеде?

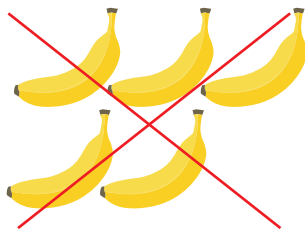
Кел, окуп үйрөнөбүз

Маймыл күнүнө 5 банан жейт.

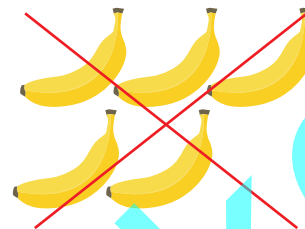
15 бананды канча күндө жеп бүтөт?

$$15 - 5 = 10$$

$$10 - 5 = 5$$

$$5 - 5 = 0$$

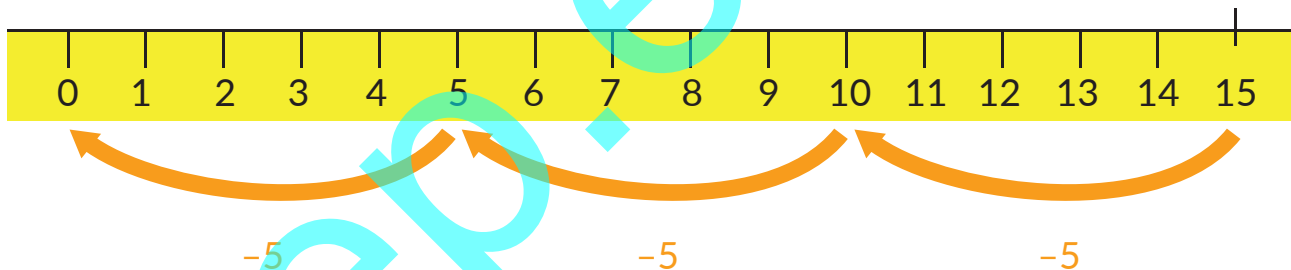
Жообун билүү үчүн кайталап кемитүүнү колдон.

15тен 5 үч жолу кемитилет.

$15 - 5 - 5 - 5 = 0$ бул $15 : 5 = 3$ менен бирдей дегенди билдирет.

Маймыл банандарды _____ күндө жеп бүтөт.

Сен сан түз сызыгында 15тен баштап 5тен артка санай аласың.

Башка маймыл күнүнө 2ден банан жейт. 18 бананды канча күндө жеп бүтөт? Бөлүүгө карата кандай туюнтма жаза аласың?

Кел, машыгабыз

1. Бул жерде 10 топ бар.
Ар бир бала 2ден топ алат.
Канча бала бар?

$$10 - \underline{\quad} - \underline{\quad} - \underline{\quad} - \underline{\quad} - \underline{\quad} - \underline{\quad} = 0$$

$$10 \div 2 = \underline{\quad}$$

 бала бар.

2. Кайталап кемитүү менен бөл.

а) $18 \div 2 = \underline{\quad}$

б) $50 \div 10 = \underline{\quad}$

3. 2 дос 16 шарикти бирдей бөлүшүп жатат.
Ынтымак ар бири 9дан шарик алат деп ойлойт.
Сен ага кошуласыңбы?
Жоопту табыш үчүн ар түрдүү ыкмаларды колдон.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бирдей топторду алып салуу жолу менен бөлө алам.

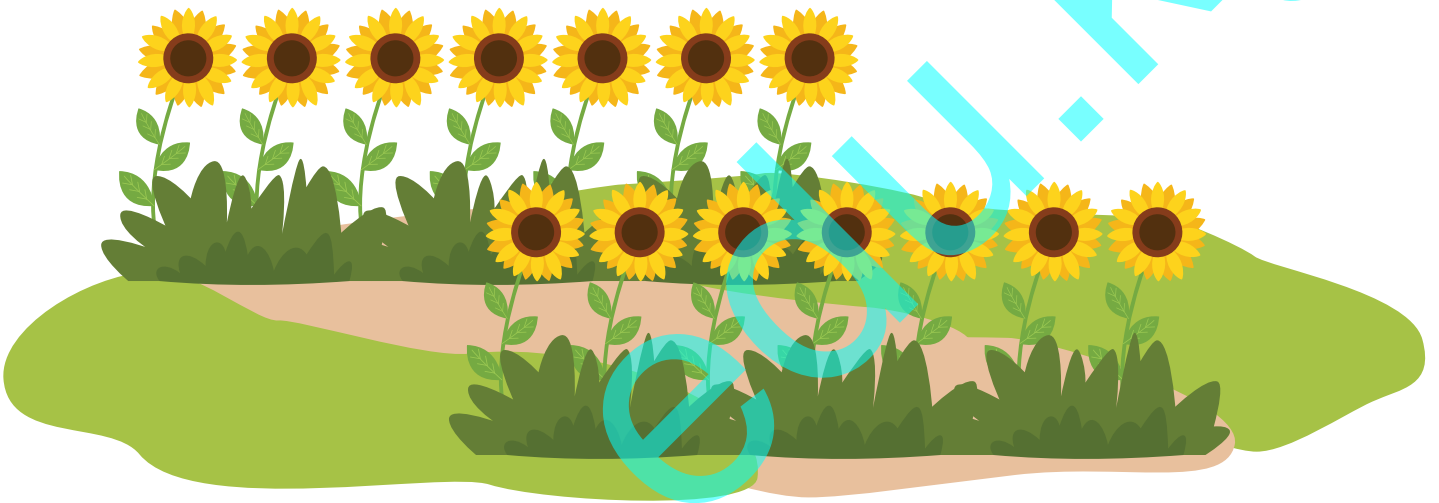

Көбөйтүү жана бөлүүнүн байланышы

Сен окуп үйрөнөсүң:

- көбөйтүү жана бөлүүнүн ортосундагы мыйзам ченемдүүлүктү түшүнүүнү.

Кел, эске салабыз

Бардыгы канча күн карама бар?

Көрсөтүү үчүн көбөйтүү туюнтмасын жаз.

Ойлонуп көрчү

Бул көбөйтүү туюнтмасын бөлүү туюнтмасы түрүндө кантип жазса болот? Көбөйтүү амалы менен бөлүү амалынын ортосунан кандай мыйзам ченемдүүлүктү көрүүгө болот? Жообунду бирдик кубиктер менен түшүндүр.

Кел, окуп үйрөнөбүз

12 шарды 2 балага бирдей бөлүштүр.

Ар бир бала канчадан шар алат?

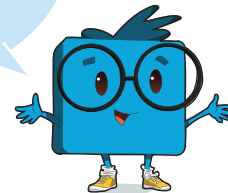
Көбөйтүү менен бөлүү
бири-бири менен өз ара
байланышат.

$$6 \times 2 = 12$$

Демек, $12 \div 2 = 6$.

$$12 \div 2 = \underline{\quad}$$

Ар бир бала $\underline{\quad}$ шар алат.

$$2 \times 6 = 12$$

$$6 \times 2 = 12$$

$$12 \div 2 = 6$$

$$12 \div 6 = 2$$

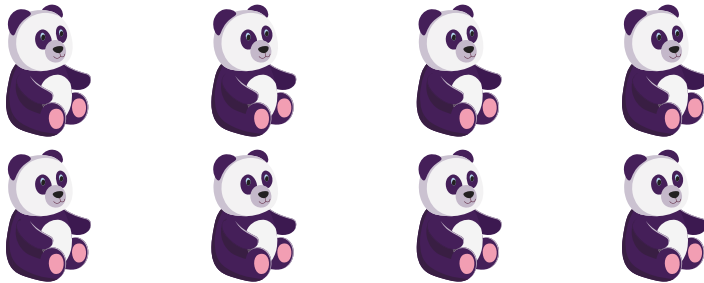
Бул — туюнтмалар тутуму.

Кел, машыгабыз

1. 8 оюнчукту 2 топко бирдей бөлүштүр.

Ар бир топко канчадан оюнчук бар?

$$8 \div 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Ар бир топко _____ оюнчук бар.

Кантип тапканыңды классташыңа түшүндүр.

2. Кайсы сандар жетишпейт?

а) $5 \times \underline{\hspace{2cm}} = 35$

б) $10 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$$35 \div 5 = \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Элина бир нече сан ойлоду.

Мен бул сандарды 10го бөлдүм.
Жообумда 5тен чоң, бирок 10дон
кичине сандарды алдым.

Ал ойлонгон мүмкүн болгон сандар кайсылар?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен көбөйтүү жана бөлүүнүн ортосундагы мыйзам ченемдүүлүктү түшүнөм.

Иш дептери
10Г тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

Парталашың менен ойно.

Керектелүүчү каражаттар:

- А көптүгү: 1, 2, 5 жана 10 сандары жазылган баракчалар
- Б көптүгү: 1ден 10го чейинки сандар жазылган баракчалар
- бөлүү туюнтмасы жазылган баракчалар

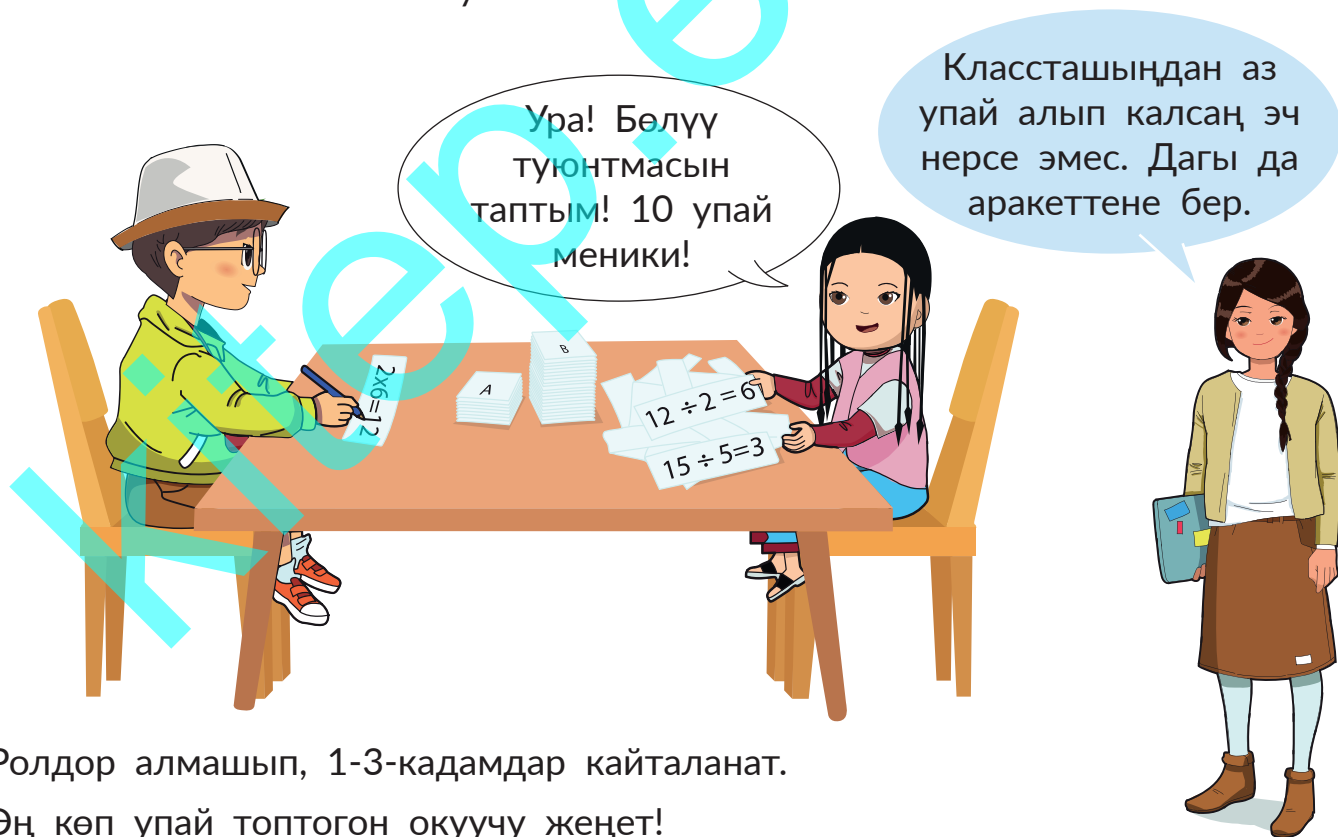
1-кадам: А жана Б көптүгүн жана баракчаларды столдун үстүнө кой.

2-кадам: Классташың А жана Б көптүгүнөн бирден баракча тандайт. Андан кийин ал эки санды колдонуп, көбөйтүүгө туюнтма түзөт.

3-кадам: Сен ошол көбөйтүү туюнтмасына туура келген бөлүү туюнтмасын баракчалардын арасынан тап.

Мугалим убакытты белгилеп коёт.

Эгерде бөлүү туюнтмасын белгиленген убакытта тапсаң — 10 упай аласың. Эгер таппай калсаң, ал туюнтманы классташың табат жана ал 5 упай алат.

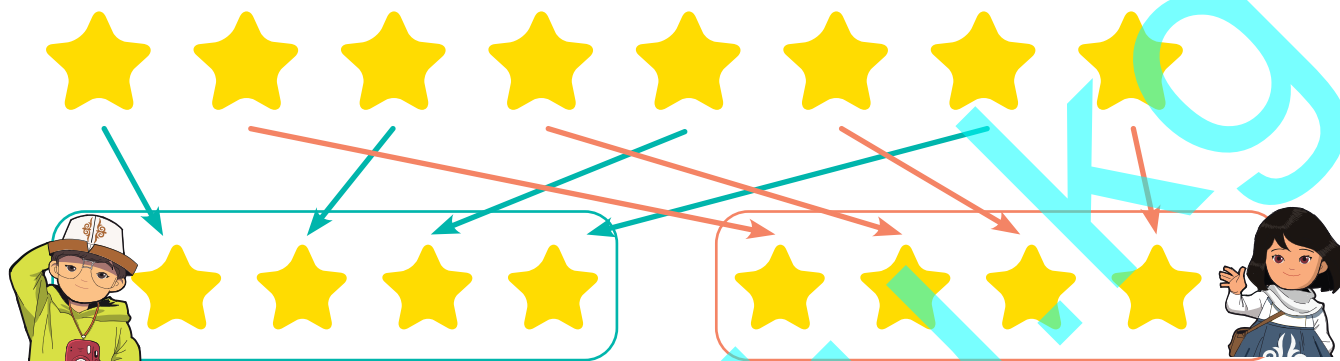
Ролдор алмашып, 1-3-кадамдар кайталанат.

Эң көп упай топтогон окуучу жеңет!

Бөлүү

Бирдей бөлүштүрүү аркылуу бөлүү

Бардык 8 жылдыз түгөнгө чейин ар бир балага 1ден жылдыз бер.

$$8 \div 2 = 4$$

бардык жылдыздардын саны бөлүү балдардын саны = ар бир бала алган жылдыздардын саны

Топтоштуруу жолу менен бөлүү

$$8 \div 4 = 2$$

бардык жылдыздардын саны ар бир топтогу жылдыздардын саны топтордун саны

4 жылдыздан турган 2 бирдей топ бар.

Кайталап кемитүү менен бөлүү

0 болгонго чейин 4 жолу 2ден кемит

$$8 - 2 = 6$$

$$6 - 2 = 4$$

$$4 - 2 = 2$$

$$2 - 2 = 0$$

→ $8 \div 2 = 4$

туюнтмалар тутуму

$$2 \times 4 = 8$$

$$4 \times 2 = 8$$

$$8 \div 2 = 4$$

$$8 \div 4 = 2$$

Иш дептери, 10-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?
Математика изилдөөчүсү бол

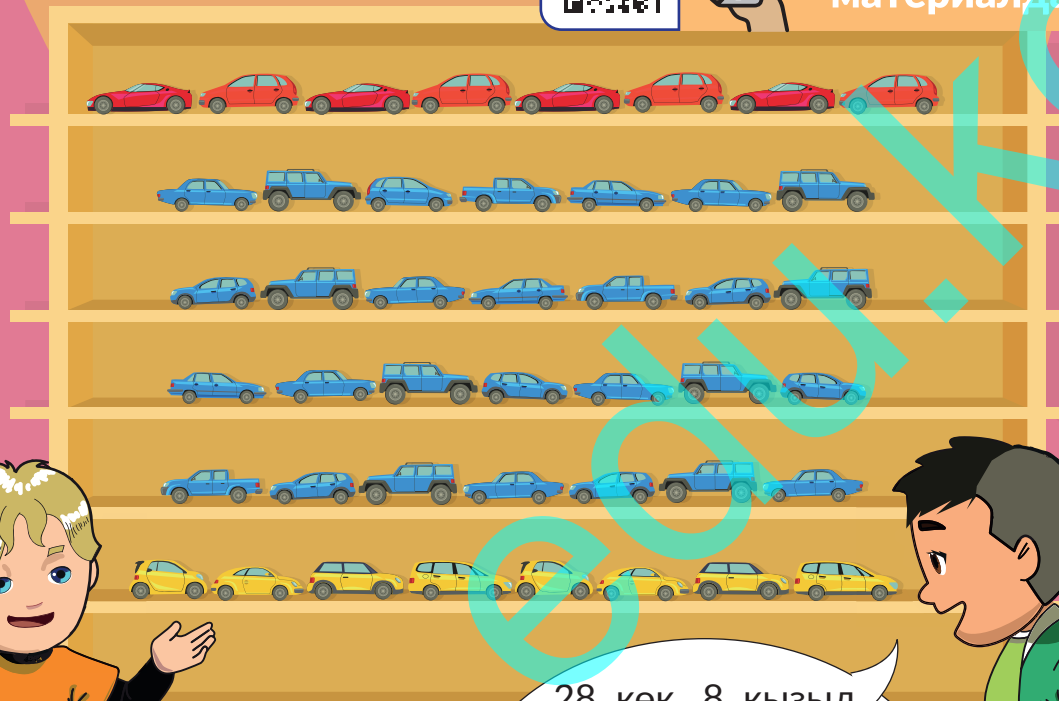
11-

БӨЛҮМ

Маалыматты чагылдыруу

Кошумча
материалдар

Эртең менен
35 көк, 12 кызыл
жана 14 сары
машина болгон.

28 көк, 8 кызыл
жана 8 сары түстөгү
машина калыптыр.
Ар бир түстөгү
машиналардан
канчасы сатылды?

Бул маалыматты
таблицада кантип көрсөтө
аласың? Аны көрсөтүүнүн
дагы кандай жолдору
бар? Божомолдо жана
аны парталашың менен
талкуула.

Сен бул бөлүмдө:

- маалыматтарды топторго бөлүштүрөсүң;
- тизмелерди, таблицаларды жана санак таблицасын окуйсүң жана түзөсүң;
- Венн жана Кэрролл диаграммасын окуйсүң жана түзөсүң;
- пиктограммаларды жана блок-диаграммаларды окуйсүң жана түзөсүң.

A

Маалыматты бөлүштүрүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- маалыматтарды ар кандай топторго бөлүштүрүүнү.

Кел, эске салабыз

Сүрөттө эмнени көрүп жатасың?

- Маалыматты парталашың менен топторго кантип бөлүштүрсө болорун талкуула.

Ойлонуп көрчү

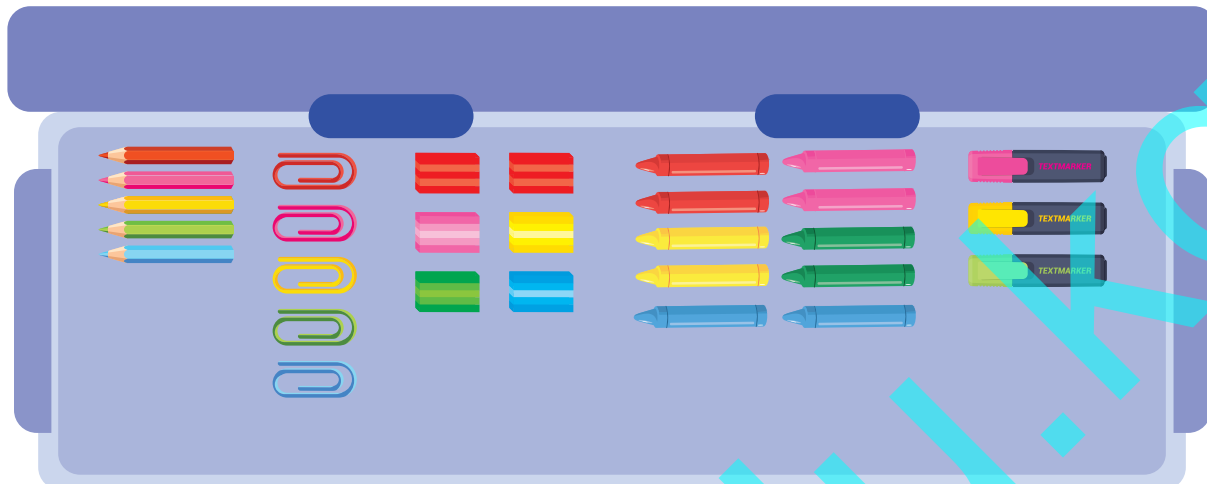
Сезим табактарды жана чыныларды өлчөмү боюнча бөлүштүрсө болот деп ойлойт. Ынтымак аларды формасына карап бөлүштүрсө болот дейт. Сен кимисиники туура деп ойлойсуң? Эмне үчүн?

Кел, окуп үйрөнөбүз

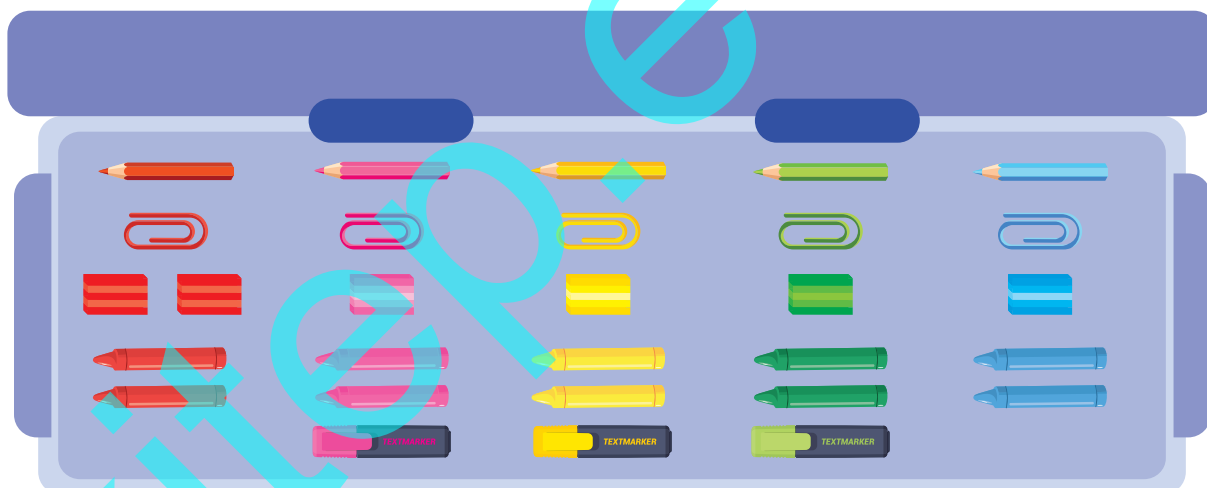
Айнурада бир нече кеңсе буюмдары бар.

Ал аларды колдонуу түрүнө карап бөлүштүргөн.

Русланда ошол эле кеңсе буюмдары бар.

Ал аларды _____ боюнча бөлүштүргөн.

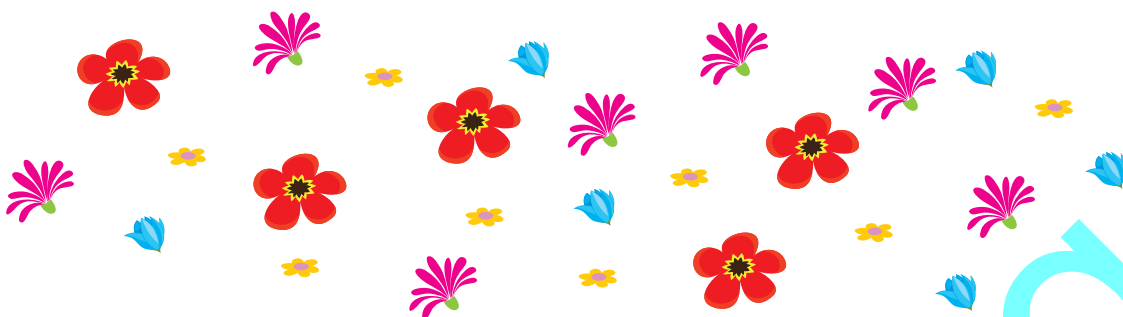
Сен объекттерди ар кандай жолдор менен бөлүштүрсөң болот. Бул кеңсе буюмдарын бөлүштүрүүнүн дагы кандай жолу болушу мүмкүн?

Кел, машыгабыз

1.

Гүлдөрдү түсүнө карап бөлүштүр. Төмөнкү боштуктарды толтуруу үчүн чапатама же фишкаларды колдон.

--	--	--	--

2. Эсен өзү жакшы көргөн тамактарын тизмелеп жатат.

ысык
шоколад

шорпо

балмуздак

муздак
чай

кесме

эскимо

Тамактарды эки жол менен бөлүштүр.

биринчи жол

экинчи жол

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен маалыматтарды ар кандай топторго бөлүштүрө алам.

Иш дептери
11А тапшырмалары

Б

Тизмелерди, таблицаларды жана санак таблицаларын окуу жана түзүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- маалыматты тизмелерге бөлүштүргөндү;
- маалыматты таблицаларга бөлүштүргөндү;
- санак таблицаларын окуганды жана түзгөндү.

Кел, эске салабыз

Сүрөттө эмнелерди көрүп жатасың?

Тизмесин түз.

Ойлонуп көрчү

Объекттердин ар бир түрүнүн санын санао үчүн таблица түз. Жогорудагы тизмени жана таблицаны салыштырып көр. Алардын кандай айырмасы бар?

Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Сезим досторунан спорттун кайсы түрүн жактырарын сурады. Ал маалыматты тизмеледи.

Досторум жактырган спорт түрлөрү

Лейла → футбол	Кубат → футбол
Акылай → теннис	Тимур → хоккей
Ынтымак → футбол	Кутман → футбол
Белек → футбол	Марат → футбол
Бакыт → хоккей	Мария → хоккей
Женя → теннис	Мадина → теннис

Кээде тизмелөө көп убакытты талап кылат.

Маалыматты чагылдыруу үчүн таблица түзсөң да болот.

Таблицаны толтур.

Футбол	Теннис	_____
Лейла	Акылай	
Ынтымак		
Белек		

б) Акылай ар бир спорт түрү боюнча досторунун санын эсептеди. Ал маалыматтарды **санак таякчалар / (талли)** менен **санак таблицасына** белгиледи.

Ар бир бешинчи таякча мурунку төртөөнү чиет **###**.

Спорттун түрү	Талли
футбол	### /
теннис	///
хоккей	///

Тизмени, таблицаны жана санак таблицаны салыштыр. Кайсынысы ыңгайлуу? Эмне үчүн ошондой деп ойлойсуң?

Жалпы 6 дос футбол ойногонду жактырат.

Теннисти _____ досу жактырат.

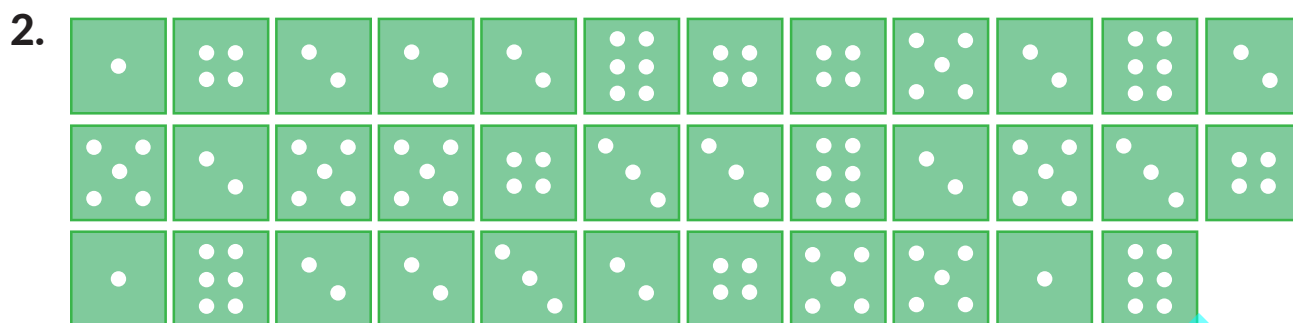
Кел, машыгабыз

1. Рустам үтүктөй турган кийимдерин тизмеледи.

а) Анын тизмеси кандай түзүлдү.

б) Кийимдерди кантип бөлүштүрө турганыңды таблица түзүп көрсөт.

- а) Санак таблицасын түз.
- б) Канча кубикте 2 чекит бар?
- в) 1 чекити бар кубиктер 3 чекити бар кубиктерге караганда канчага аз?
- г) _____ жана _____ чекиттүү кубиктердин жалпы саны 12ден көп, 14төн аз.
- д) 2 чекити бар кубиктин саны _____ жана _____ чекити бар кубиктердин жалпы санына барабар.
3. Акылай классташтарынын көздөрү кандай түстө экенин билгиси келди.

Акылай эмнени колдонушу керек: тизмениби, таблицаныбы же санак таблицасынбы?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен маалыматтарды тизмелерге бөлүштүрө алам.
- Мен маалыматтарды таблицаларга бөлүштүрө алам.
- Мен санак таблицасын окуй алам жана түзө алам.

Иш дептери
11Б тапшырмалары

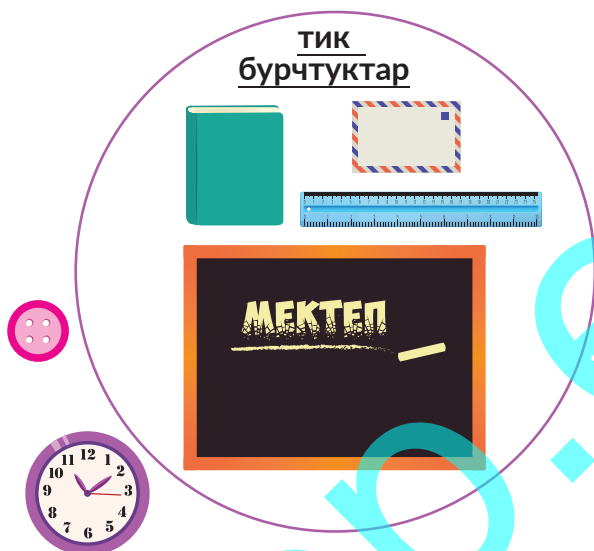
В

Венн жана Кэрролл диаграммаларын окуу жана түзүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- Венн диаграммасын окуганды жана түзгөндү;
- Кэрролл диаграммасын окуганды жана түзгөндү.

Кел, эске салабыз

Талкууга катыш.
Мүмкүн болушунча
көбүрөөк сүйлөм түз.

Венн диаграммасындагы фигуралар жөнүндө эки сүйлөм түз.

Ойлонуп көрчү

Жогорудагы маалыматтарды Венн диаграммасындагы эки тегеректи колдонуп көрсөт. Бул Венн диаграммасы мурункусуна эмнеси менен айырмаланат?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Сүрөттө үстүңкү кийимдер жана юбкалар берилген.

Карина бул кийимдерди Кэрролл диаграммасында көрсөттү.

	Үстүңкү кийимдер	Юбкалар
Күлгүн		
Күлгүн эмес		

5 үстүңкү кийим күлгүн түстө.

_____ үстүңкү кийим күлгүн түстө эмес.

4 кийим күлгүн түстө, алар _____.

2 кийим _____ түстө, алар — _____.

Маалыматты Кэрролл диаграммасында дагы башкача жол менен бөлүштүрүп көр.

б) Даяна бир нече сандарды Венн диаграммасында бөлүштүрдү.

5 санда жалаң ийри сызыктар бар.

_____ санда жалаң түз сызыктар бар.

_____ санда ийри жана түз сызыктар бар.

Кел, машыгабыз

1. Төмөнкү суроолорго жооп бер.

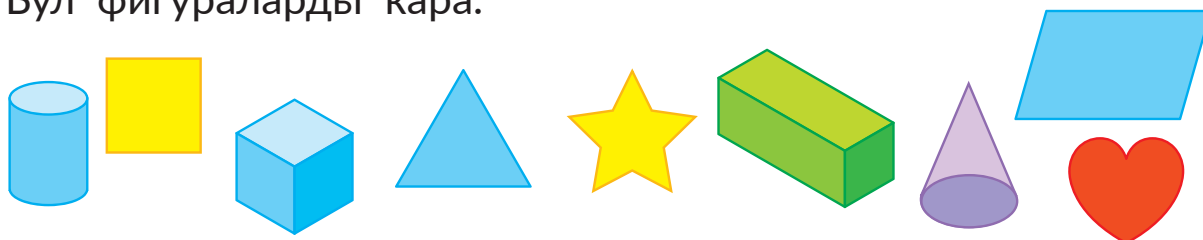
а) Канча объект жалаң металлдан жасалган?

б) Кайсы объекттер металлдан жана пластиктен жасалган?

в) Кайсы объект пластиктен жасалган эмес?

г) Вилка менен кайчы бир топко кириш үчүн вилканы кандай өзгөртүү керек?

2. Бул фигураларды кара.

Фигуралардын үлгүлөрү менен Кэрролл диаграммасын толтур.

	2D фигуралар	2D фигуралар эмес
Көк		
Көк эмес		

3.

Маектешүү боюнча Венн диаграммасын түз.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен Венн диаграммасын окуй алам жана түзө алам.
- Мен Кэрролл диаграммасын окуй алам жана түзө алам.

Иш дептери
11В тапшырмалары

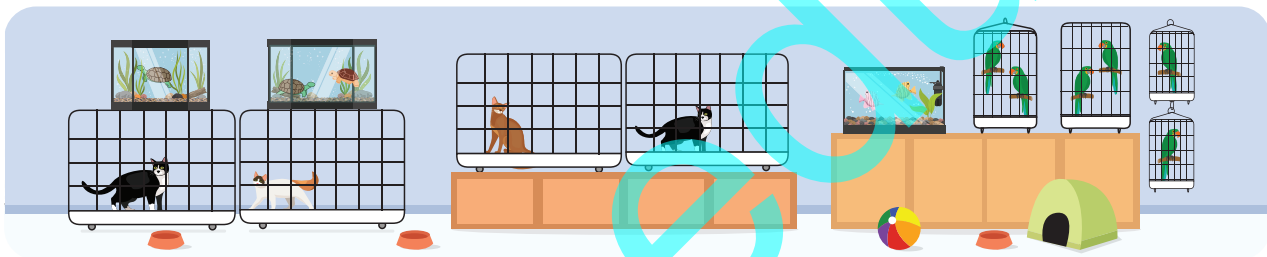
Блок-диаграмманы жана пиктограмманы окуу жана түзүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- пиктограмманы окууну жана түзүүнү;
- блок-диаграммасын окууну жана түзүүнү.

Кел, эске салабыз

Санак таблицасын толтур.

Үй жаныбарлары	Талли
мышык	////
таш бака	
тоту куш	
балык	

Ойлонуп көрчү

Жогорудагы санак таблицасынан блок-диаграмманы кантип түзсө болот?

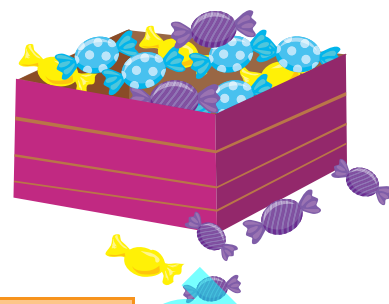
Блок-диаграмманы парталашың менен бирге түз.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Ынтымакта бир куту момпосуй бар.

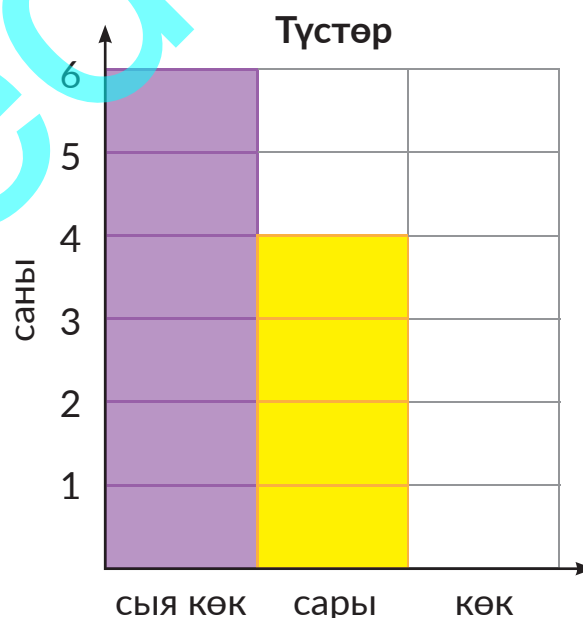
Ал момпосуйларды түстөр боюнча бөлүштүрүп, санак таблицасына жазды.

Түстөр	Талли
сыя көк	### /
сары	////
көк	###

Ал талли таякчаларын санайт. Андан соң, бул маалыматты **пиктограмма** жана **блок-диаграммада** көрсөтөт. Ынтымакка пиктограмма жана блок-диаграммасын түзүүгө жардам бер.

Түстөр	
сыя көк	
сары	
көк	

1 бир момпосуйду билдирет.

Пиктограмма боюнча сыя көк түстөгү момпосуйлар — 6.

Сары түстөгү момпосуйлар _____.

Блок диаграммасы боюнча сары түстөгү момпосуйлар — 4.

Көк түстөгү момпосуйлар _____.

Кел, машыгабыз

1. Санак таблицасында белгилүү бир аптанын күндөрүндө төрөлгөн балдардын саны көрсөтүлгөн.

Күндөр	Талли
дүйшөмбү	###
шейшемби	////
шаршемби	////
бейшемби	### //
жума	///
ишемби	//
жекшемби	###

- а) Санак таблицасын колдонуп, блок-диаграмма жана пиктограмма түз.
- б) Шейшембиде _____ бала төрөлгөн.
- в) Бейшембиде _____ бала төрөлгөн.
- г) Кийинки аптада, дүйшөмбүдө 3 балага көп, шаршембиде 2 балага аз, жекшембиде 4 балага көп төрөлдү.
Кийинки апта үчүн жаңы блок-диаграмма түз.

Эмнени билгениңди белгиле (✓).

- Мен пиктограмманы окуй алам жана түзө алам.
- Мен блок-диаграмманы окуй алам жана түзө алам.

Иш дептери
11Г тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

5 окуучудан болуп ойногула.

1-кадам: Ар кандай 3 түрдөгү жалбырак чогулт.

2-кадам: Ар бир түрдөгү жалбырактардан канча чогултканынды санап таблицасында көрсөт.

Жалбырактын түрлөрү	Талли

Эгер ар түрдүү жалбырактарды таба албасаң, багынба. Аракеттене бер.

3-кадам: Блок-диаграммасын түз.

4-кадам: Блок-диаграмма боюнча 5 сүйлөм түз.

Төмөнкү сөздөрдүн бардыгын колдон.

көп

аз

эң көп

эң аз

Математикалык

ТҮШҮНҮКТӨР

тизме менен

Менин досторума жаккан спорт түрлөрү

Лейла → футбол
Акылай → теннис
Ынтымак → футбол
Белек → крикет
Бакыт → хоккей
Женя → теннис

Кубат → футбол
Тимур → хоккей
Кутман → футбол
Мария → хоккей
Мадина → теннис

таблица менен

Футбол	Теннис	Хоккей
Лейла	Акылай	Бакыт
Ынтымак	Женя	Тимур
Белек	Мадина	Мария
Кубат		
Кутман		

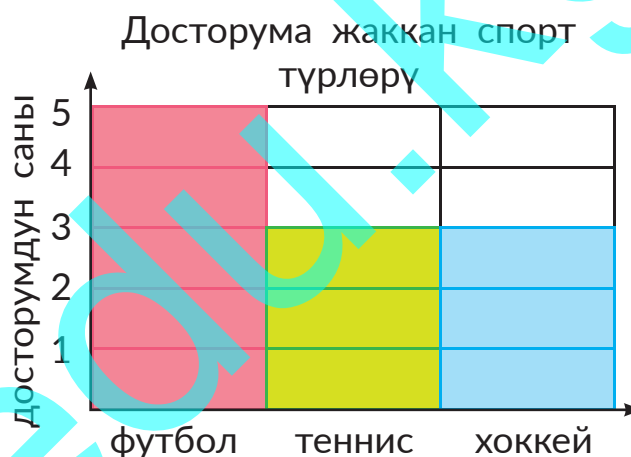
Саноо жана **санак таблицасын** түзүү.

Спорт	Талли
футбол	###
теннис	///
хоккей	///

Таблицадагы маалыматты пайдаланып, **пиктограмма** же **блок-диаграмма** түзүү.

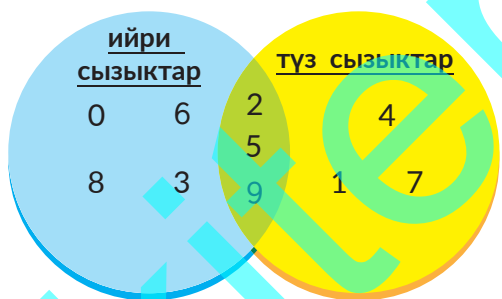
Спорт	Саны
футбол	★ ★ ★ ★ ★
теннис	★ ★ ★
хоккей	★ ★ ★

1 ★ 1 адамды билдирет.

Эгер маалымат бир нече топко таандык болсо,

Венн диаграммасын же **Кэрролл диаграммасын** колдоносуң.

	Үстүңкү кийим	Юбкалар
Күлгүн		
Күлгүн эмес		

Иш дептери, 11-бөлүм

Мен эми эмнени аткара алам?

12-

БӨЛҮМ

Изилдөө

Кошумча
материалдар

Столдогу
фигуралар
аралаш жатат.
Кел, кагаздарды
бөлүштүрөлү.

Кантип
бөлүштүрөбүз?

Кагаздарды
кандай жолдор
менен бөлүштүрсө
болот?

Сен бул бөлүмдө:

- суроолорго жооп берүү үчүн изилдөөнү пландаштырасың;
- маалыматты белгилейсиң, бөлүштүрөсүң, чагылдырасың;
- маалыматты чагылдыруу үчүн ылайыктуу диаграмма же таблица тандайсың;
- маалыматты сүрөттөйсүң;
- статистикалык суроолорго жооп бересиң.

A

Изилдөөнү пландаштыруу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- суроолорго жооп берүү үчүн изилдөөнү пландаштырууну.

Кел, эске салабыз

Парталашың менен тандаганыңды салыштырып көр.
Силер бирдей таттуу тандадыңарбы?

Ойлонуп көрчү

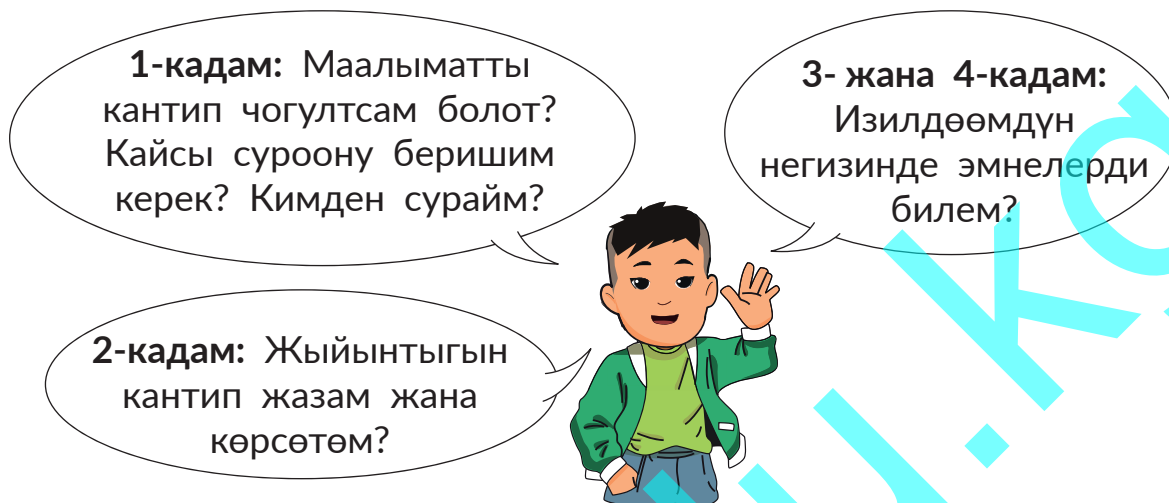

Классташтарыңдын жактырган таттуулары кайсылар? Муну кантип билсе болот? Кандай кадамдарды жасашың керек? Парталашың менен талкуула.

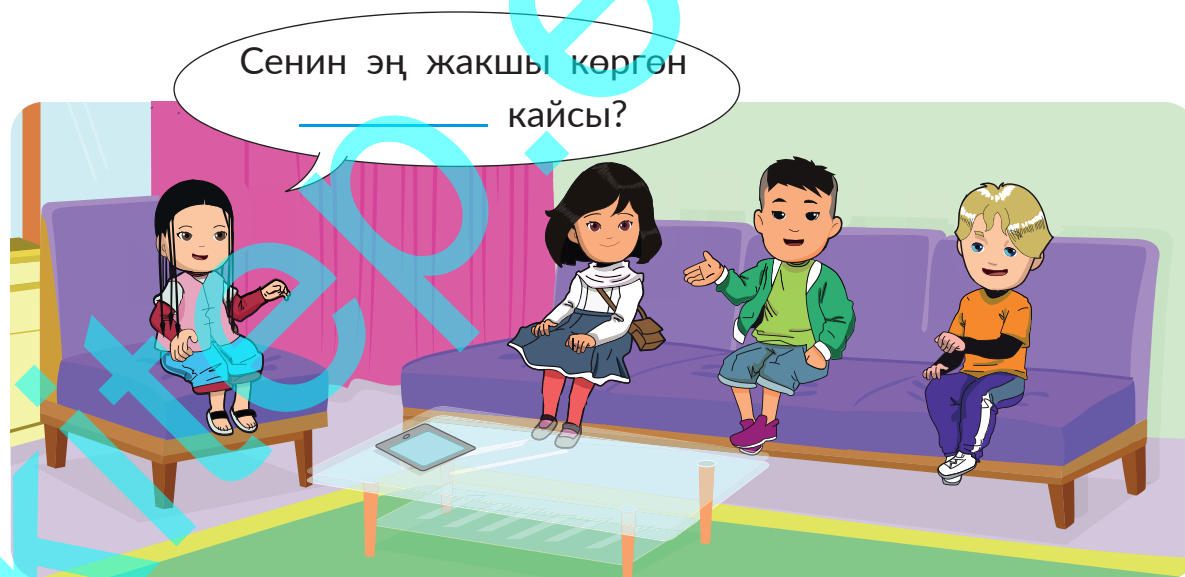

Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Бакыт классташтарына жаккан түстөрдү билгиси келди.
Ал жооп табуу үчүн изилдөөнү пландаштырды.

- б) Акылай досторунун эң жакшы көргөн оюнчуктарын билгиси келди. Ал бул суроого жооп табуу үчүн изилдөө жүргүздү.
Ал _____ сурамжылады.

«Сенин эң жакшы көргөн оюнчугуң кайсы?» — бул статистикалык эмес суроо. Анын бир гана жообу болот.

«Менин досторумдун эң жакшы көргөн оюнчуктары кайсылар?» — бул статистикалык суроо. Анын бир нече жообу болот.

Кел, машыгабыз

1. Элбек менен Алтынай экөө тең класстын лидери болгусу келет.

Кадамдарды туура тартипте иретке келтир.

- _____ Жыйынтыктарды санак таблицага жаз.
- _____ Класс кимди лидер катары көрөрүн сураштыр.
- _____ Жыйынтыктардын тизмегин түз.
- _____ Кимге көп добуш берилгенин бил.
- _____ Класстан Элбек же Алтынайды лидерликке тандоосун суран.

2. Ынтымак классташтары кайсы жаныбарларды жакшы көрөрүн билгиси келди.

а) Ал кимден сурашы керек?

б) Ынтымак кандай суроо бериши керек?

Статистикалык жана статистикалык эмес суроо жаз.

3. Сезим 2-класстын окуучулары мектепке кантип барарын билгиси келет.

Алар мектепке жөө же машина менен келерин сурап көрөлү.

а) Сезим кимге суроо берип жатат?

б) Суроону кантип жакшырта аласың?

2-класстын окуучуларына бере турган жаңы суроо түз.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен суроолорго жооп берүү үчүн изилдөөнү пландаштыра алам.

Иш дептери
12А тапшырмалары

Б

Маалыматты жазуу жана чагылдыруу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- маалыматты жазганды, бөлүштүргөндү жана чагылдырууну;
- маалыматты көрсөтүү үчүн ылайыктуу диаграмма же таблица тандаганды.

Кел, эске салабыз

Мага жаккан мөмө-жемиштер

алма	
алмурут	
кара моюл	
апельсин	
банан	

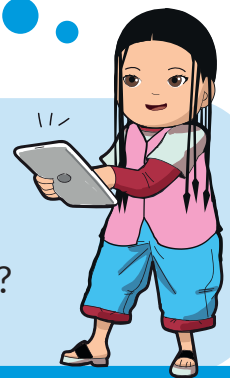
Ар бир жемиш канча экенин сана.

Маалыматты көрсөтүү үчүн санак таблицасын түз.

Ойлонуп көрчү

Таблицада класстагы окуучуларга эң жаккан жемиштер көрсөтүлгөн.

Бул маалыматты көрсөтүү үчүн кайсы диаграмманы же таблицаны колдонсо болот? Жоопту парталашыңа түшүндүр.

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Бакыт классташтарына жаккан түстөрдү билгиси келет. Ал классташтарынан аларга жаккан түс кайсы экенин сураштырды.

Ал маалыматты санак таблицкага жазды.

Түстөр	Талли
кызыл	////
сары	### ////
кара	### ///
көк	////

Сага кайсы түс жагат?

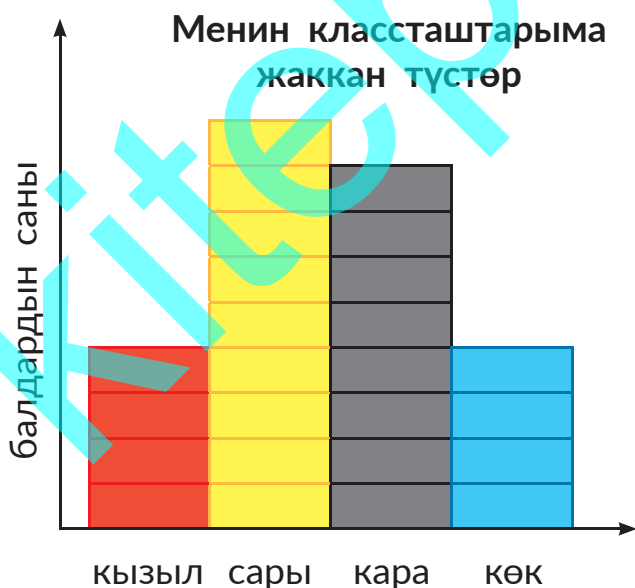

б) Бакыт талли таякчаларды санайт.

Кызыл түстө 4 талли таякча, сары түстө — 9, кара түстө — 8, көк түстө — 4.

Ал маалыматты көрсөтүү үчүн блок-диаграмманы тандады.

Ар бир 1 баланы билдирет.

Бакыт маалыматты дагы кандай жолдор менен көрсөтө алат?

Кел, машыгабыз

1. Акылай бул нерселерден кызыл түстөгүлөрдү жана жемиштерди көрсөткүсү келет.

алча

роза

манго

кара моюл

алма

киви

гибискус

- а) Ал өзүнө жардам берүү үчүн _____ тандады.
б) Ага жардам берүү үчүн ылайыктуу диаграмманы түз.

2. Бакыт 10 досунун алтоосу жемиш ширесин жакшы көрөрүн аныктады.

Ошол эле сандагы достору сүт менен балды да жакшы көрөт.

- а) Ал маалыматты көрсөтүү үчүн _____ колдонду.
б) Анын жыйынтыгын көрсөтүү үчүн диаграмма түз.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен маалыматтарды жаза алам, бөлүштүрө алам жана көрсөтө алам.

Мен маалыматтарды көрсөтүү үчүн ылайыктуу диаграмма же таблица тандай алам.

Иш дептери
12Б тапшырмалары

В

Маалыматты сүрөттөө жана суроолорго жооп берүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- маалыматты сүрөттөгөндү;
- статистикалык суроолорго жооп бергенди.

Кел, эске салабыз

Бул пиктограммада бир ийримдеги балдардын үй жаныбарлары көрсөтүлгөн.

Үй жаныбарлары

			
күчүк	мышык	коён	тоок

Бир бир баланы билдирет.

Канча баланын мышыгы бар?

Классташың сүйлөп жатканда, кунт коюп ук.

Ойлонуп көрчү

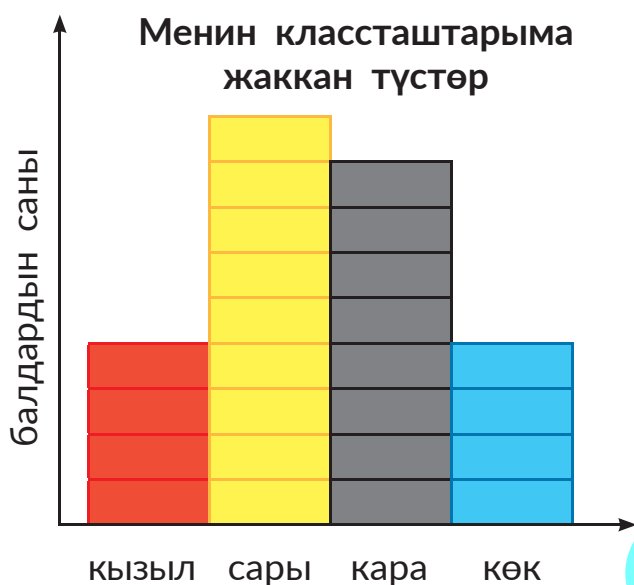

Жогорудагы пиктограмманы кара.
Балдар кайсы үй жаныбарын көп багат?
Канча бала күчүк жана мышык багат?
Пиктограмма боюнча дагы кандай салыштырууларды жасай аласың?
Ой-пикириңди классташың менен бөлүш.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Бакыт классташтарына жаккан түстөрдү билгиси келет. Ал өзүнүн изилдөөсүн көрсөтүү үчүн блок-диаграмма түзөт.

Ар бир 1 баланы билдирет.

Кайсы маалымат эң көп экенин кантип билсе болот?

Бакыттын изилдөөсү боюнча, анын 25 классташы бар.

Анын классташтары кызыл, сары, кара жана көк түстөрдү жактырышат.

Көпчүлүк классташтары _____ түстү жактырат.

_____ жана _____ түстү бирдей сандагы классташтары жактырат.

Кызыл түскө караганда сары түстү жактырган классташтары _____ көбүрөөк.

Сары түстү жактырган классташтар канчага көп экенин кантип билсе болот?

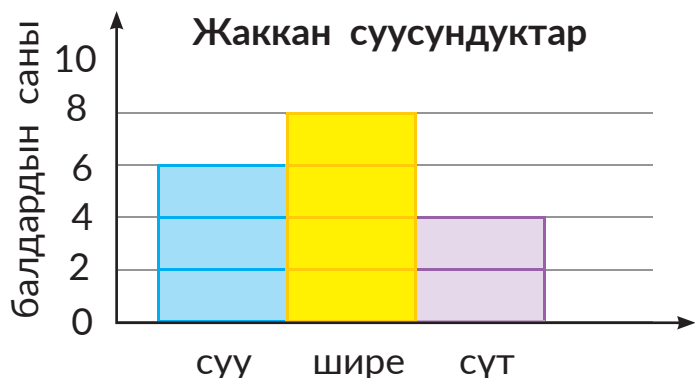

Сары түскө караганда _____ түстү жактырган окуучулар 1ге аз.

Кел, машыгабыз

1. Сезим төмөндө көрсөтүлгөндөй блок-диаграмма түздү.

- Сенин оюңча Сезим кандай суроо берди?
- Ал бардыгы канча баладан сурамжылоо жүргүздү?

2. Ынтымак классташтары өстүргөн өсүмдүктөрдү көрсөтүү үчүн пиктограмма түздү.

Менин классташтарым өстүргөн өсүмдүктөр

помидор	
алоэ	
шпинат	
Белги: 1 окуучуну билдирет.	

а) Классташтары кайсы өсүмдүктү эң көп өстүрүшөт?

б) Пиктограммада ката бар. Окуучулардын бири алоэ өстүрөт, бирок ал помидор деп көрсөтүлгөн.

Ынтымак алоэ эң көп өстүрүлөт деп ойлойт.

Сен макулсуңбу? Эмне үчүн макулсуң же макул эмессиң?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен маалыматты сүрөттөп айтып бере алам.

Мен статистикалык суроолорго жооп бере алам.

Иш дептери

12В тапшырмалары

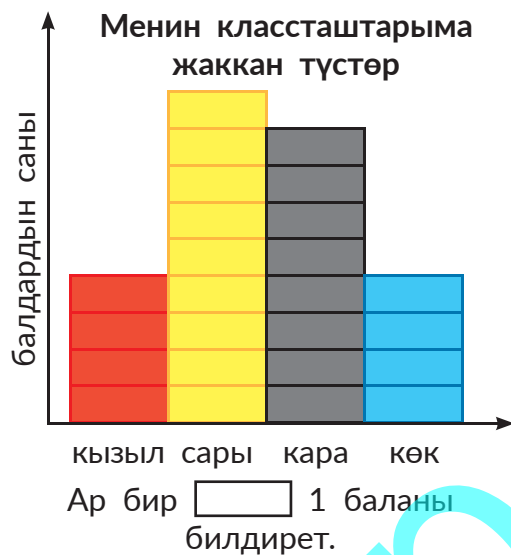
Математика ЧЕМПИОНДОРУ

Классташыңдын тандоосун сыйла.

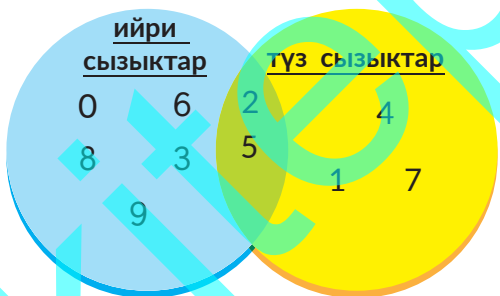
4 окуучудан болуп иштегиле.

- 1-кадам: Статистикалык суроо жазгыла. Анын жоопторун талкуулагыла.
- 2-кадам: Изилдөө жүргүзгүлө. Жоопторду жазып алгыла.
- 3-кадам: Маалыматты көрсөтүү үчүн ылайыктуу ыкманы тандагыла. Андан кийин тандаган ыкмаңарды түзүп көрсөткүлө.

Менин классташтарым өстүргөн өсүмдүктөр

Помидор	
Алоэ	
Шпинат	
Белги:	1 окуучуну билдирет.

◆	Үстүңкү кийимдер	Юбкалар
Күлгүн түстө		
Күлгүн түстө эмес		

- 4-кадам: Маалыматты бир нече сүйлөм менен сүрөттөп бер. Изилдөө боюнча суроого жооп бергиле. Бул сөздөрдүн бардыгын колдонула:
- көп аз эң көп эң аз баары**

Класста эң кызыктуу изилдөөгө добуш бергиле.

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

Класс кызыл, сары, кара жана көк түстөрдү жактырат. Окуучулардын көпчүлүгү сары түстү жактырышат.

Бакыт статистикалык суроону тандайт. Ал классташтары жактырган түстөрдү билгиси келет. Ал **изилдөө** жүргүзүүнү **пландайт**. Ал классташтарына статистикалык эмес суроо берет.

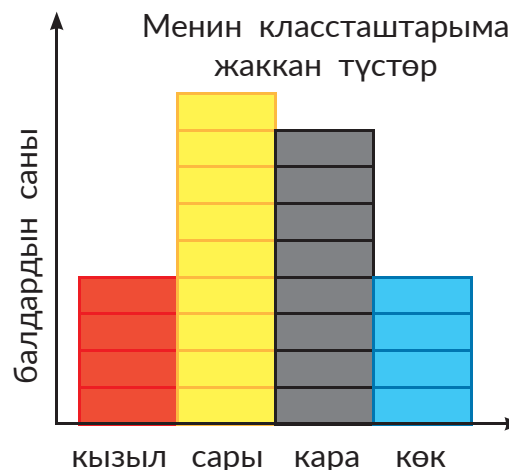

Сага кандай түс жагат?

Бакыт маалыматты окуп, сүрөттөп берет. 4 классташы кызыл түстү жактырат. Кызыл түстү жактырган классташына караганда, сары түстү жактырган классташы 5ке көп. Классташтарынын көбү сары түстү жактырат.

Ал маалыматты чогултуп, аны бөлүштүрүп жана көрсөтүү үчүн эң жакшы ыкманы тандайт.

Иш дептери. 12-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

13-

БӨЛҮМ

Жарымды жана чейректи табуу

Кошумча
материалдар

Мен бул
квадраттардын үч
чейрегин кызыл
түскө боёдум.

Мен бул тегеректин
бир чейрегин көккө, ал
эми бул тик бурчтуктун
жарымын сары түскө
боёдум.

Ар бир бала канча
фигура боёйт? Муну
кантип билсе болот?

Сен бул бөлүмдө:

- фигураларды төрт бөлүккө бөлөсүң;
- көптүктүн чейрегин табасың жана чейрек боюнча бүтүн көптүктү аласың;
- бөлүү аркылуу жарымды жана чейректи табасың;
- сандардын жана фигуралардын үч чейрегин табасың.

A

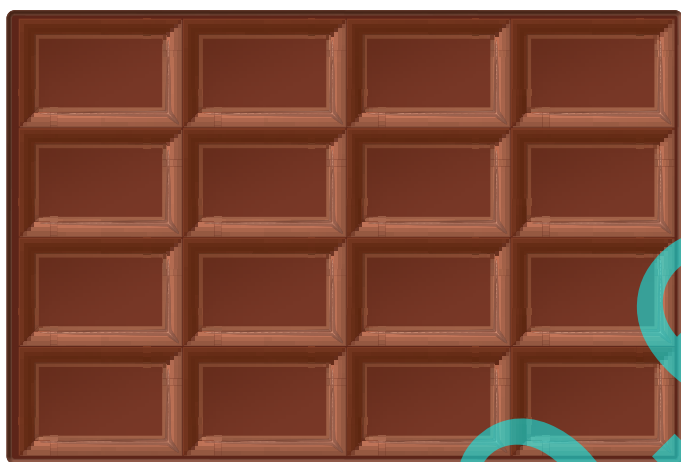
Фигуранын $\frac{1}{4}$ -ин табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- фигураларды төрт бөлүккө бөлгөндү.

Кел, эске салабыз

Белек шоколадды Ынтымак менен тең бөлүшкүсү келди.

Сен башкалар менен дайыма бөлүшүүң керек.

Алар аны кантип тең бөлүшө алат?

Ойлонуп көрчү

Белек менен Ынтымак, Сезим жана Акылайга жолугушту. Жогорудагы шоколадды төрт тең бөлүккө кантип бөлсө болот?

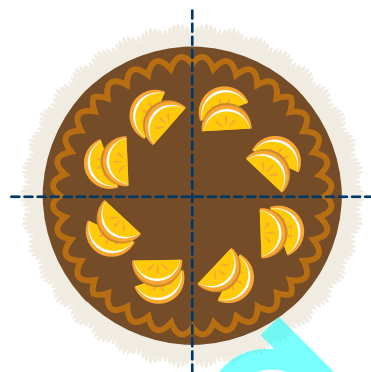

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Бакыт бүтүн тортту тең _____ бөлүккө бөлдү.

Ар бир бөлүк **чейрек** деп аталат.

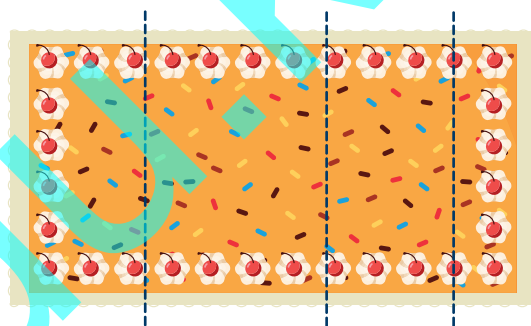
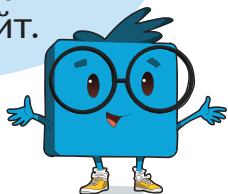
Чейректи $\frac{1}{4}$ деп жазса болот.

Бакыт башка тортту төрт тең эмес бөлүктөргө кести.

Ар бир бөлүк бирдей формада жана өлчөмдө эмес.

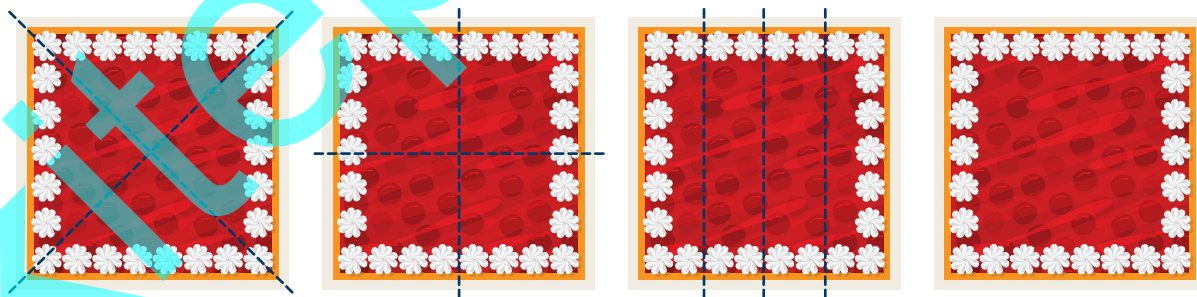
Эгер бөлүктөр тең эмес болсо, анда ар бир бөлүк чейрек бөлүк болбойт.

б) Бакытта дагы төрт торт бар.

Ал ар бир тортту чейрек бөлүктөргө ар кандай жолдор менен бөлдү.

Акыркы тортту кантип бөлсө болорун көрсөтүү үчүн түз сызыктарды чий.

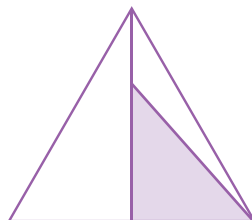
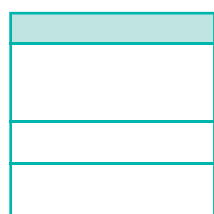
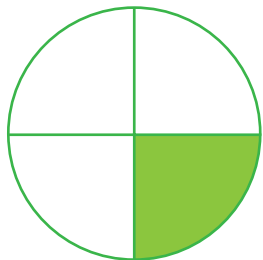
Бул тортту чейректерге бөлө аласыңбы?

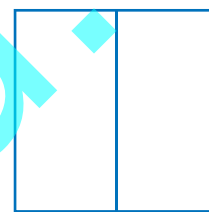
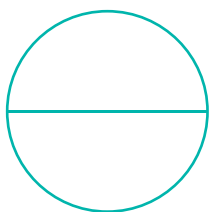
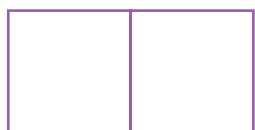
Кел, машыгабыз

1. Кайсы фигуралар тең эмес бөлүктөргө бөлүнгөн?

Аларды көрсөт.

2. Ар бир фигураны чейректерге бөлүү үчүн аларга бирден түз сызык сыз.

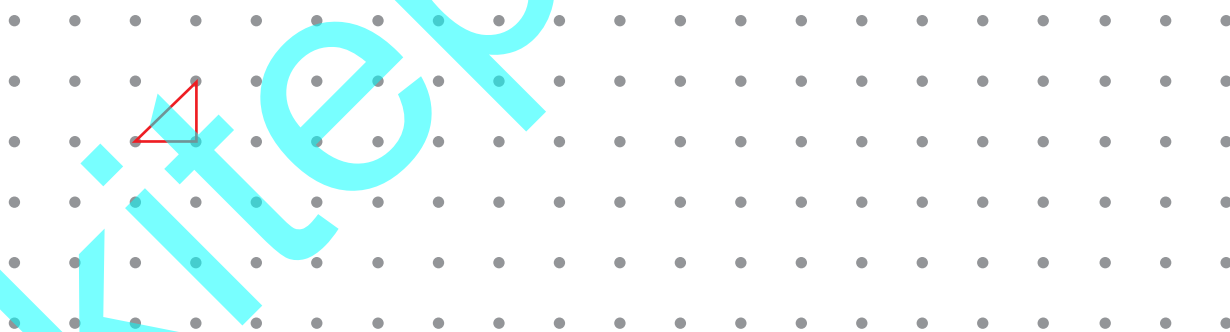

Ар бир жаңы бөлүк эмнени билдирет?

3. Кошой чекиттүү кагазга фигуранын чейрегин чийди.

Фигураны толук чийип бүтүрүүнүн ар башка беш жолун көрсөт.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен фигураны төрт бөлүккө бөлө алам.

Иш дептери
13А тапшырмалары

Б

Көптүктүн $\frac{1}{4}$ ин табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- көптүктүн $\frac{1}{4}$ ин тапканды;
- $\frac{1}{4}$ и боюнча көптүктү тапканды.

Кел, эске салабыз

20нын жарымын кантип табасың?

Ойлонуп көрчү

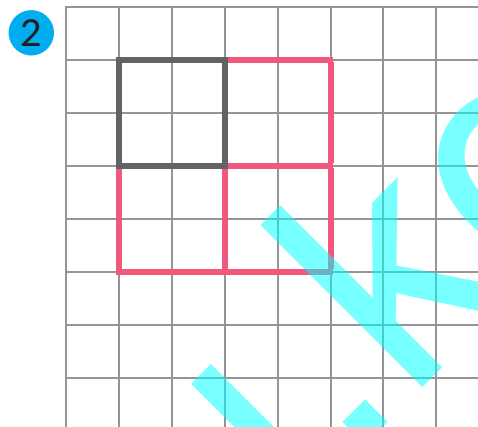
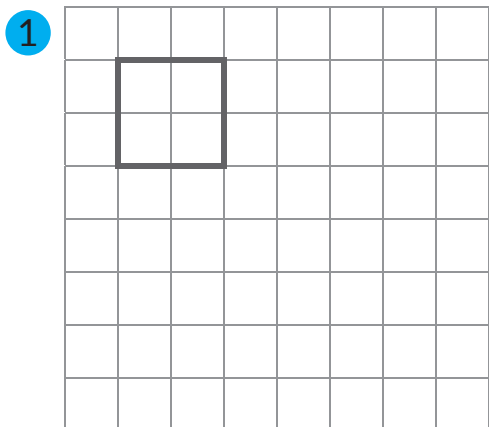
Эгер төрт тайпа болсо, ар бир тайпа топтордун чейрегин алат. 20нын чейрегин кантип табууга болот?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Чакмак баракта фигуранын $\frac{1}{4}$ и берилген.

Бул кандай фигура болушу мүмкүн?

$\frac{1}{4}$ – бул барабар 4 бөлүктүн
1и дегенди билдирет.

Бул фигура _____
болушу мүмкүн.

Ал дагы башка
кандай фигура
болушу мүмкүн?

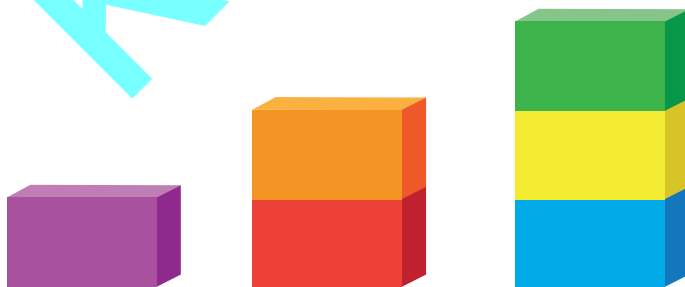
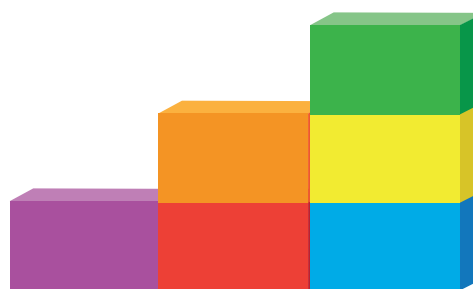

4 барабар бөлүктү түзүү үчүн дагы бир нече квадраттарды
тарт.

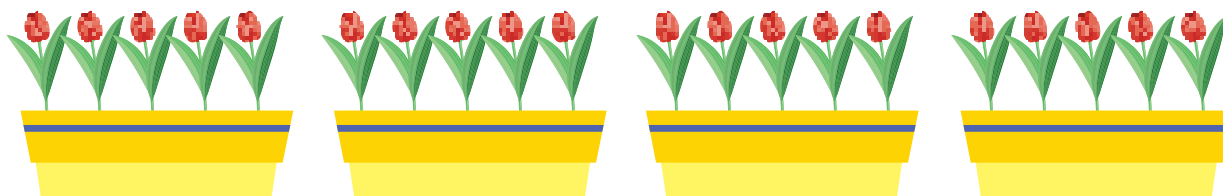
б) Ариет 8 блоку бириктирип курады.

Кайра алардан $\frac{1}{4}$ ин алып салды.

Алып салынган блоку төмөндөгү
сүрөттөн көрсөт.

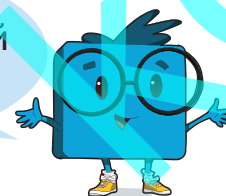

в) Майрамда 4 гүл челек бар.

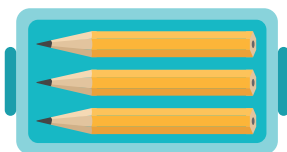
Ал ар бир гүл челекке 20 гүлдүн $\frac{1}{4}$ ин отургузду.

Гүлдөрдү 4 бирдей топко бөл.

Ар бир гүл челекте _____ гүл бар.

г) Сүрөттө Лилиянын бардык калемдеринин $\frac{1}{4}$ и көрсөтүлгөн.

Анын жалпы канча калемди бар?

$\frac{1}{4}$ — бул барабар 4 бөлүктүн 1и дегенди билдирет.

Лилиянын калемдеринин жалпы санын табуу үчүн төмөнкү көптүктөргө калемдерди белгиле.

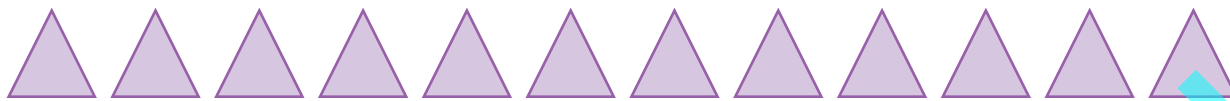

Анын жалпы _____ калемди бар.

Кел, машыгабыз

1. 12нин $\frac{1}{4}$ и канча? _____.

Жоопту көрсөтүү үчүн үч бурчтуктарды тегеректе.

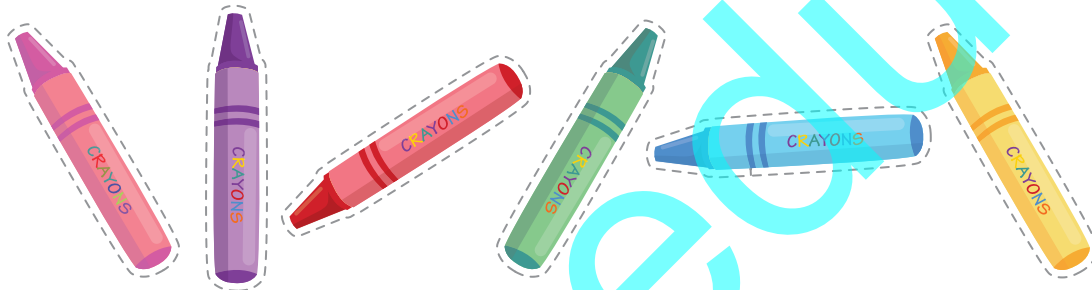
2. $\frac{1}{4}$ ин тап:

а) 8 _____

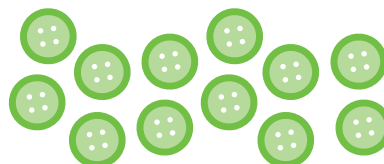
б) 24 _____

3. Сүрөттө Айгүлдүн калемдеринин $\frac{1}{4}$ и көрсөтүлгөн.

Анда бардыгы канча калем бар? _____

4. Апал жалпы топчулардын $\frac{1}{4}$ бөлүгүн пайдаланды. Сүрөттө топчулардын калганы көрсөтүлгөн.

Алгач канча топчу болгон?

Апал 4 топтом алууга болобу деп улам бирден топчу кошуп отуруп, бул маселени чечет. Бул маселени чечүүнүн оңой жолун сунушта.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен көптүктүн чейрек бөлүгүн таба алам.

Чейреги белгилүү болсо, бүтүндү таба алам.

В

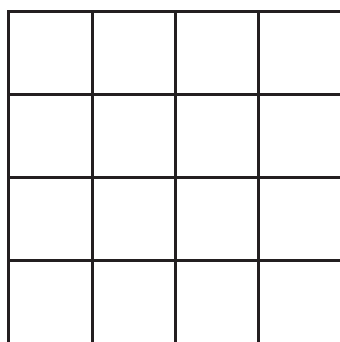
Бөлүү аркылуу

$\frac{1}{2}$ ди жана $\frac{1}{4}$ ди табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 2ге бөлүү аркылуу $\frac{1}{2}$ ди табууну;
- 4кө бөлүү аркылуу $\frac{1}{4}$ ди табууну.

Кел, эске салабыз

Чакмактардын жарымын сары түскө боё. Чейрегин кызыл түскө боё.

Жарым жана чейрек квадраттардын саны боюнча эмнени байкадың?

Сен боёгон квадраттардын саны парталашыңдыкы менен бирдейби?

Ойлонуп көрчү

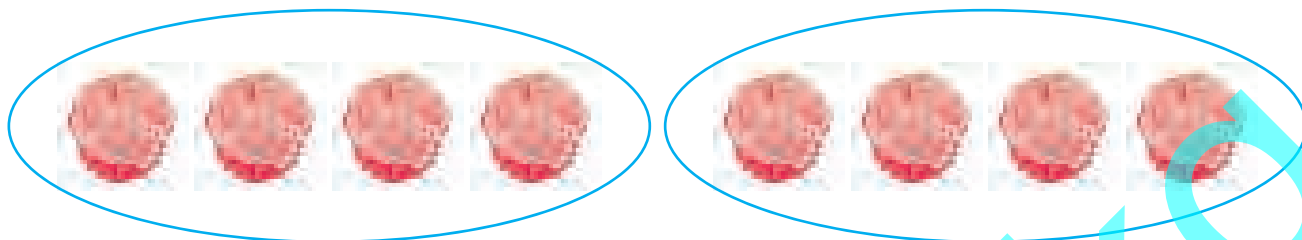

Боёбостон, жогорудагы квадраттардын $\frac{1}{4}$ ин кантип табууга болот? Парталашың менен талкуула.

Кел, окуп үйрөнөбүз

- а) Каныкейде 8 кекс бар.
Алардын $\frac{1}{2}$ ин агасына берди.

Биринчи жол

Кекстерди 2 бирдей топко бөл.

2 топтун ар биринде 4төн кекс бар.

8 кекстин $\frac{1}{2}$ и
4 кекс болот.

Экинчи жол

Жалпы 8 кекс бар.

2 топтом бар.

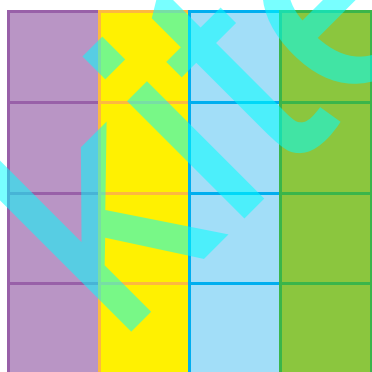
Жалпы сандын $\frac{1}{2}$ ин табуу үчүн аны 2ге бөлөсүң.

$8 \div 2 = 4$. Ар бир топто 4төн кекс бар.

Ал агасына _____ кекс берди.

- б) Төмөнкү фигуранын $\frac{1}{4}$ и канча квадрат болот?

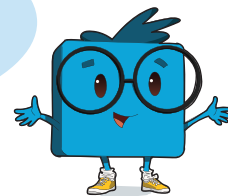
16нын төрттөн бирин табуу үчүн

$$16\text{нын } \frac{1}{4}\text{и} = 16 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

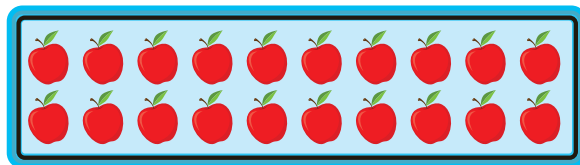
Фигуранын $\frac{1}{4}$ и _____ квадрат болот.

Чейректи табуу үчүн бүтүндү 2ге эки жолу бөлүү керек.

Кел, машыгабыз

1. Кутуда 20 алма бар.

Салтанат алмалардын $\frac{1}{2}$ ин алат.

$$20\text{нын } \frac{1}{2}\text{и} = \underline{\hspace{2cm}} \div \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Салтанат канча алма алат? $\underline{\hspace{2cm}}$

2. Бакытта 16 топоч бар.

Ал топочтун $\frac{1}{2}$ ин атасына берди.

Анда канча топоч калды? $\underline{\hspace{2cm}}$

3. Равшанда бир нече плиткалар бар.

Ал плиткалардын $\frac{1}{2}$ ин бакчасына, $\frac{1}{4}$ ин ашканага пайдаланды.

Анда 10 плитка калды.

Бул — Равшанда болгон жалпы плиткалардын $\frac{1}{2}$ и.

а) Равшанда алгач канча плитка болгон? $\underline{\hspace{2cm}}$.

б) Равшан ашканага караганда бакчасы үчүн канча плитканы көп пайдаланды? $\underline{\hspace{2cm}}$.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 2ге бөлүү аркылуу $\frac{1}{2}$ ди таба алам.

Мен 4кө бөлүү аркылуу $\frac{1}{4}$ ди таба алам.

Фигуранын жана көптүктүн $\frac{3}{4}$ үн табуу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- сандардын жана фигуралардын төрттөн үчүн табууну.

Кел, эске салабыз

Белек туура айттыбы?
Муну кантип билесиң?

Ойлонуп көрчү

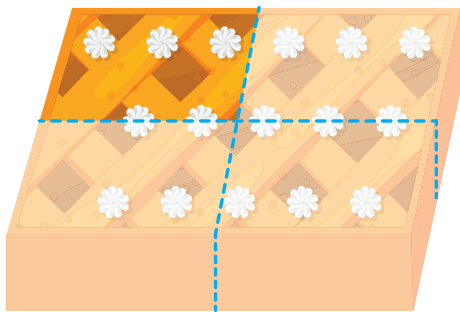

Эгер Сезим 3 кесим алса, торттун канча үлүшүн алат? Парталашың менен талкуула. Төрттөн үч бөлүк — жарым менен чейректи бириктиргенге барабарбы? Оюңду далилдөө үчүн төрт бирдей бөлүккө бөлүнгөн фигура чий.

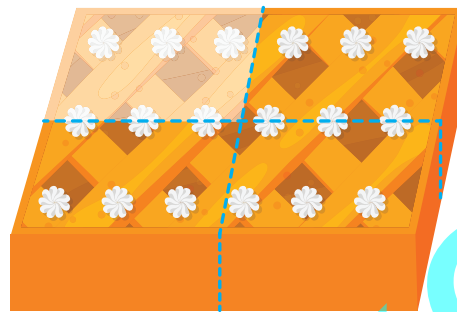

Кел, окуп үйрөнөбүз

а)

Алимде пирогдун $\frac{1}{4}$ и бар.

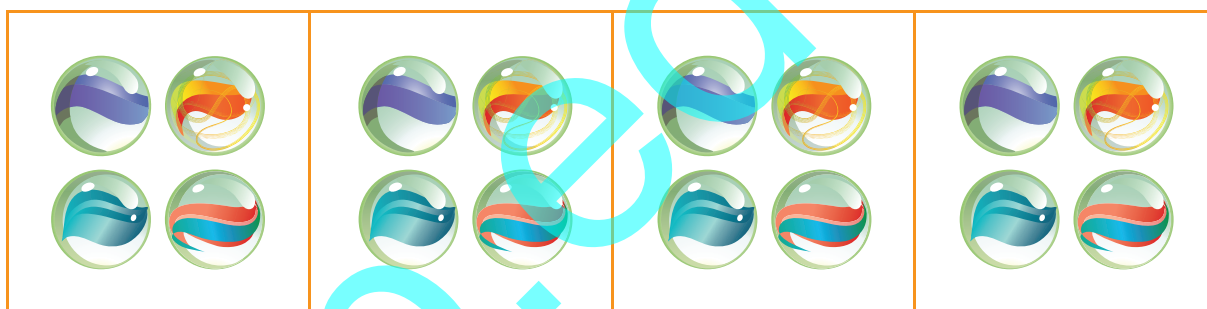

Денисте пирогдун $\frac{3}{4}$ ү бар.

$\frac{3}{4}$ — бул үч жолу $\frac{1}{4}$ ге барабар.

б) Бакытта 16 шарик бар.

Аларды төмөндө көрсөтүлгөндөй топторго бөлү.

16нын $\frac{1}{4}$ и _____.

16нын $\frac{3}{4}$ ү _____.

16нын $\frac{3}{4}$ ү
4 + 4 + 4 болот.

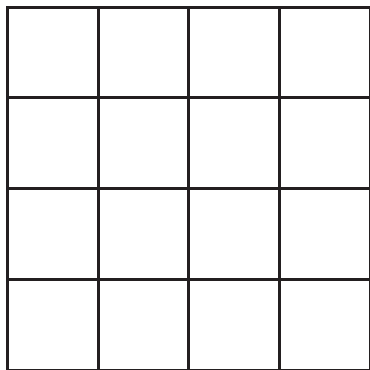
Эгер Бакытта 20 шарик болсо, 20нын $\frac{3}{4}$ ү канча болот?

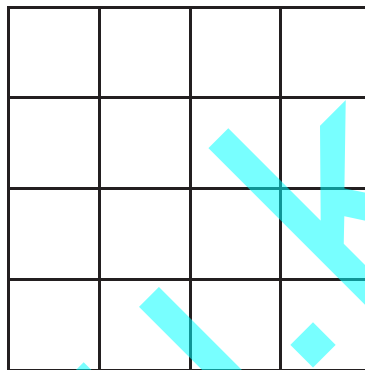
Кел, машыгабыз

1. Ар бир билдирүүнүн чын экенин көрсөтүү үчүн квадраттарды боё.

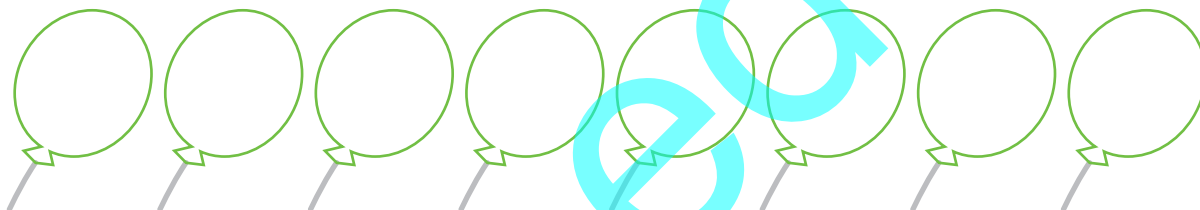
а) Квадраттардын $\frac{1}{4}$ и кызыл түстө.

б) Квадраттардын $\frac{3}{4}$ ү көк түстө.

2. а) Бул шарлардын $\frac{3}{4}$ үн боё.

б) Канча шар боёлгон эмес? _____

3. Оюн аянтчасында бир нече бала бар.

Балдардын $\frac{1}{4}$ и селкинчек тээп жатат.

Оюн аянтчасында жалпы канча

бала бар? _____

Сезим бул маселени чыгаруу үчүн 2ден таякчаны 4 жерге койду. Экиден 4 топ түздү.

Маселени чыгаруунун оңой жолун сунушта.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен сандар менен фигуралардын $\frac{3}{4}$ үн таба алам.

Иш дептери
13Г тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

Парталашың менен ойно.

Керектелүүчү каражаттар:

- бөлчөктөр жазылган баракчалар
- үлүшкө бөлүнгөн тегеректер
- бир түстөгү 32 санак фишкалары

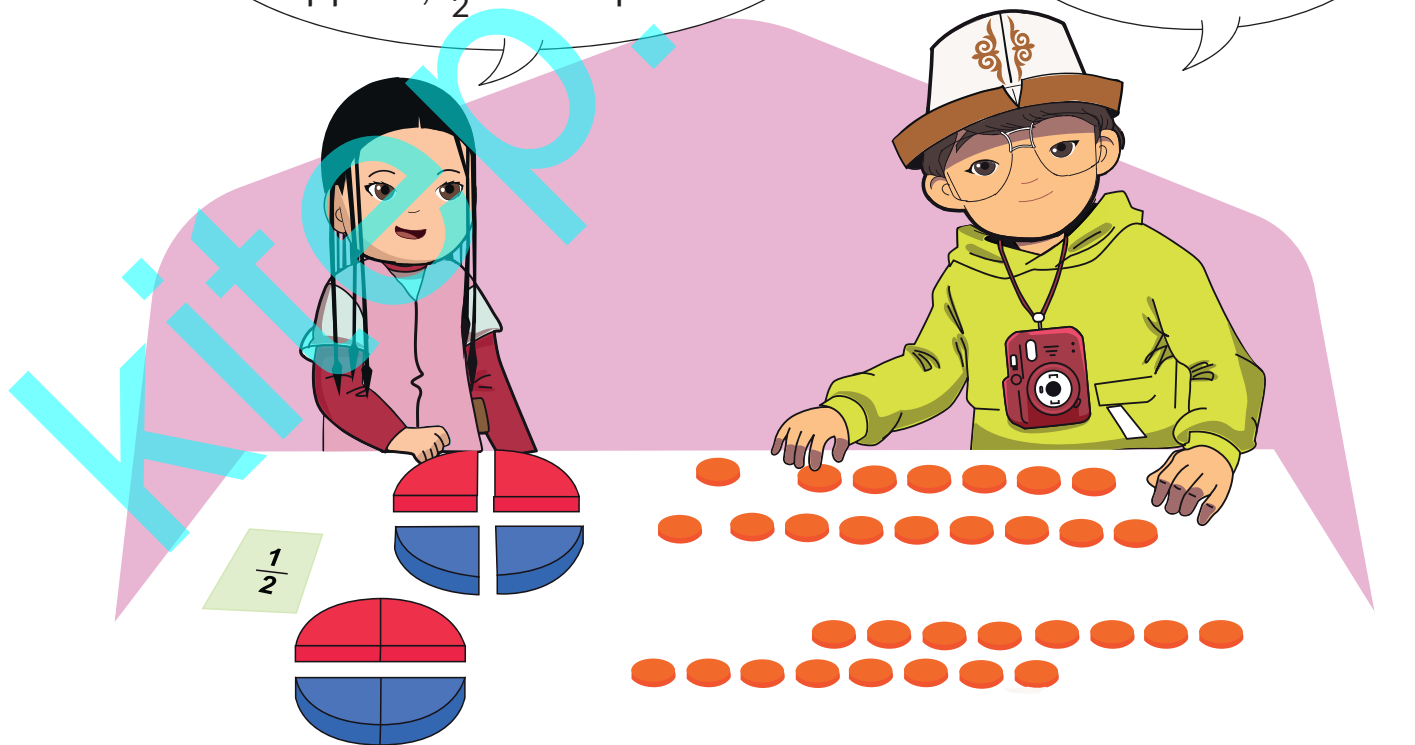
1-кадам: Ар бириңер кезектешип бөлчөк жазылган баракчадан аласыңар.

2-кадам: Парталашың 32 фишканын ичинен 1-кадамда алган бөлчөккө туура келген санда фишка алышы керек.

3-кадам: Үлүш тегерегин колдонуп, 1-кадамдагы бөлчөктү көрсөткүлө. Жоопту бири бириңерге түшүндүргүлө.

Мен $\frac{1}{2}$ ди алдым.
Төрт тегеректин экөө көк түстө.
Демек, $\frac{1}{2}$ и көк түстө.

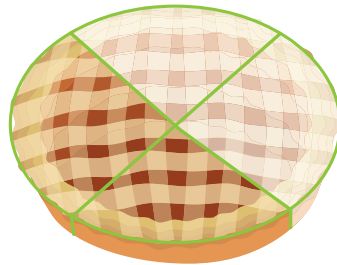
32нин $\frac{1}{2}$ и 16га
барабар.
Мен 16 санак
фишкасын алам.

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

жарымдарды табуу үчүн

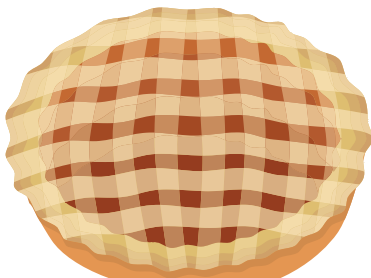
$\div 2$

$\frac{1}{2}$

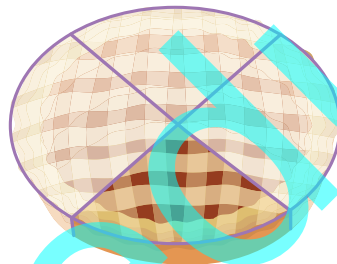
жарым
(экиден бир)

$\div 4$

бир бүтүн

чейрегин
табуу

$\frac{1}{4}$

чейрек
(төрттөн бир)

$\frac{3}{4}$

төрттөн үч

$$20 \div 2 = 10$$

10 – 20нын жарымы.

$$20 \div 4 = 5$$

5 – 20нын чейреги.

Иш дептери, 13-бөлүм

Мен эми эмнени аткара алам?

14-

БӨЛҮМ

Үлүштөрдү бириктирүү

Кошумча
материалдар

Мен пиццанын эки кесимин жегим келет.

Мен пиццанын бир кесимин жегим келет.

Акылай пиццанын бир чейрегин жегиси келет.

Белек пиццанын жарымын жегиси келет.

Бүтүн, чейрек жана жарым — бири-бири менен кандай байланышта?

Сен бул бөлүмдө:

- $\frac{1}{2}$ менен $\frac{2}{4}$ барабар экенин жана $\frac{2}{2}$, $\frac{4}{4}$ менен 1 барабар экенин түшүнөсүң;
- $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ жана 1ди салыштырасың;
- Бүтүн, жарым жана чейректи бириктирип, жаңы үлүштөрдү түзөсүң.

A

Үлүштөрдү салыштыруу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- $\frac{1}{2}$ менен $\frac{2}{4}$ барабар экенин жана $\frac{2}{2}$, $\frac{4}{4}$ менен 1 барабар экенин түшүнөсүң;
- $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ менен 1ди салыштырганды.

Кел, эске салабыз

Белектин бирдей төрт боёмо кагазы бар.

Классташыңды кунт коюп ук. Жоопту жакшыртыш үчүн бири бириңерге жардам бергиле.

Ал боёмо кагаздын канча үлүшүн боёду?

Ойлонуп көрчү

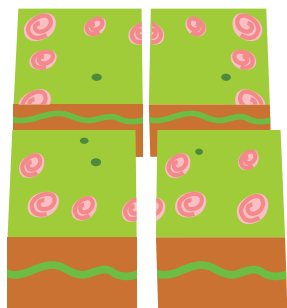
Кайсы үлүш чоң: $\frac{1}{2}$ би же $\frac{1}{4}$ би?

Парталашыңа түшүндүр. Өзүңө жардам катары үлүштүк тегерек колдон.

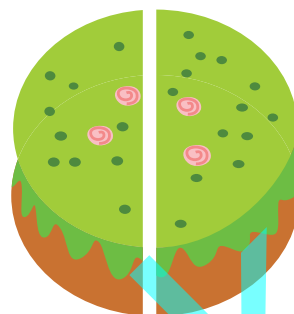

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Сезимдин эки тарту бар.

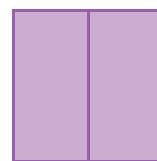
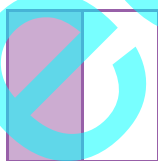
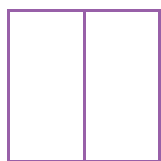

1 бүтүн 4 чейректен турат.
 $\frac{4}{4}$ барабар 1.

1 бүтүн _____
 жарымдан турат.
 $\frac{2}{2}$ барабар _____.

б) Бөлчөктөрдү сан түз сызыгында көрсөтүүгө жана салыштырууга болот.

0

$\frac{1}{2}$

$\frac{2}{2}$

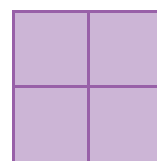
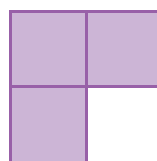
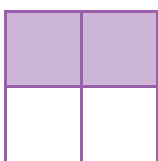
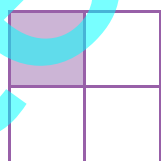
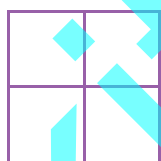
0

$\frac{1}{4}$

$\frac{2}{4}$

$\frac{3}{4}$

$\frac{4}{4}$

$\frac{2}{4}$ $\frac{1}{4}$ ден кийин келет.

$\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ төн мурун келет.

Демек, $\frac{2}{4}$ $\frac{1}{4}$ ден чоң.

Демек, _____ $\frac{3}{4}$ төн кичине.

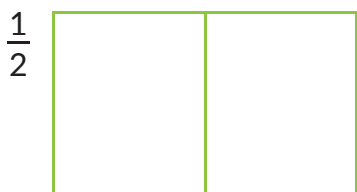
1 менен $\frac{3}{4}$ түн кайсынысы кичине?

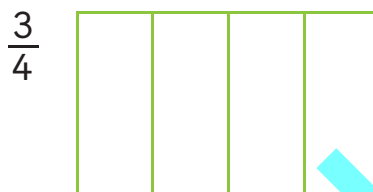
Кел, машыгабыз

1. Ар бир үлүштү көрсөтүш үчүн бөлүктөрдү боё.

Андан кийин боштуктарды «кичине» же «чоң» сөздөрү менен толтур.

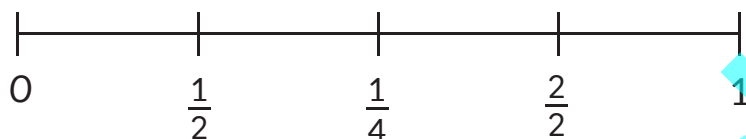
$\frac{1}{4}$ ————— $\frac{3}{4}$.

$\frac{3}{4}$ ————— $\frac{1}{4}$.

2.

Жогорудагы сан түз сызыгында эмне туура эмес?

Жообунду түшүндүрүү үчүн схема чий.

3. Ынтымакта $\frac{2}{4}$ үлүш торт бар.

Сезимде 1 бүтүн торт бар. Бакытта $\frac{1}{2}$ үлүш торт бар.

Балдардын ар биринде торттор бирдей болуш үчүн Сезим тортунун канча бөлүгүн өзүнө калтырышы керек?

Жообунду түшүндүрүү үчүн схема чий.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен $\frac{1}{2}$ менен $\frac{2}{4}$ барабар экенин түшүнөм;
 $\frac{2}{2}$, $\frac{4}{4}$ менен 1 барабар экенин түшүнөм;

Мен $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ жана 1ди салыштыра алам.

Иш дептери
14А тапшырмалары

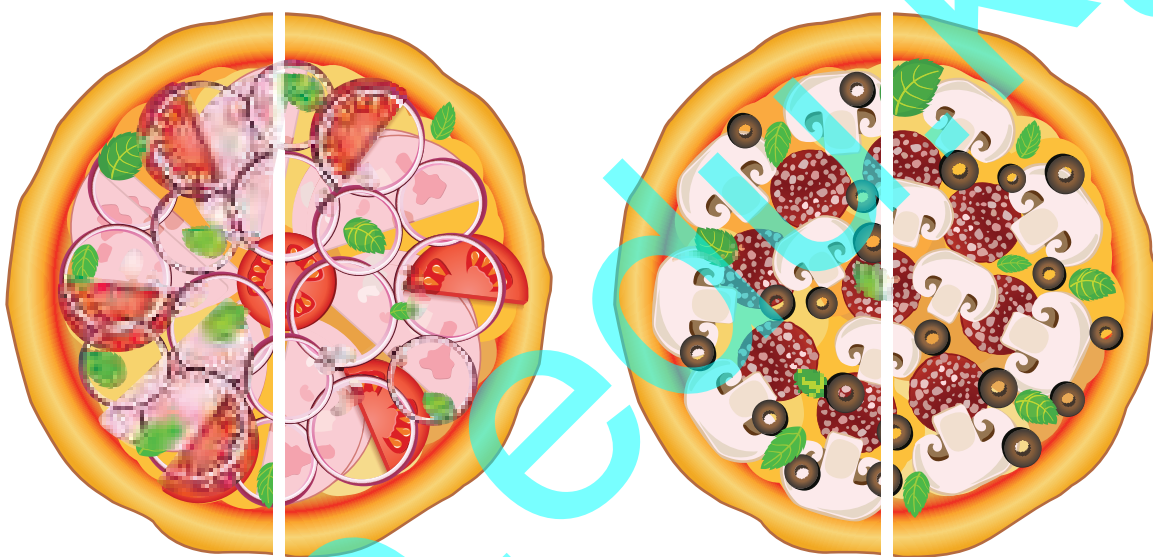
Б

Үлүштөрдү бириктирүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бүтүн, жарым жана чейректи бириктирип, жаңы үлүштөрдү түзгөндү.

Кел, эске салабыз

Канча жарым 1 бүтүндү түзөт?

▶ Канча жарым 2 бүтүндү түзөт?

Парталашыңа түшүндүр.

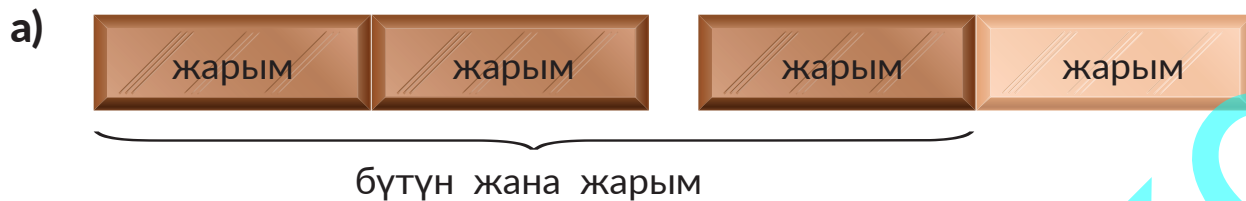
Ойлонуп көрчү

▶ Канча чейрек 1 бүтүндү түзөт?
Эмне үчүн андай дейсиң? Өзүңө жардам берүү үчүн үлүштүк тегеректи колдон.

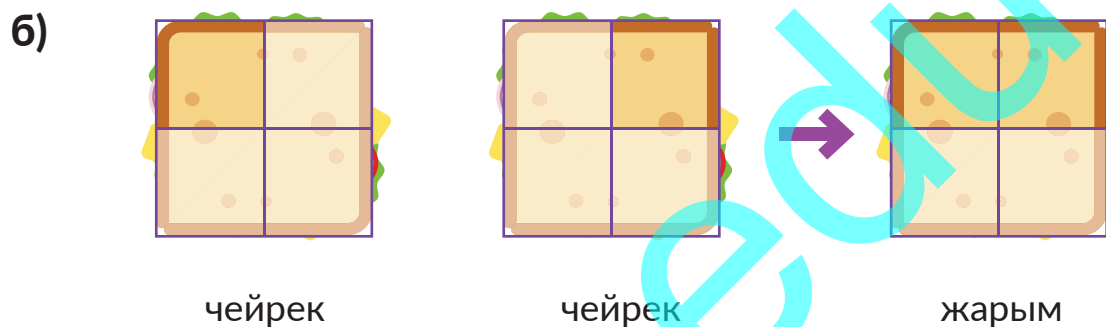
Кел, окуп үйрөнөбүз

Сен үлүштөрдү бириктирип, жаңы үлүш түзө аласың.
Үлүштөрдү бириктирүү үчүн барабар бөлүктөрдү кошосуң.

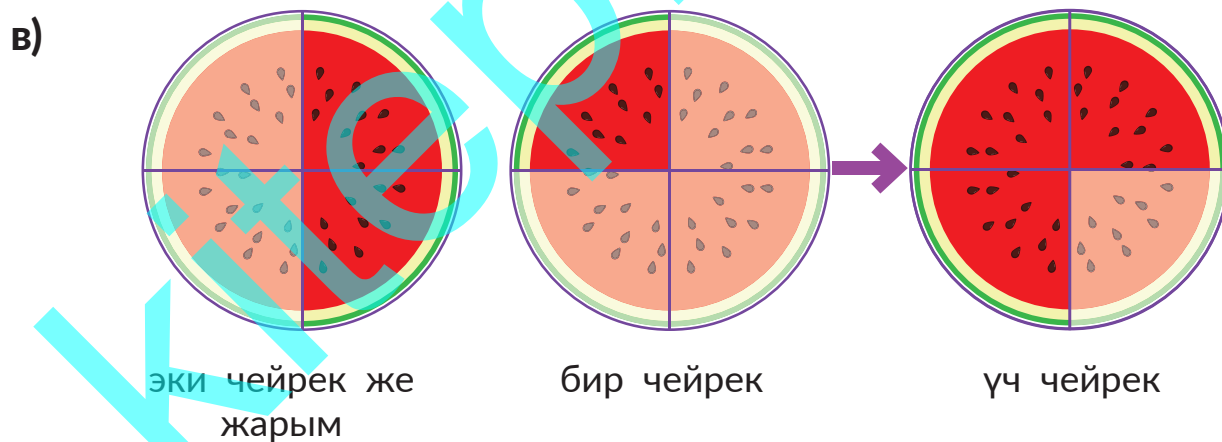

Жарымдан экөө бир бүтүндү түзөт.

Жарымдан үчөө бир бүтүндү жана жарымды түзөт.

Бир чейрек жана _____ биригип жарымды түзөт.

Жарым менен чейрек биригип
үч _____ түзөт.

Канча чейрек
2 бүтүндү түзөт?

Кел, машыгабыз

1. Кээ бир рулеттер бөлүктөргө бөлүнгөн.

Сүйлөмдү толукташ үчүн төмөнкү сүрөттү пайдалан.

_____ жана _____ биригип үч чейрек болот.

➤ Үч чейректи дагы кандай башка жол менен түзсө болот?

2. 10 баланын ар бири пиццанын $\frac{1}{4}$ ин алат. Жарымдардан канча болот?

➤ Парталашыңа сүрөт менен түшүндүр.

➤ 3. Эт пирогу чейректерге, ал эми жемиш пирогу жарымдарга кесилген.

Рахат эт пирогуна 8 кесим алды.

Самат жемиш пирогуна 3 кесим алды.

Кимиси көбүрөөк алды? Түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бүтүндөрдү, жарымдарды жана чейректерди бириктирип, жаңы үлүштөрдү түзө алам.

Иш дептери
14Б тапшырмалары

Математика

ЧЕМПИОНДОРУ

3 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- 40 бөлчөк жазылган баракчалар

1-кадам: Бөлчөктөр жазылган баракчаларды аралаштыргыла.

Ар бир окуучу 10дон баракча алат.

Калган баракчалар ортого коюлат.

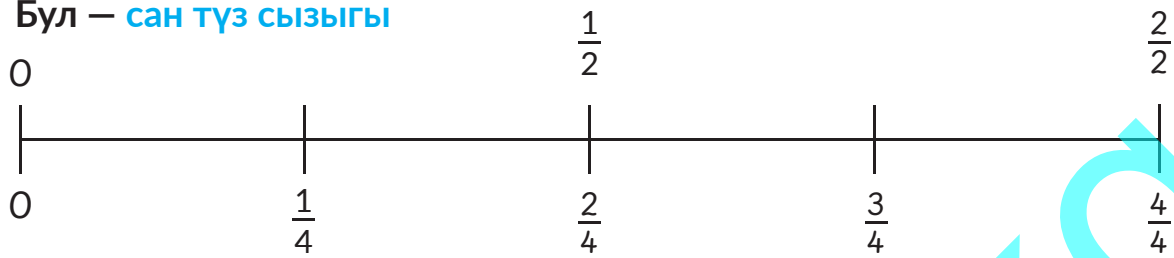
2-кадам: 10 баракчадан мүмкүн болушунча көп 1 бүтүндү түз.

Эгер 1 бүтүндү түзө албай калсаң, дагы бир баракча ал.

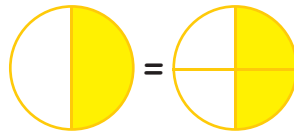
1 бүтүндү эң көп түзгөн окуучу жеңет!

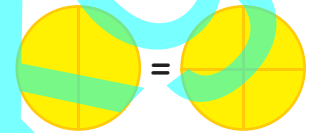
Бул — сан түз сызыгы

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ ден кичине

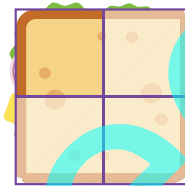
барабар

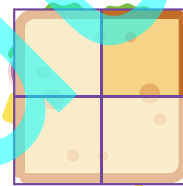
$\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ ден чоң

Үлүштөрдү бириктирүү үчүн аларды чогуу коёсуң.

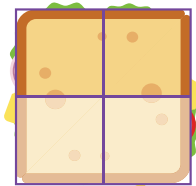
Бир **чейрек** жана бир чейрек биригип **жарымды** түзөт.

чейрек

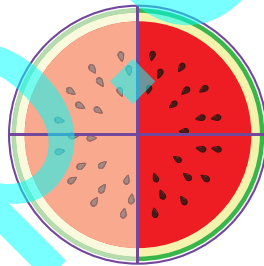

чейрек

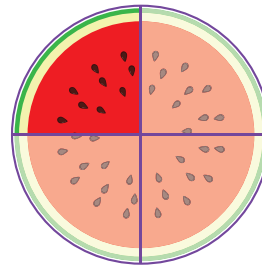

жарым

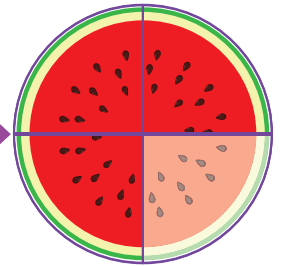
Жарым жана бир чейрек **үч чейректи** түзөт.

эки чейрек же жарым

бир чейрек

үч чейрек

Жарымдан **үчөө** бир **бүтүндү** жана **жарымды** түзөт.

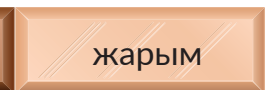
жарым

жарым

жарым

жарым

бир жана жарым

Иш дептери, 14-бөлүм

Мен эми эмнени аткара алам?

Математика изилдөөчүсү бол

Тыныгуу убактысы бүтүп жатат. Кийинки сабак саат он жарымда башталат.

Келгиле, бейшемби күнү түштөн кийин саат экиге он мүнөт калганда жолугалы!

Биз жыл санакты белгилеп бүтө элекпиз да!

ЖЫЛ САНАК
(календарь)

Дш	Шш	Шр	Бш	Жм	Иш	Кш
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Алардын тыныгуу убактысы качан аяктайт? Кийинки жолугушуулары жума күнүнө чейинби же кийинби? Муну кантип билесиң?

Сен бул бөлүмдө:

- жыл санакты колдоносуң;
- убакыт бирдиктерин иреттейсиң жана салыштырасың;
- убакытты 5 мүнөттүк тактыкта окуйсун жана жазасың.

A

Жыл санак

Сен окуп үйрөнөсүң:

- жыл санакты колдонгонду.

Кел, эске салабыз

Үчтүн айы (январь) – жыл айларынын бири.

Жылда дагы кайсы айлар бар?

Ойлонуп көрчү

Досундун туулган күнү жакындап калды.
Ал туулган күнү шейшемби күнү болорун айтты.
Анын кайсы күнгө туш келерин кантип билсе болот?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Төмөнкү жыл санакты кара.

Шаршемби бейшембиден мурун келет.

Бештин айынын 8и _____ күнгө туш келет.

Бул бештин айынын 13нөн 5 күн мурун.

Бул бештин айынын 1нен 1 аптадан кийин.

Бул айда _____ шейшемби бар.

Акылайдын туулган күнү айдын үчүнчү жума күнү.

Анын туулган күнү бештин айынын _____.

Кийинки айдын биринчи күнү кайсы күнгө туура келет деп ойлойсуң? Эмне үчүн мындай деп ойлойсуң?

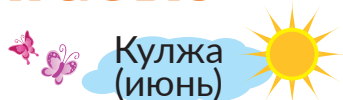

б) Бул жыл санакты кара.

Үчтүн айы (январь)	Бирдин айы (февраль)	Жалган куран (март)	Чын куран (апрель)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31							<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж						1	2						3	4						5	6						7	8						9	10						11	12						13	14						15	16						17	18						19	20						21	22						23	24						25	26						27	28						29	30						31		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					1	2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
10	11	12	13	14	15	16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
17	18	19	20	21	22	23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					1	2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					3	4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					5	6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					7	8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					9	10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					11	12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					13	14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					15	16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					17	18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					19	20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					21	22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					23	24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					25	26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					27	28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
					31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>12</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>13</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>14</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>15</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>16</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>17</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>18</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>19</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>20</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>21</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>22</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>23</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>24</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>25</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>26</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>27</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>28</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>29</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>30</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>31</td></tr> </tbody> </table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11							12							13							14							15							16							17							18							19							20							21							22							23							24							25							26							27							28							29							30							31	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Д</th><th>Ш</th><th>Ш</th><th>Б</th><th>Ж</th><th>И</th><th>Ж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>10</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>11</td></tr> </tbody></table>	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж							1							2							3							4							5							6							7							8							9							10							11																																																																																																																																												
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
						11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

Кел, машыгабыз

1.

Дүйшөмбү	Шейшемби	Шаршемби	Бейшемби	Жума	Ишемби	Жекшемби
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
29	29	30				

- а) Кулжа айында канча күн бар? _____
- б) Кулжанын 21и аптанын кайсы күнүнө туура келет? _____
- в) Кулжа айында канча дүйшөмбү күнү бар? _____
- г) Азаматтын компьютер ийрими айдын үчүнчү шаршембисинде болот.

Ал кайсы күнгө туура келет? _____

2. Төмөндөгү жыл санакта үч ай көрсөтүлгөн.

Алар ирети менен жайгаштырылган эмес.

А							Б							В								
Д	Ш	Ш	Ж	Ж	Ж	Д	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж	Д	Ш	Ш	Б	Ж	И	Ж		
			1	2	3							1	2				1	2	3	4	5	6
5	6	7	8	9	10	4	3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13		
12	13	14	15	16	17	11	10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20		
19	20	21	22	23	24	18	17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27		
26	27	28	29	30	31	25	24	25	26	27	28	29	30	28	29	30						
							31															

- а) Эгер айларды иреттесең, алар биринен кийин бири келип туура жайгашат.

Аларды биринчисинен баштап ирети менен жайгаштыр.

_____, _____, _____

- б) А, Б жана В кайсы айлар болушу мүмкүн? Божомолдо.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен жыл санакты колдонгонду билем.

Иш дептери
15А тапшырмалары

Б

Убакыт бирдиктерин иреттөө жана салыштыруу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- секунд, мүнөт, сааттарды салыштырганды жана иретке келтиргенди;
- аптанын күндөрүн, жылдын айларын салыштырганды жана иретке келтиргенди.

Кел, эске салабыз

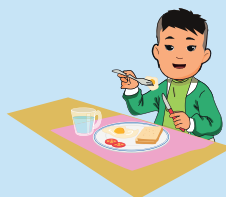
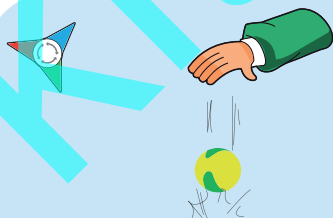
Бүгүн акыркы окуу күнү.

Бакыт кечээ эмне менен алек болгон деп ойлойсуң?

Ал эртең эмне менен алектенет? Парталашың менен ой бөлүш.

Ойлонуп көрчү

Бакыт бул иш-аракеттердин кайсынысына эң аз жана кайсынысына эң көп убакыт сарптайт?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Сезимге дем алууга
1 секунд кетет.

Тишин жууганга
1 мүнөт кетет.

Тиш жууганга караганда дем алууга **азыраак** убакыт кетти.

1 секунд 1 мүнөттөн аз.
Ал 1 саат телевизор көрдү.

Дагы эмне менен
алектенгенде 1
сааттан ашык убакыт
талап кылынат?

Дем алуу жана тиш жууганга караганда, телевизор көрүүгө
узагыраак убакыт кетет.

1 саат – 1 мүнөт жана 1 секунддан _____.

6) Бакыт зоопаркта
1 күн өткөрдү.

Үйүн сырдоого
1 апта кетти.

Бакыттын зоопаркта өткөргөн убактысы анын үйүн сырдаганга караганда аз. 1 аптага караганда 1 күн аз.

Ал 1 ай каникулда эс алат.

Ал баскетбол мелдешин үчүн 1 жыл машыгат.

Эс алууга караганда, мелдешке даярданууга көбүрөөк убакыт сарпталат. 1 жыл 1 аптадан, 1 күндөн жана 1 _____ узак.

Кел, машыгабыз

1. а) Боштуктарды «секунд», «мүнөт», «саат» сөздөрү менен толтур.

Бир стакан суу ичүү

1 _____

Торт бышыруу

1 _____

Кол чабуу

1 _____

б) _____ эң кыска убакытты талап кылат.

в) _____ эң көп убакытты талап кылат.

Кантип билгениңди түшүндүр.

2.

көнөк баш

жумуртка

бөбөк

3 ай

3 жума

3 жыл

бака

жөжө

бала

Жашоо узактыгын эң кыска убакыттан эң узак убакытка чейин иретте. _____, _____, _____

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен секунд, мүнөт жана сааттарды иреттей алам жана салыштыра алам.

Мен апта күндөрүн жана жыл айларын иреттей алам жана салыштыра алам.

Иш дептери
15Б тапшырмалары

В

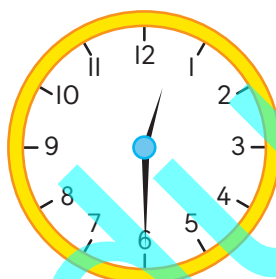
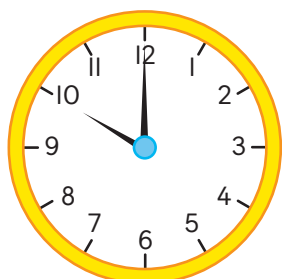
Убакытты аныктоо

Сен окуп үйрөнөсүң:

- убакытты 5 мүнөттүк тактыкта окуганды жана жазганды.

Кел, эске салабыз

Саат канча болду?

Ойлонуп көрчү

Сенин оюң боюнча саат канча болду?

Кел, окуп үйрөнөбүз

Атай күндүзгү саат

1де түштөнөт.

Азыр 01:00.

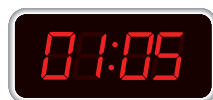

механикалык саат

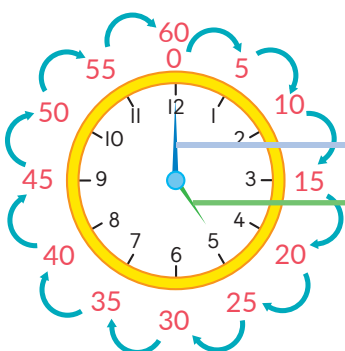

12 сааттык электрондук саат

Атай идиш жууп бүткөндө, күндүзгү саат 1ден 5 мүнөт өткөн.
Азыр саат 1ден 5 мүнөт өттү.

Бир саатта 60 мүнөт бар.

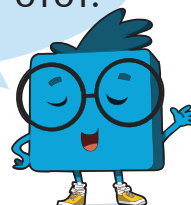
Мүнөт жebesи: Мен 1 саат ичинде бир айланып келишиме 60 мүнөт кетет.

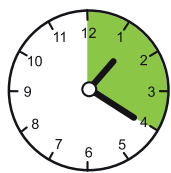
Саат жebesи: Мен 1 саат ичинде бир сандан кийинки санга жылып өтөм.

Бул убакыт күндүзгү 01:15 болгонун же 1ден чейрек саат өткөнүн түшүндүрөт.

Мүнөт жebesи
15 мүнөткө жылганда
тегеректин чейрегин өтөт.

Атай достору менен жолугат.
Ал күндүзгү саат 1ден 20 мүнөт
өткөндө даярдана баштады.

Саат 1ден 20 мүнөт өттү же _____
болду.

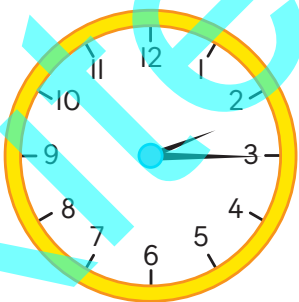
Ал үйүнөн күндүзгү саат 2ге 20 мүнөт
калганда чыкты.

Саат _____ 20 мүнөт калды же 01:40
болду.

Кел, окуп үйрөнөбүз

1. Сааттардагы убакытты эки жол менен жаз.

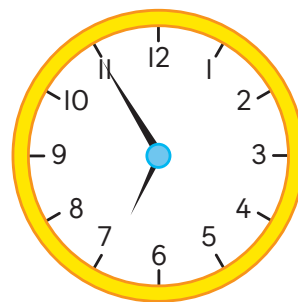
а)

Саат 2ден _____ өттү.

б)

Саат _____ мүнөт калды.

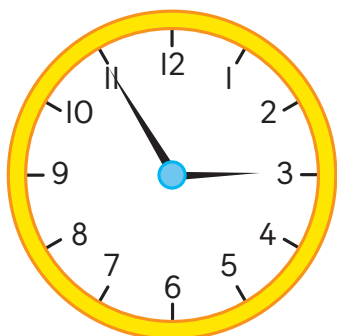
2. Убакытты сан менен жаз.

а) Алтынай китепканага кечки саат 5тен 10 минута өткөндө барат. _____

б) Футбол оюну таңкы саат 8ге 25 минута калганда башталат.

3. Бакыт сааттын жебесин күндүзгү саат 02:55 болгонун көрсөтүп тартты.

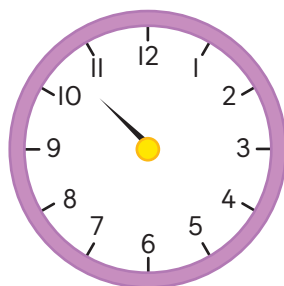
Бакыт сааттын жебелерин кантип туура тартса болот, сунушунду айт.

4. Мүнөттөрдү көрсөтүү үчүн сааттарга жебе тарт.

а) 04:25

б) 11ге 25 мүнөт калды

Парталашыңа жоопторунду түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен саатты 5 мүнөттүк тактыкта окуй жана жаза алам.

Иш дептери
15В тапшырмалары

Математика ЧЕМПИОНДОРУ

3 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- өкчөөчү кубик
- үч түрдүү түстөгү фишкалар

1-кадам: Кезеги менен кубикти өкчө. Кайсы сан түшсө, фишкаңды оюн талаасында ошончо кадамга жылдырасың. Эгер фишка токтой турган уяча бош эмес болсо, кезекти өткөр.

2-кадам: Фишкаң токтогон жердеги суроого жооп бер. Жоопту кантип тапканыңды түшүндүр.

3-кадам: 1- жана 2-кадамдарды кайтала. Эгер жообуң туура эмес болсо, кайра артка кайтып, 1-кадамга чейинки ордуңа бар.

Башы

1

Эгер 3төн чейрек саат өткөн болсо, азыр саат канча болот?

2

Баш оонан кийин кайсы ай келет?

3

Эгер 8ге чейрек саат калса, саат канча болот?

4

2ге он мүнөт калганда, саат канча болот?

5

Кулжага чейин кайсы ай келет?

9

Бир аптада канча күн бар?

8

1 саатта канча мүнөт бар?

7

Жылдын акыркы айы кайсы?

6

Шаршемби менен жума күндүн ортосунда кайсы күн бар?

10

Таңкы саат 8ге 25 мүнөт калганда, саат канча болот?

14

12ден жарым саат өткөндө саат канча болот?

11

Дүйшөмбүдөн мурунку күн кайсы?

13

Жылдын биринчи айы кайсы?

12

Бирдин айы менен чын куран айларынын ортосунда кайсы ай бар?

15

Шейшембиден кийин кайсы күн келет?

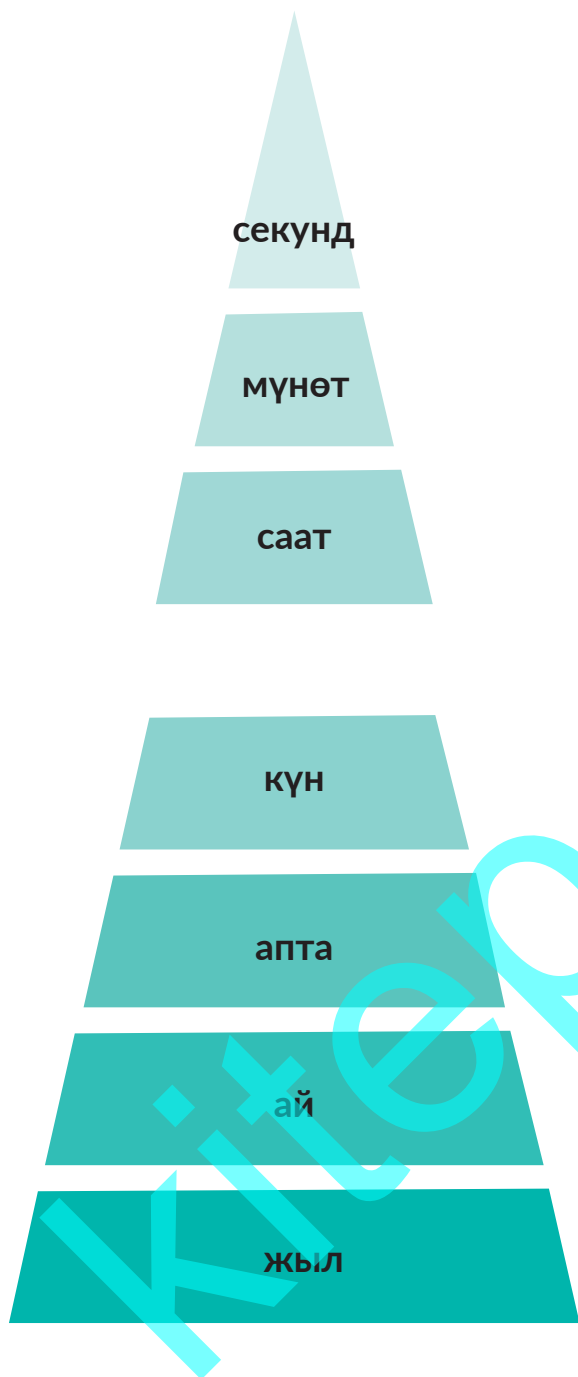
Сен жакшы ойноп жатасың. Ушунуңдан жазба!

Аягы

Кубокко биринчи жеткен оюнчу жеңүүчү болот!

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

Убакыттын чен бирдиктеринин өсүү тартиби төмөнкүдөй болот.

мүнөт жебеси

саат жебеси

Төрттөн чейрек саат өттү.

10дон он мүнөт өттү

1ге 20 мүнөт калды.

04:15

10:10

12:40

ай

апта

Үчтүн айы

д	ш	ш	б	ж	и	ж
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Бирдин айы

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Жалган куран

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Чын куран

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Бугу

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Кулжа

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Теке

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Баш оона

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Аяк оона

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Тогуздун айы

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Жетинин айы

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Бештин айы

д	ш	ш	б	ж	и	ж
						5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Күндөр:
дүйшөмбү, шейшемби, шаршемби,
бейшемби, жума, ишемби, жекшемби.

Иш дептери, 15-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

16-

БӨЛҮМ

Буруу, кыймыл жана чагылуу

Кошумча материалдар

Экинчи жарымына дал келген фигураны кантип сызсам болот?

Экинчи жарымына карап, көчүрүп тартсаң болот.

Сен Белек менен макулсуңбу? Парталашың менен ой бөлүш.

Сен бул бөлүмдө:

- бурууга жараша бурчтарды аныктаганды;
- тик бурчтарды тапканды;
- фигураны бурганда ал канча жолу бирдей көрүнөрүн аныктаганды;
- кыймылдарды сүрөттөп берүүнү;
- фигуралардын чагылуусун тартууну.

A

Бурууга жараша бурчтарды аныктоо

Сен окуп үйрөнөсүң:

- бурууга жараша бурчтарды аныктаганды;
- тик бурчтарды тапканды.

Кел, эске салабыз

Бакыт бир нече фигураларды кесип алды.

Ар бир фигуранын канча жагы бар?
Ар бир фигуранын канча чокусу бар?
Муну кантип билдиң?

Ойлонуп көрчү

Фигуралардын жактарынын саны ар бир бурчтун өлчөмүнө кандай таасир эткенин байка. Ар бир бурчтун өлчөмү жөнүндө эмне айта аласың? Жоопту көрсөтүү үчүн кагаздан кесилген фигураларды колдон.

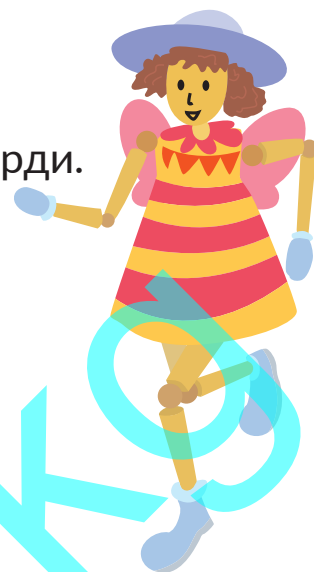
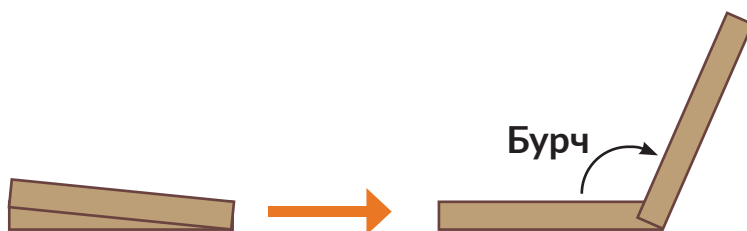

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Бакыт куурчактын колун жасап жатат.

Ал эки картон бөлүгүн бир чекиттен бириктирди.

Андан кийин алардын бирөөсүн төмөнкү сүрөттөгүдөй бурду.

Эки сызык бир чекиттен чыкканда **бурч** түзүлөт.

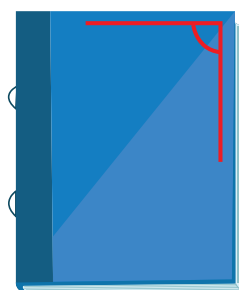
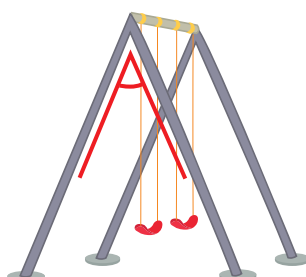
Ал сызыктар арасындагы бурчтун бурулуу өлчөмүн билдирет.

Бурчту кантип чоңойтсо болот?

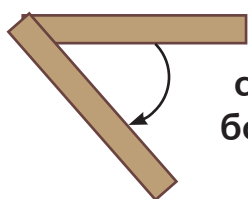
б) Сени курчап турган объекттерде да бурчтар бар!

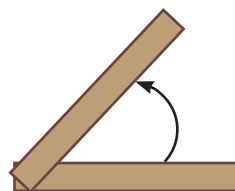
Сенин айланаңдагы кайсы объекттерде бурчтар бар?

в) Бакыт картон бөлүктөрүн ар түрдүү багытта бурду.

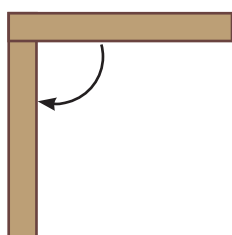
саат жебеси
боюнча буруу

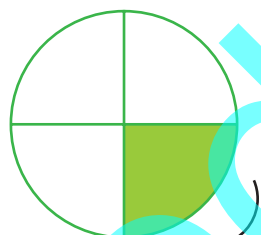
саат жебесине
каршы буруу

Саат **жебеси боюнча** буруу — бул саат жебесинин кыймыл багыты боюнча буруу. Саат **жебесине каршы** буруу — бул сааттын жебесинин багытына каршы буруу.

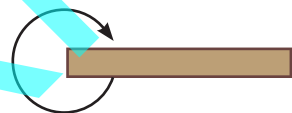
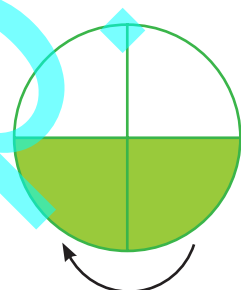
Бакыт картонду колдонуп, төмөнкү бурууларды жасады.

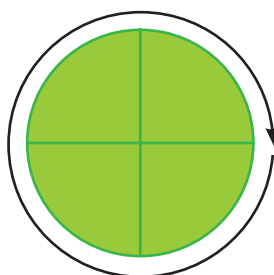
чейрек буруу

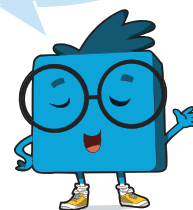
жарым буруу

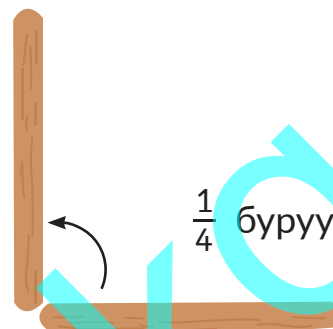
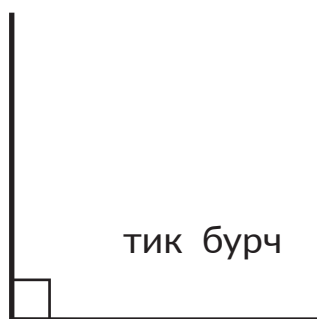
толук буруу

Колуң менен
саат жебесине
каршы бурууну
кантип жасай
аларыңды көрсөт.

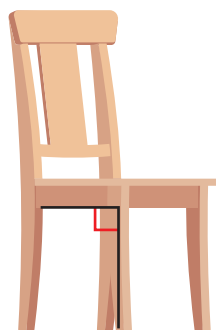
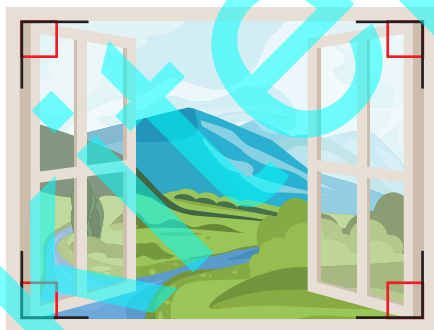
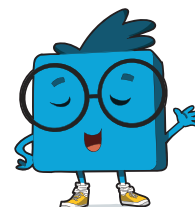
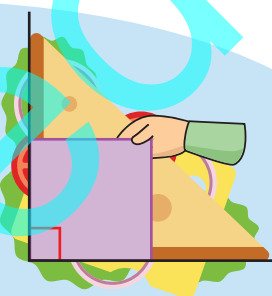
- г) Белектин денеси менен буттарынын ортосунда түзүлгөн бурч – тик бурч. Ал төмөндө көрсөтүлгөндөй белгиленген.

Чейрек бурууну _____ деп атасаң да болот.

- д) Акылай төмөнкү объекттердин кээ биринен тик бурчтарды көрдү. Тик бурчтарды белгилеп көрсөт.

Башка тик бурчтарды табуу үчүн кагаздын бурчун колдонсоң болот.

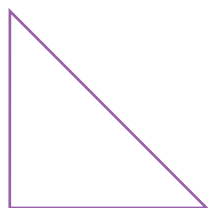

Сенин айланаңдагы кайсы фигураларда тик бурчтар бар?

Кел, машыгабыз

1.

A

B

а) Ар бир фигурада канча бурч бар? _____

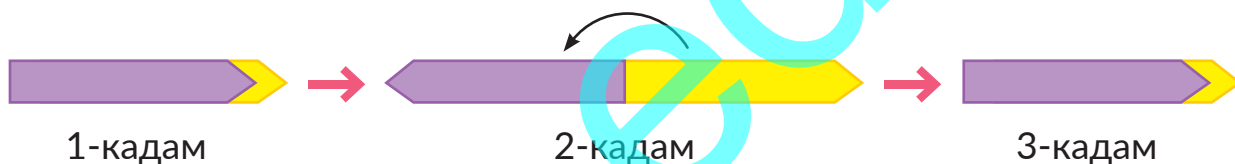

б) Ар бир фигурадагы бардык тик бурчтарды белгиле.

Булар тик бурч экенин кантип билдиң?

Классташыңа түшүндүрүп бер.

2. Ынтымак жебелерди көрсөтүлгөн кадамдар боюнча буруп жатат. Төмөндөгү сүрөттү колдонуп, бош орундарды толтур.

1-кадам

2-кадам

3-кадам

а) 1-кадамдан 2-кадамга чейин сыя көк жебе _____ тик бурчка бурулат.

Ал _____ бурууну саат жебесине _____ жасайт.

б) 2-кадамдан 3-кадамга чейин _____ буруу жасагандан кийин, сыя көк жебе эми 1-кадамдагыдай багытта турат.

Ал жалпы _____ тик бурчка бурулду.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен бурчтарды бурууга жараша аныктай алам.

Мен тик бурчтарды таба алам.

Иш дептери

16А тапшырмалары

Б

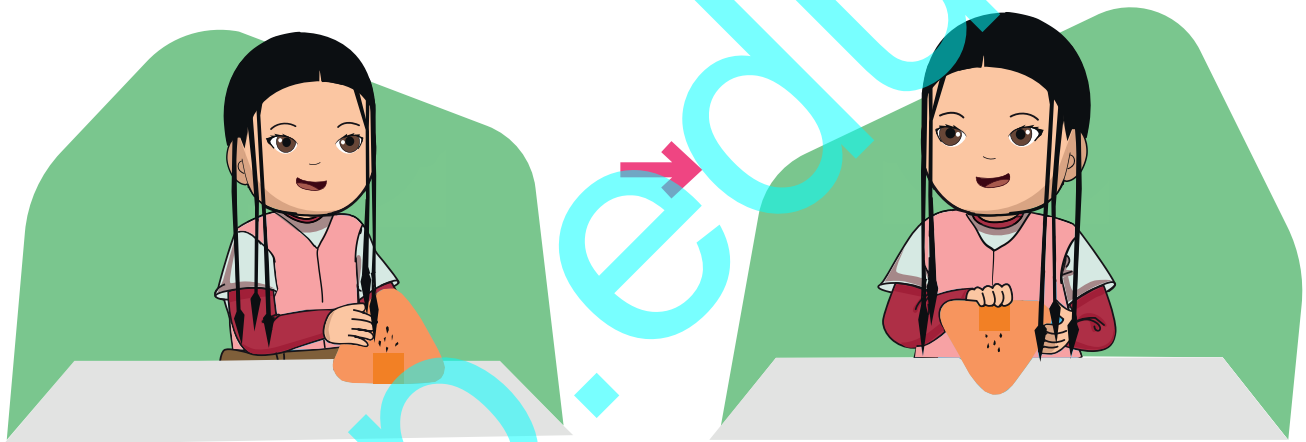
Фигураларды жана объекттерди айландыруу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- фигураны толук бурууда ал канча жолу бирдей көрүнөрүн аныктаганды.

Кел, эске салабыз

Акылайда үч бурчтук формасындагы оюнчук бар.

Оюнчукту айландырганда формасы өзгөрөбү?

Парталашың менен талкуула.

Ойлонуп көрчү

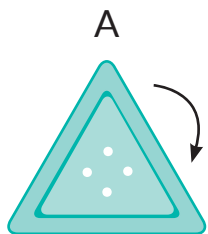
Акылай оюнчукту айландырганды улантат.
Толук бурууда ал канча жолу ошол эле
көрүнүштө болот?
Көрсөтүү үчүн үч бурчтуу моделди колдон.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Сезимдин үч бурчтуу топчусу бар.

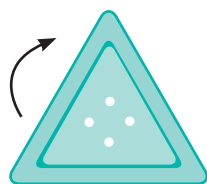
Ал топчуну төмөнкү сүрөттөгүдөй айландырды.

башталышы

1-буруу

2-буруу

3-буруу

Ар бир бурууда үч бурчтук бирдей көрүнөт.

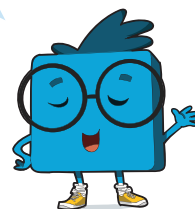
Толук бурууда ал _____ жолу бирдей көрүнөт.

Фигураны бурууда бурч кайсы жерге келгенин көрүү үчүн фигуранын бурчундагы тамганы кара.

Кел, машыгабыз

1. Али тамганы толук буруу менен айландырат.

Башы

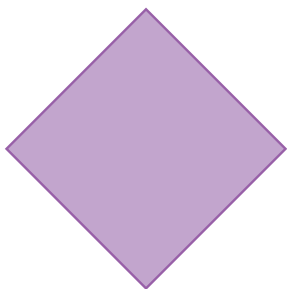
Аягы

Толук бурууга чейин ал канча жолу бирдей көрүнөт? _____

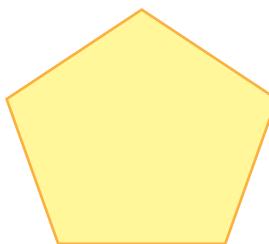
Муну кантип билгениңди парталашыңа түшүндүр.

2. Ар бир фигура толук бурулганда канча жолу бирдей көрүнөт?

а)

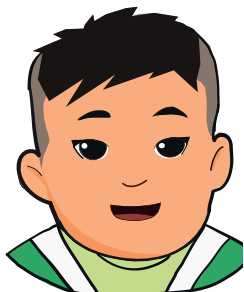
б)

Жоопторунду текшерүү үчүн кагаздан кесилген фигураларды колдонуу керек. Андан кийин жоопторунду классташтарыңдын жооптору менен салыштыр.

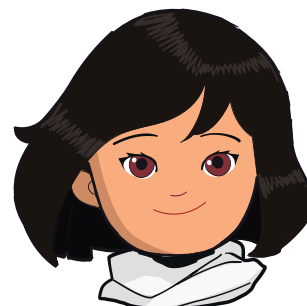
3. Төмөнкү ар бир билдирүүнү кара.

Бакыт

Мен квадратты чейрек бурууга чейин айландырдым. Толук бурууда ал төрт жолу бирдей көрүнөт.

Мен квадратты жарым бурууга чейин айландырдым. Толук бурууда ал эки жолу бирдей көрүнөт.

Сезим

Кимиси туура? Түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен фигураны толук бурууда, ал канча жолу бирдей көрүнөрүн аныктай алам.

Иш дептери
16Б тапшырмалары

В

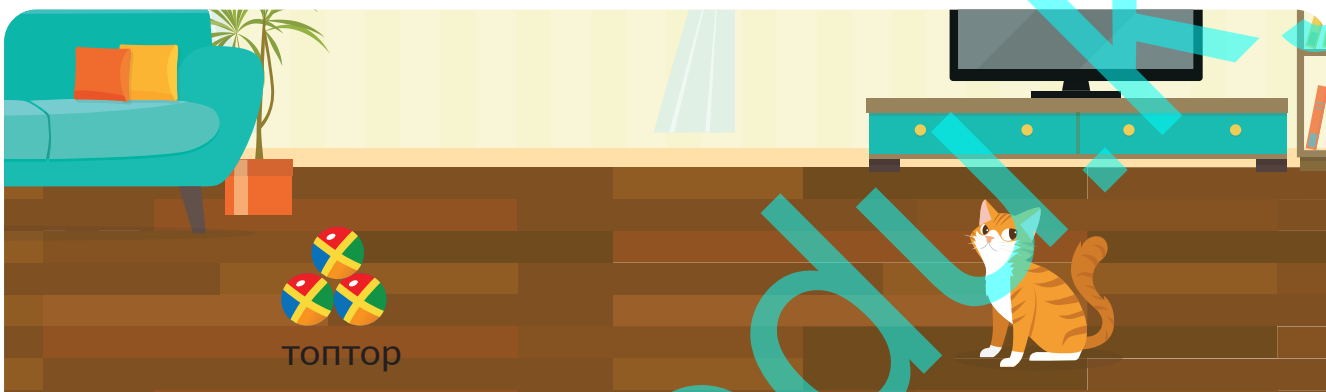
Кыймылдарды сүрөттөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- кыймылдарды жайгашуу абалы жана багыттары боюнча сүрөттөп берүүнү.

Кел, эске салабыз

Мышык топторго жеткиси келет.

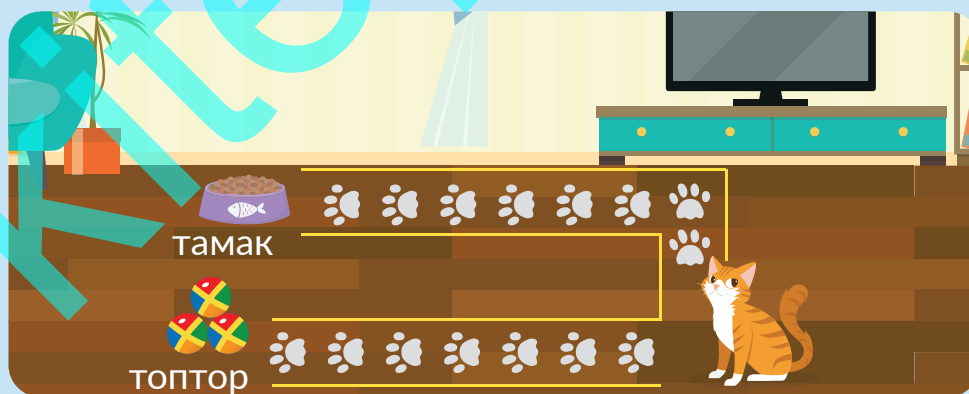

Мышыктын жайгашуу ордуна карата топтордун жайгашуу ордун айтып бер.

Ойлонуп көрчү

Мышык тамагына жетүү үчүн жасаган кадамдарын кантип сүрөттөйт элең?
Божомолунду айт.

Кадамдарды саноо үчүн фишкаларды колдон.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Акылай менен Белек оюн тактасы менен ойноп жатат.

Акылай

Мен 4 кадам алдыга жылдым.
Андан кийин оңго бурулдум.
Оюн тактасы боюнча 2 кадам төмөн жылдым.
Мен жолборсту көрдүм.

Акылайдын жүрүшүн башкача кантип сүрөттөсө болот?

Белек

Мен 1 кадам алдыга жылдым.
Андан кийин бир чейрекке _____ бурулдум.
Мен 2 кадам жогору чыктым.
Мен пингвиндерди көрдүм.
Мен 1 кадам артка кеттим.
Андан кийин солго бурулдум.
Мен 4 кадам алдыга жылдым.
Мен _____ көрдүм.

Фигуралардын чагылуусу

Сен окуп үйрөнөсүң:

- 2D фигураларды чагылуу сызыгы боюнча чагылдырууну.

Кел, эске салабыз

Бул фигуранын симметрия сызыгы бар экенин кантип текшерсе болот?

Ойлонуп көрчү

Төмөндөгү үзүк сызык симметрия сызыгын көрсөтүп турат.

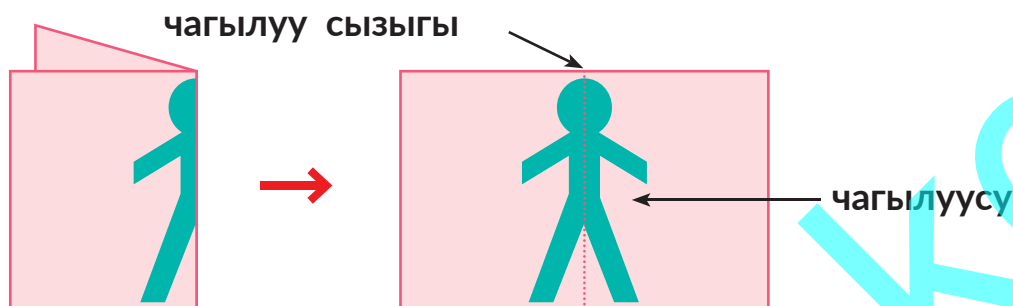

Сызыктын экинчи тарабындагы фигура кандай көрүнөт?
Парталашың менен талкуула.
Жардам катары сызыкка күзгү коюп көр.

Кел, окуп үйрөнөбүз

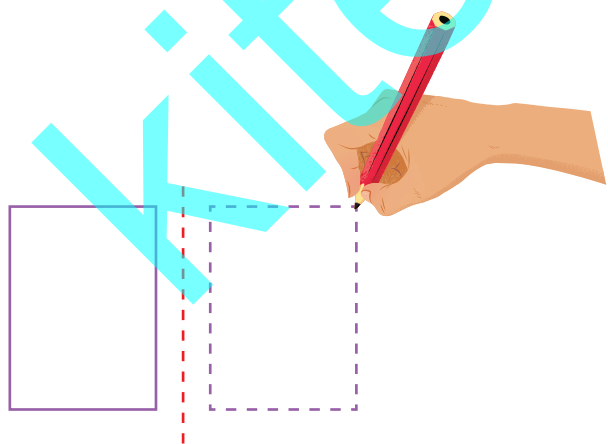
- а) Акылай бүктөлгөн кагазга фигура тартып, аны кесип алды. Кагазды ачканда, ал фигуранын экинчи жарымын көрдү.

Берилген чагылуу сызык боюнча фигуранын экинчи жарымы _____ деп аталат.

- б) Сүрөттөгү үзүк сызыктар — чагылуу сызыктары. Кийинки кадамдарды колдонуп, жүрөк фигуранын чагылуусун тарт.

- 1-кадам:** Чагылуу сызыгынын сол жагындагы фигураны кара.
2-кадам: Чагылуусун оң жакка тарт.
Ал сол жактагы фигура менен бирдей формада жана өлчөмдө болуусу керек.

Чагылдырууң туура экенин кантип текшересиң?

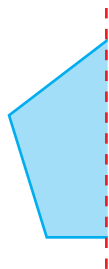

Кел, машыгабыз

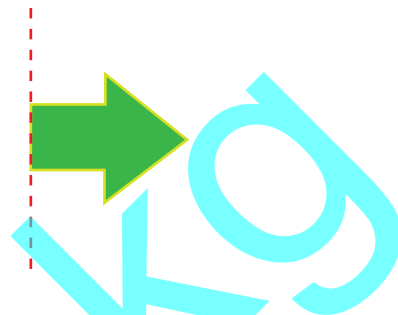

1. Фигуранын чагылуусун сызыгы боюнча көрсөт.
Жоопту көрсөтүү үчүн сүрөт тарт.

а)

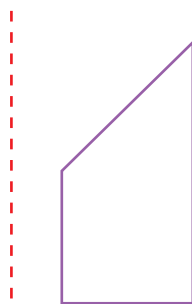
б)

Жообун кантип таптың?

2. Сүрөттү толукта.

а)

б)

3. Ажар «КИР» сөзүнүн чагылышын тартты.

КИРРИК

Парталашың менен чагылдырууда эмне туура эмес экенин талкуула. Чагылуу кандай болушу керек?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен 2D фигураларды чагылуу сызыгы боюнча чагылдыра алам.

Иш дептери

16Г тапшырмалары

Математика

ЧЕМПИОНДОРУ

4 окуучудан болуп ойногула.

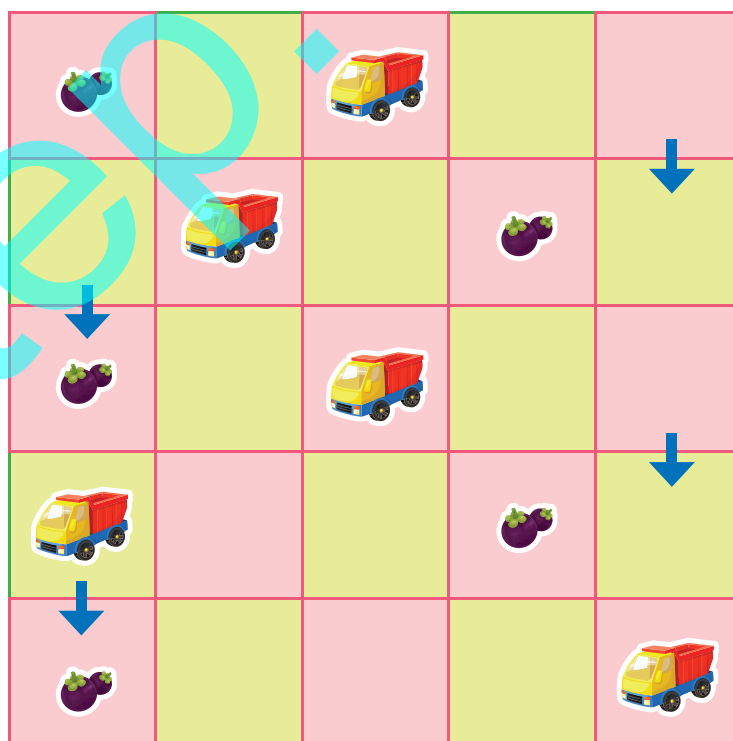
Керектелүүчү каражаттар:

- өкчөөчү кубик
- 4 жаныбардын кагаздан кесилген сүрөтү
- 2 топтом оюн баракчалар

1-кадам: Кагаздан кесилген жаныбардын сүрөтүн оңду каратып, «Башы» деген жерге кой. Эки топтом оюн баракчаларын сүрөтү көрүнбөгөн жагына каратып жайгаштыр.

2-кадам: Кубикти өкчө. Кубикте түшкөн санга жараша кадам жаса. Эгер сүрөтү бар кадамга токтосоң, ошол сүрөт бар баракчаны топтомдон ал. Андан кийин баракчадагы көрсөтмөлөргө ылайык жыл. Бир окуучу «Аягы» деген жерге жеткенге чейин 1- жана 2-кадамдарды кайталай бергиле. Ким биринчи «Аягына» жетсе, ошол жеңүүчү болот!

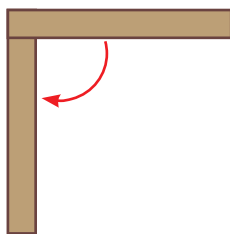
Башы

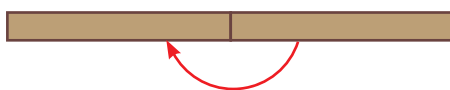
Аягы

ТҮШҮНҮКТӨР

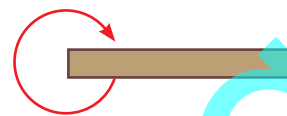
Бир чекиттен чыккан эки түз сызыктын бурулуу өлчөмү **бурчту** түзөт.

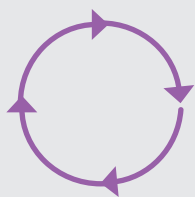
чейрек буруу
= 1 тик бурч

жарым буруу
= 2 тик бурч

толук буруу
= 4 тик бурч

саат жебеси
боюнча айлануу

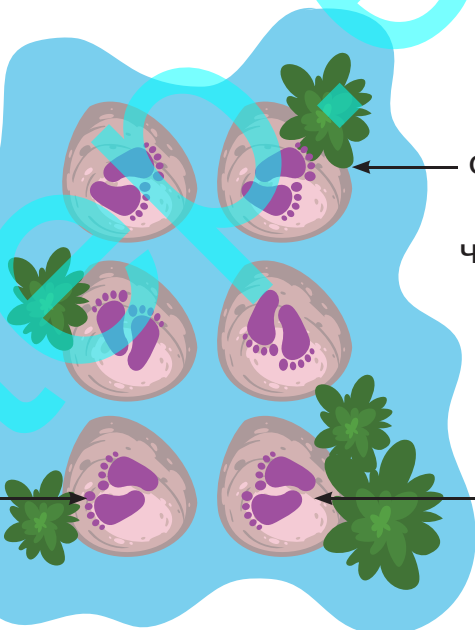

саат жебесине
каршы айлануу

2 кадам оңго

1 кадам
өйдөгө

саат жебеси
боюнча
чейрек буруу

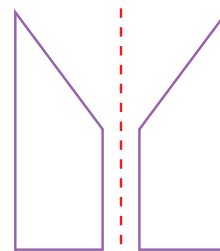
саат жебеси
боюнча
чейрек буруу

2 кадам
ылдыйга

саат жебеси
боюнча
чейрек буруу

2 кадам солго

чагылуу
сызыгы

чагылуусу

Иш дептери, 16-бөлүм
Мен эми эмнени аткара алам?

17-

БӨЛҮМ

Узундук, масса жана сыйымдуулук

Кошумча материалдар

Менин бөтөлкөм чоңураак, ошондуктан менин ширем сеникинен көбүрөөк.

Биздин бөтөлкөлөр толук толтурулган эмес. Сеники туура экендигин кантип билесиң?

Кимдин бөтөлкөсүнө көбүрөөк суюктук батат? Аны кантип табууга болот?

Сен бул бөлүмдө:

- узундукту бирдиктер жана см, м менен чамалайсың жана өлчөйсүң;
- түз сызыктарды см менен чиесиң;
- массаны бирдиктер жана г, кг менен чамалайсың жана өлчөйсүң;
- сыйымдуулукту бирдиктер жана мл, л менен чамалайсың жана өлчөйсүң.

A

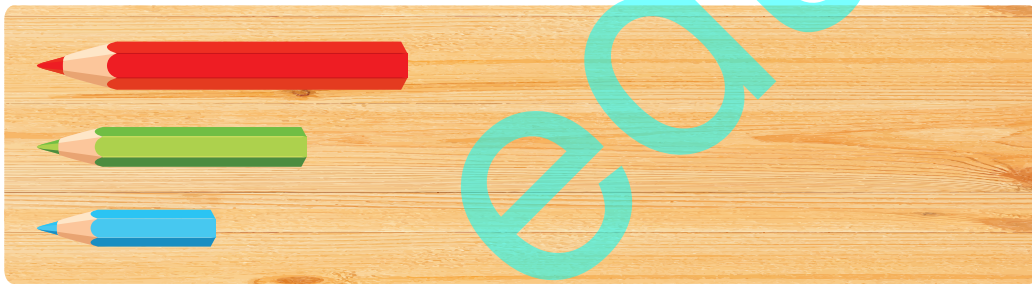
Узундукту чамалоо жана өлчөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- узундук – бул эки чекиттин ортосундагы туруктуу аралык экенин түшүнөсүң;
- объекттердин узундугун бирдиктер жана см, м менен чамалаганды жана өлчөгөндү;
- түз сызыктарды см менен өлчөгөндү.

Кел, эске салабыз

Бакытта бир нече түстүү калемдер бар.

Кайсы түстөгү калем эң узун?

Кайсы түстөгү калем эң кыска?

Ойлонуп көрчү

Бакыт түстүү калемдердин узундугун билүү үчүн өчүргүчтөрдү колдонду.

Түстүү калемдин узундугу канча?
Калемдин узундугун табуунун дагы кандай жолдору бар? Парталашың менен талкуула.

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Сезим партанын узундугун чамалоо үчүн өзүнүн колдонду.

Столдун узундугу болжол менен 5 болду.

Ал столдун узундугун өлчөө үчүн таякчаларды колдонот. Ал партанын узундугун чамалап, болжол менен 5 болот деди.

Партанын узундугу _____ болду.

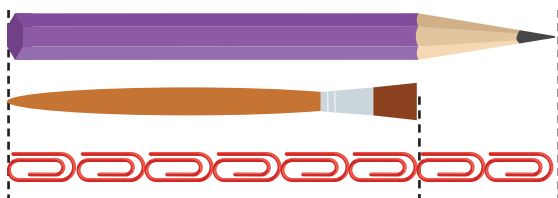
Ошентип, анын чамалоосу чыныгы узундукка жакын болду.

б) Болот калемдин узундугун өлчөө үчүн объекттерди колдонду.

Ар бир 1 бирдикке туура келет.

калем

кыл калем

Калемдин узундугу 8 бирдик.

Кыл калемдин узундугу _____ бирдик.

Калемдин узундугун өлчөө үчүн башка объекттерди колдон. Сен ошол эле жыйынтыкты алдыңбы?

в) Сантиметр — узундуктун чен бирдиги.

Сантиметр кыска узундуктарды өлчөө үчүн колдонулат.

Сантиметр «см» деп белгиленет.

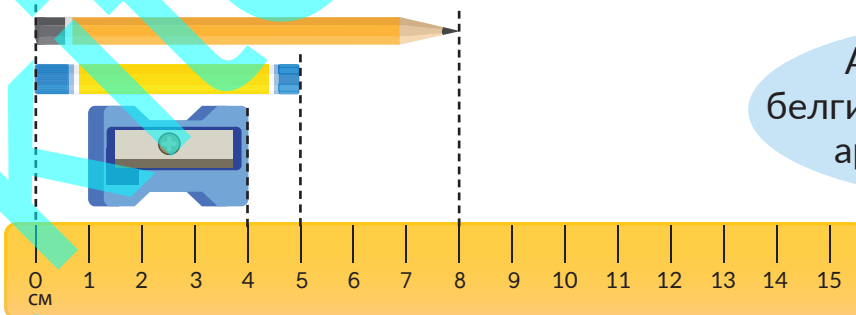

1 см

Сенин манжаңдын учу болжол менен 1 см.

Акылай төмөндөгү буюмдарды сантиметрлик сызгыч менен өлчөйт.

Ар бир сантиметр белгилеринин ортосундагы аралыктар барабар.

Ар дайым нөл белгисинен баштап өлчөө керек.

Калемдин узундугу 8 см.

Клейдин узундугу _____ см.

Учтагычтын узундугу 1 см белгисинен баштап 4 см белгисине чейин. $4 - 1 = 3$

Учтагычтын узундугу _____ см.

Калем менен клейдин жалпы узундугу канча?

$$8 + 5 = 13$$

Калем менен клейдин жалпы узундугу — _____ см.

Учтагычка караганда калем канчага узун?

$$8 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Калем учтагычка караганда _____ см узун.

г) Сезим А сызыгын өлчөө үчүн сызгычты колдонду.

Түз сызыкты
сызгычтагы нөл
белгисинин
үстүнө кой.

Сызык бүткөн жерден
сызгычтагы белгини оку.

А түз сызыгы

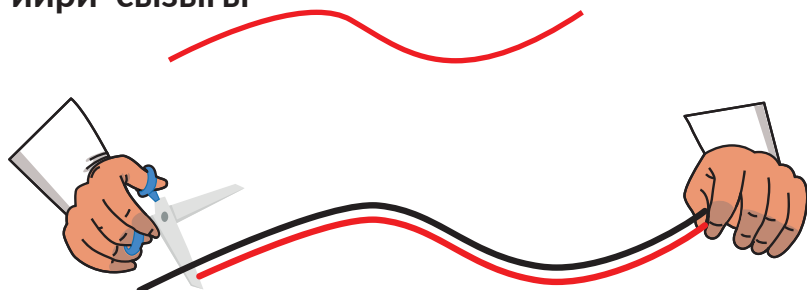
Түз сызыктын узундугу _____ см.

Сезим В сызыгынын узундугун билгиси келди.

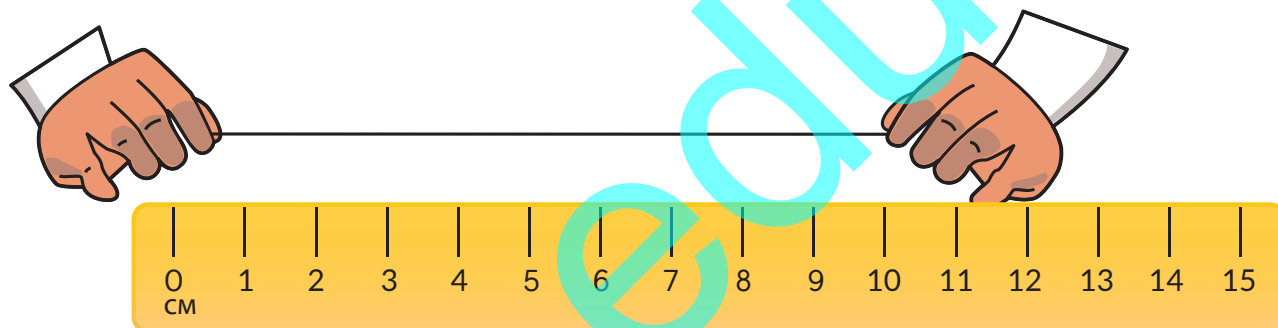
Ал жипти В сызыгынын үстүнө койду.

Сызыктын узундугуна жараша жипти кести.

В ийри сызыгы

Андан кийин ал жиптин узундугун сызгыч менен өлчөдү.

Сызыктын узундугу _____ см.

Эмне үчүн ийри
сызыктарды өлчөө
үчүн жип колдонуу
керек?

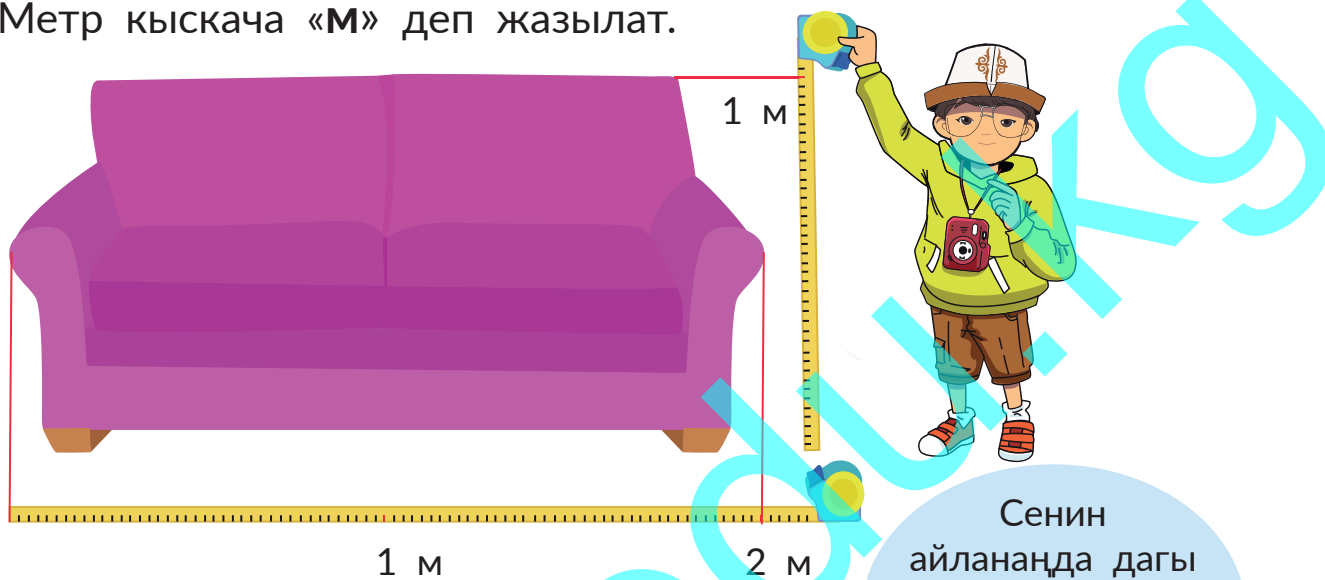

д) Дивандын узундугун жана бийиктигин метрлик тасма менен ченөөгө болот.

Метр – бул узундук үчүн колдонулган дагы бир чен бирдик.

Узунураак нерселердин узундугун ченөөдө метрлик тасма колдонулат.

Метр кыскача «М» деп жазылат.

Дивандын бийиктиги 1 м.

Дивандын узундугу _____ м.

Сенин айланаңда дагы кайсы нерселер болжол менен 1 метр болот?

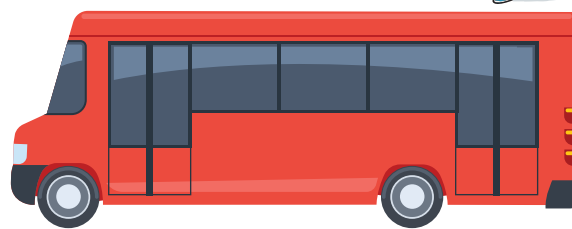
е)

5 м

2 м

14 м

Унааларды кыскасынан узунураагына чейин иретте.

Мотоцикл, _____, _____
кыскасы эң узуну

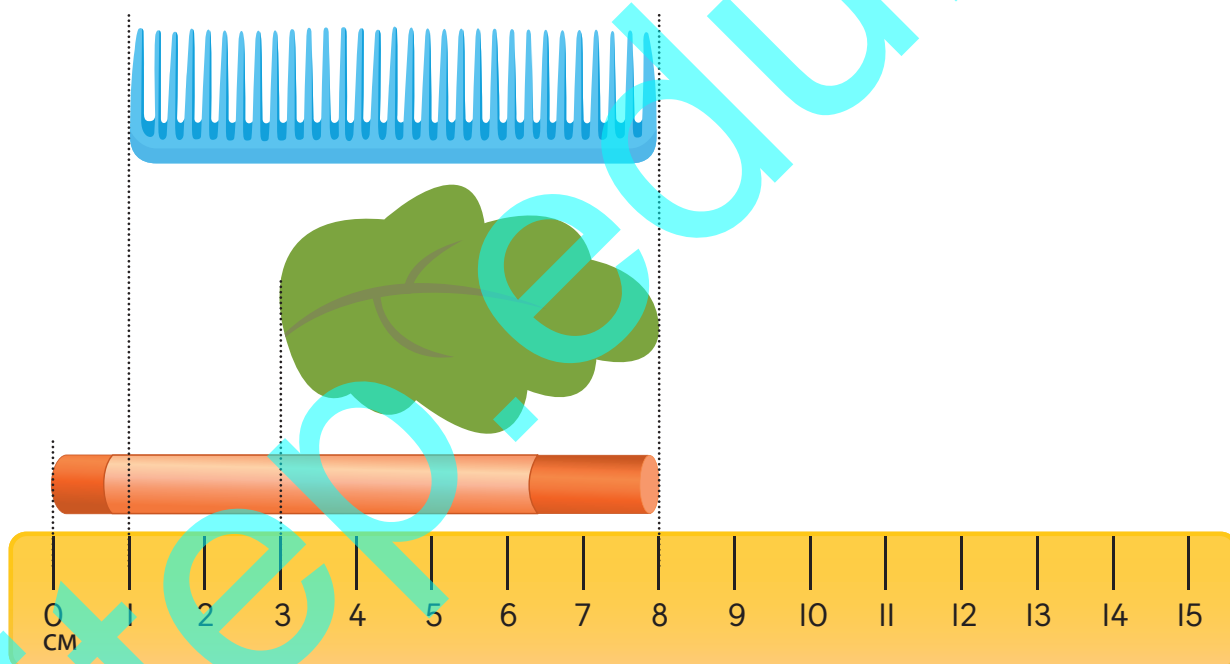
Кел, машыгабыз

1. Ар бир 1 бирдикке туура келет.

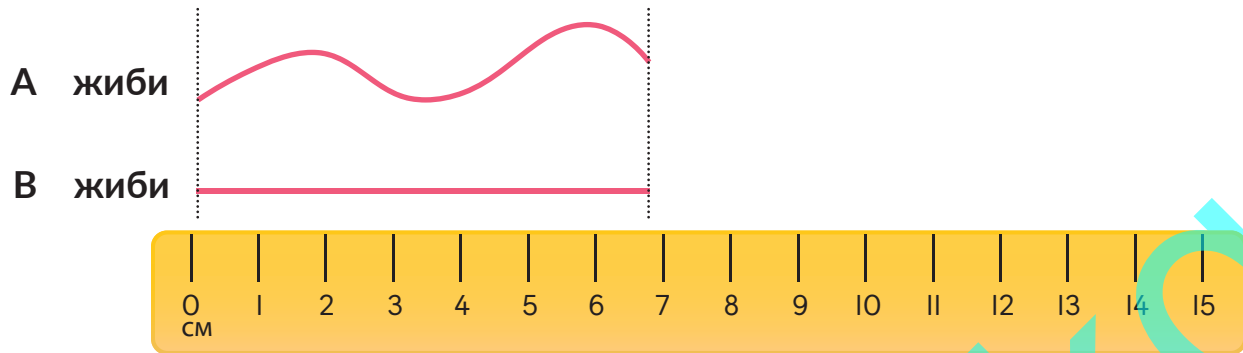
Тиш жуугучтун узундугу болжол менен _____ бирдик.
Кантип билгениңди парталашың менен бөлүш.

2. Сүйлөмдөрдү толукта.

- а) Тарактын узундугу _____ см.
б) Жалбырактын узундугу _____ см.
в) Маркер менен тарактын жалпы узундугу _____ см.
г) Жалбырак тарактан _____ см кыска.

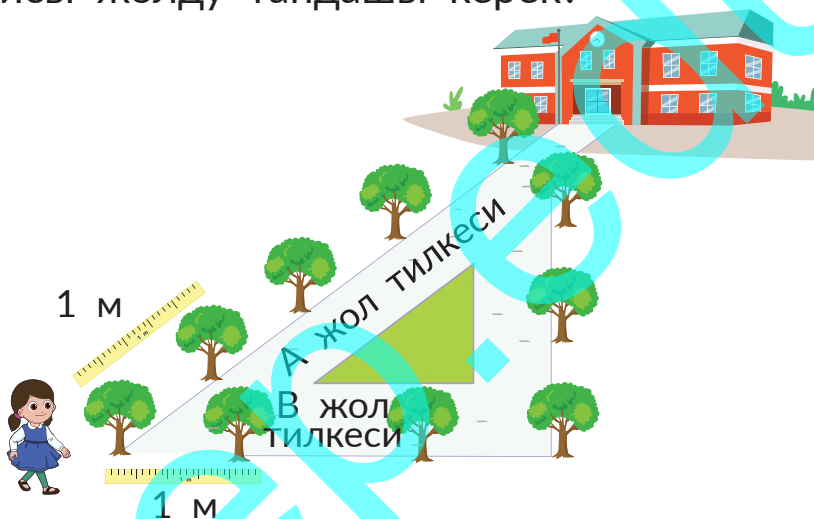
3. Ынтымак эки жиптин узундугун салыштырып жатат.
Ал эки жиптин узундугу бирдей деп ойлойт.

Сен макулсуңбу?

Эмне үчүн макул же макул эместигиңди түшүндүр.

4. Чынара мектепке кечигип жатат.
Ал кайсы жолду тандашы керек?

Сен жообуңдун туура экенин кантип текшере аласың?

Эмне үчүн? Парталашыңа түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен узундукту эки чекиттин ортосундагы туруктуу аралык катары түшүнө алам.
- Мен объекттердин узундугун бирдиктер жана см, м менен чамалай алам жана өлчөй алам.
- Мен түз сызыктарды см менен өлчөй алам.

Иш дептери
17А тапшырмалары

Б

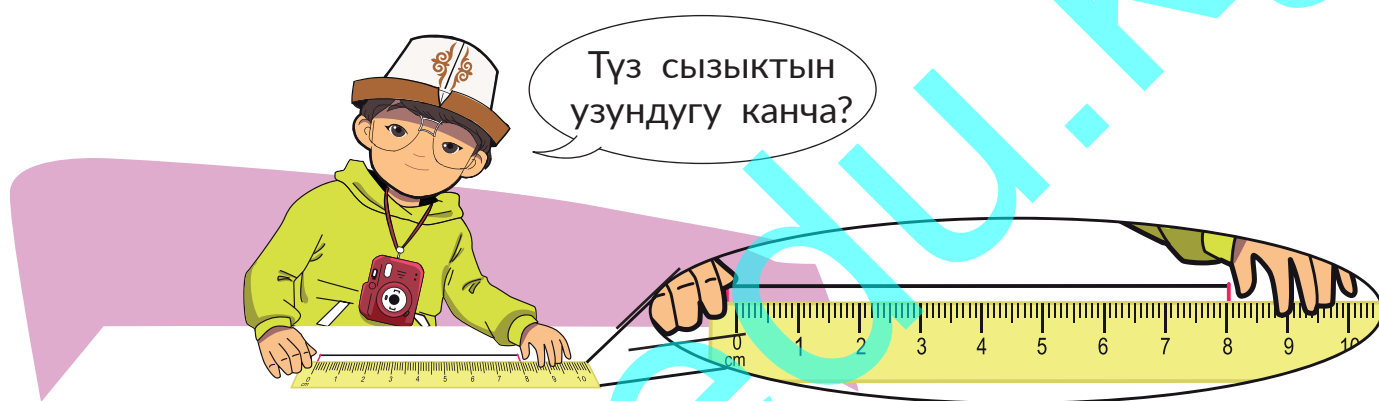
Түз сызыктарды чийүү

Сен окуп үйрөнөсүң:

- түз сызыктарды сантиметр менен чийүүнү.

Кел, эске салабыз

Ынтымак түз сызыктын узундугун сантиметрлик сызгыч менен өлчөйт.

Ойлонуп көрчү

Ынтымак жогорудагы түз сызыкты сантиметр менен кантип чие алат? Парталашың менен бирге иште.

Кел, окуп үйрөнөбүз

Сезим узундугу 7 см болгон түз сызыкты чийгиси келди.

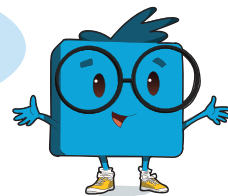
0 смден башта.

7 смден токто.

Кел, машыгабыз

0 смден башта.

1. а) 8 см узундукта түз сызык чий.
Аны a түз сызыгы деп ата.

- б) a түз сызыгынан 3 см кыска түз сызык чий.
Аны c түз сызыгы деп ата.

- в) c түз сызыгынын узундугу канча см? _____ см

2. Калемдин узундугун сантиметр менен чамалап көр.
Андан соң чамалоонду көрсөтүү үчүн түз сызык чий.

Сенин чамалооң чыныгы узундукка жакынбы?
Чамалоонду кантип тактап, жакшырта аласың?

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Мен сызыктарды сантиметр менен чие алам.

Иш дептери
17Б тапшырмалары

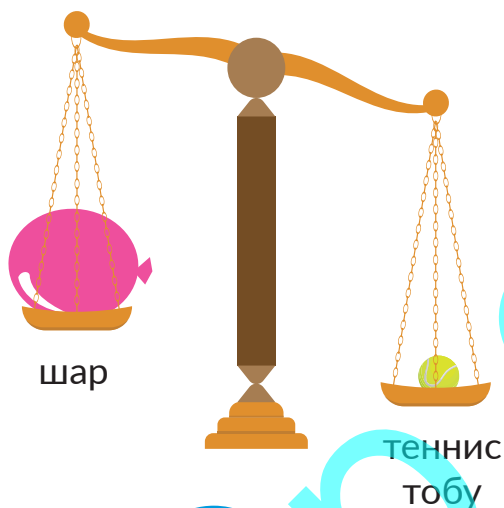
В

Массаны чамалоо жана өлчөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- массаны объекттин канчалык оор экенинин өлчөмү катары түшүнүүнү;
- объекттердин массасын бирдик жана Г, КГ менен чамалоону жана өлчөөнү.

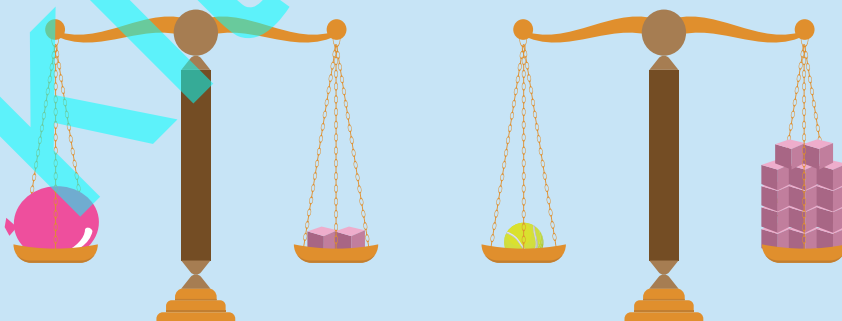
Кел, эске салабыз

Кайсы объект оорураак?
Кайсы объект жеңилээрэк?

Ойлонуп көрчү

Венера шар менен теннис тобунун канчалык оор экенин билүү үчүн бир нече кубиктерди колдонду.

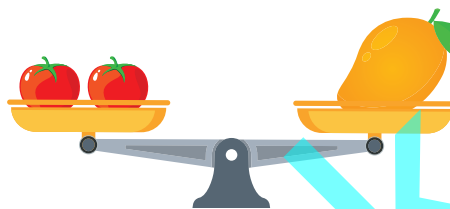
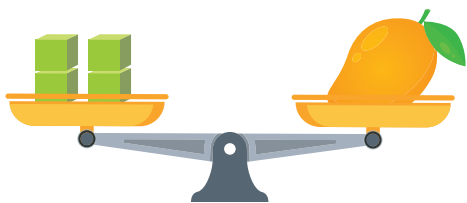
Ар бир объект канчалык оор?

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Чолпон объекттердин массасын табуу үчүн **таразаны** колдонду.

Ар бир 1 бирдикти билдирет.

4 бирдик кандай оор болсо, 1 манго ошондой оор.

2 помидор кандай оор болсо, 1 манго ошондой оор.

Ар бир помидор канча бирдик болот?

б) Акылай айрым объекттердин массасын чамалап жатат.

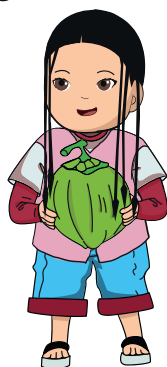
Ал ар бир объекттин массасын **баланс таразасы** жана **циферблат таразасы** менен текшерет.

Банандын массасы 1 кг тараза ташынын массасындай.

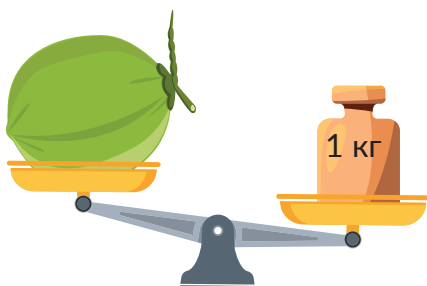
Килограмм (кг) – массанын чен бирдиги.

Банандын массасы _____ кг.

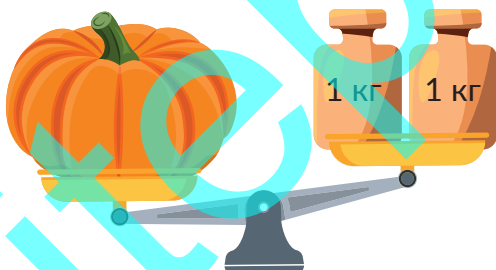
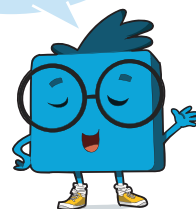
Бул кокос банандарга караганда жеңилрээктей сезилет. Кокостун массасы 1 кгдан аз окшойт.

Акылай чамалоосун текшерип жатат.

Чоң объекттер дайыма эле кичинекей объекттерден оор боло бербейт.

Кокос 1 кг тараза ташынан жеңилрээк. Демек, кокостун массасы 1 кгдан аз.

Ашкабак эки 1 кг тараза ташынан оорураак.

Ашкабактын массасы 2 кгдай.

Объекттердин массасын эң оордон эң жеңилге карай иретте.

ашкабак, _____, _____

оор

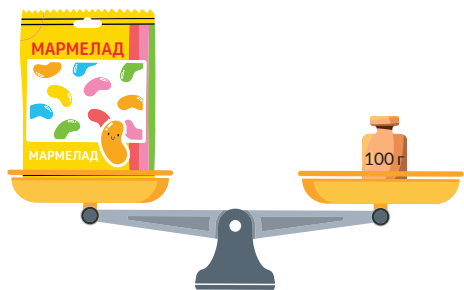
жеңил

в) Максат тамак-аштардын массасын **грамм** менен өлчөп жатат.

Грамм кыскача «Г» деп жазылат.

Буурчактын массасы (1 г).

Мармеладдын массасы _____ Г.

Алманын массасы _____ Г.

Алманын массасы 10 граммдык 8 тараза ташынын массасындай.

Буурчак менен алманын массасы биригип канча?

$$1 \text{ г} + 80 \text{ г} = 81 \text{ г}$$

Буурчак менен алманын массасы биригип _____ г.

Алма мармеладга караганда канчага жеңил?

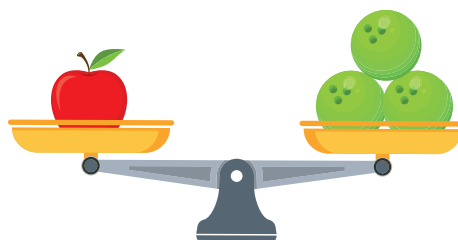
$$100 \text{ г} - 80 \text{ г} = \text{_____ г.}$$

Алма мармеладга караганда _____ граммга жеңил.

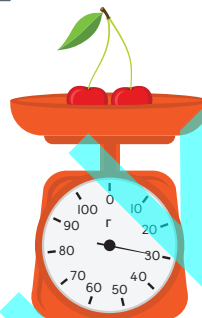
Кел, машыгабыз

1. Ар бир 1 бирдик.

Алманын массасы —
_____ бирдик.

2.

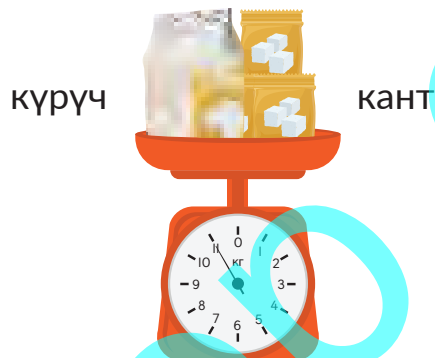

а) Сабиз алчага караганда канчага оор? _____

б) Лимон менен алчанын жалпы массасы канча? _____

в) Объекттердин массасын өсүү тартибинде көрсөт. _____

3.

а) Бир куту канттын массасы канча? _____

б) Эки баштык күрүчтүн массасы канча? _____

Жоопторду кантип тапканыңды парталашыңа түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

Мен массаны объекттин оордугунун өлчөмү катары түшүнөм.

Мен массаны г, кг менен чамалоону жана өлчөөнү билем.

Иш дептери
17В тапшырмалары

Сыйымдуулукту чамалоо жана өлчөө

Сен окуп үйрөнөсүң:

- сыйымдуулук — идиштин ичине бата турган суюктуктун эң чоң өлчөмү экенин түшүнүүнү;
- идиштердин сыйымдуулугун бирдиктер жана мл, л менен чамалаганды жана өлчөгөндү.

Кел, эске салабыз

Акылайда үч түрдүү идиш бар.

А

С

К

Кайсы идишке эң көп суу батат?

Кайсы идишке эң аз суу батат?

Ойлонуп көрчү

Акылай ар бир идишке ар башка өлчөмдө шире куйду. Кайсы идиште эң көп шире бар?

Бул жообунду парталашыңа айтып бер. Кантип билгениңди түшүндүр.

А

С

К

Кел, окуп үйрөнөбүз

а) Алия бирдей эки кумурага стакан менен суу куйду.

А кумурасы

Ал А кумурасына 5 стакан суу куйду. А кумурасынын сыйымдуулугу болжол менен _____ суу.

Алия А кумурасына дагы 1 стакан суу куйса эмне болот?

В кумурасы

Андан кийин Алия сууну В кумурасына куйду.

В кумурасынын сыйымдуулугу болжол менен _____ суу болот.

В кумурасында А кумурасына караганда көбүрөөк суу барбы? Муну кантип билдиң?

б) Бакыт бөтөлкөлөрдүн сыйымдуулугун литр (л) менен чамалайт.

Литр – бул сыйымдуулук бирдиги.

А бөтөлкөсү

В бөтөлкөсү

С бөтөлкөсү

В жана С бөтөлкөлөрүндө 1 литрден ашык суу бар.

Бакыт бөтөлкөлөрдүн сыйымдуулугун өлчөө үчүн алардагы суулардын бардыгын өлчөгүч идиштерге куйду.

А бөтөлкөсүндө 1 л суу бар.

В бөтөлкөсүндө 3 л суу бар.

С бөтөлкөсүндө _____ литр суу бар.

Үч бөтөлкөнүн жалпы сыйымдуулугу канча?

1 л + 3 л + 4 л = _____ л

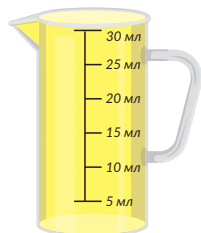
Үч бөтөлкөнүн жалпы сыйымдуулугу _____ л.

в) Сыйымдуулук миллилитр (мл) менен да өлчөнөт.

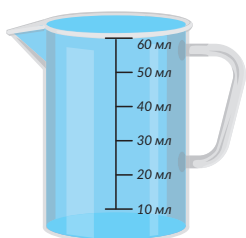
чай кашык

Чай кашыкка 5 мл суу батат.

А идиши

А идишине 30 мл май батат.

В идиши

В идишине _____ мл суу батат.

В идишине чай кашыкка караганда канчага көп мл суу батат?

$$60 \text{ мл} - 5 \text{ мл} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ мл}$$

В идишине чай кашыкка караганда _____ мл көп суу батат.

Бул беттеги идиштерди кара. Кайсы идишке көп суюктук батат? Муну кантип билдиң?

Кел, машыгабыз

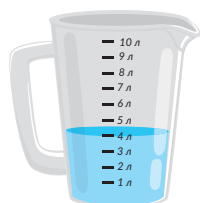
1. Акмат банкадагы суу менен чаканы толтурду.

Ар бир 1 бирдикти билдирет.

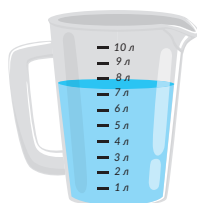

Чаканын сыйымдуулугу _____ бирдик.

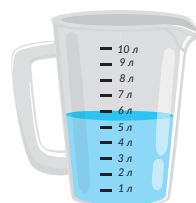
2. Бош орундарды толтур.

А

В

С

- а) Эң көп суу _____ өлчөө идишинде.
б) В идишинде _____ идишине караганда 3 литрге көп суу бар.
в) Үч идиштин баарында жалпы _____ литр суу бар.

3. Белек кутулардагы ширени төмөндөгү ар бир идишке куйду.

А идиши

В идиши

Ал А идишиндеги ширенин деңгээли В идишине караганда көп экенин көрдү.

Ошондуктан А идишинде В идишине караганда көбүрөөк шире бар деп ойлоду.

Белек туура айттыбы же жокпу, парталашыңа түшүндүр.

Эмнени аткара аларыңды белгиле (✓).

- Сыйымдуулук — идиштин ичине бата турган суюктуктун эң чоң өлчөмү экенин түшүндүм.
- Мен идиштердин сыйымдуулугун бирдиктер жана мл, л менен чамалайм жана өлчөй алам.

Иш дептери
17Г тапшырмалары

Математика

ЧЕМПИОНДОРУ

3 окуучудан болуп ойногула.

Керектелүүчү каражаттар:

- өкчөгүч кубик
- 3 түрдүү түстөгү 9 фишка
- суроолор жазылган баракчалар

Алдыга бирге жылуу үчүн досторуңа жардам бер!

1-кадам: Бир түс танда жана ошол түстөгү 3 фишканы ал.

Ар бир «Башы» деген жерге бирден фишка кой.

2-кадам: Өкчөгүч кубикти кезек менен өкчөгүлө.

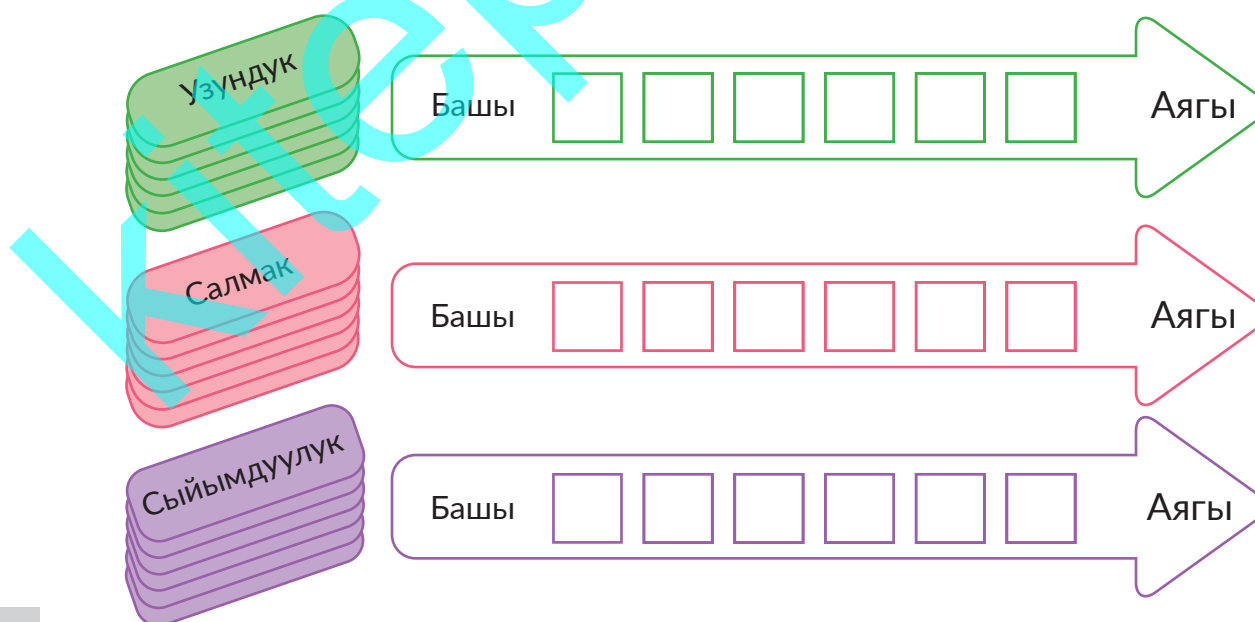
«Узундук», «Салмак» же «Сыйымдуулук» деген темалардын биринен бир баракча танда.

Баракчадагы суроого жооп бер.

Эгер туура жооп берсең, кубиктин түшкөн санына жараша алдыга жыл. Эгер туура эмес жооп берсең, кубиктин түшкөн санына жараша артка жыл.

3-кадам: 1- жана 2-кадамдар бир нече жолу кайталанат.

Бардык жебелердин аягына биринчи жеткен окуучу – оюндун жеңүүчүсү болот.

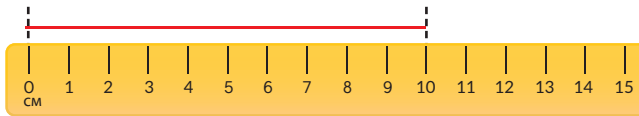

Математикалык ТҮШҮНҮКТӨР

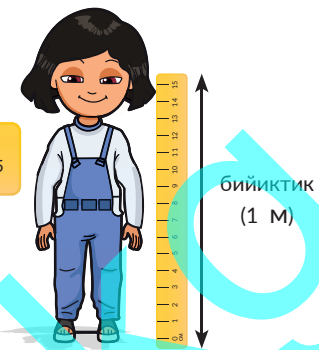
Узундук — бул эки чекиттин ортосундагы туруктуу белгиленген аралык.

1 калем = 5 **бирдик**

10 **сантиметр** же 10 **см**

бийиктик
(1 м)

Окуучунун бою **1 метр (м)** тегерегинде.

Салмак — бул бир объекттин оордугунун өлчөмү.

1 **килограмм (кг)**

баланс тараза

1 помидор = 2 бирдик

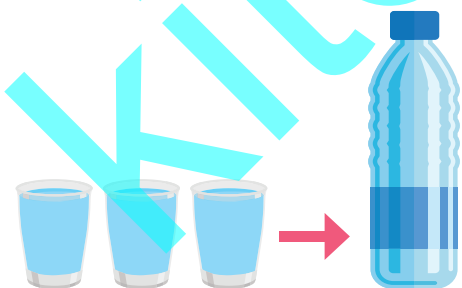

циферблат
таразасы

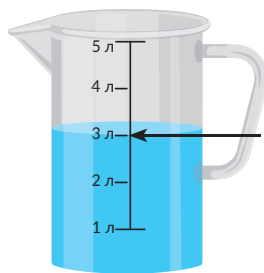
12 **грамм (г)**

Сыйымдуулук — бул идишке бата турган суюктуктун эң чоң өлчөмү.

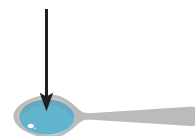

3 стакан = 1 бөтөлкө

3 **литр (л)**

5 **миллилитр (мл)**

Иш дептери, 17-бөлүм

Мен эми эмнени аткара алам?